

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

6

динара

БРОЈ

1356

23.12.1977. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVIII

КОМПЛЕТАН
СТРИП

ДУХ
У ОКЛОПУ

Рипке

Веровати или не!

ЧУВЕНИ ОБЕЛИСК КЛЕОПАТРИНА ИГЛА

УМАЛО НИЈЕ ИЗГУБЉЕН НА МОРУ
ЗА ВРЕМЕ ПРЕНОШЕЊА ИЗ ЕГИПТА
У ЕНГЛЕСКУ, БРОД-КОНТЕЈНЕР
КОЈИМ ЈЕ ПРЕНОШЕН МОРАО
ЈЕ ДА БУДЕ ОДВОЈЕН И
ПЕТ ДАНА ЈЕ ПРЕПУШТЕН
МОРУ.

ПОНОСИТИ ЦИН

У СТОНИ КРИКУ У АУСТРАЛИЈИ БИЛО
ЈЕ ТЕСТЕРОМ ПРЕСЕЧЕНО ЈЕДНО
ОГРОМНО ДРВО. УМЕСТО ДА ПАДНЕ,
СТАБЛО ЈЕ СКЛИЗНУЛО С ПАЊА
НА ЗЕМЉУ И ОСТАЛО УСПРАВНО
ЈОШ ТРИ ДАНА. (1905)

ИГРАЧКА-КУГЛА

КОЈУ СУ ОКРЕТАЛИ МЛАЗЕВИ
ПАРЕ, БИЛА ЈЕ ПРОНАЂЕНА
У ЕГИПТУ 200. ГОДИНА
ПРЕ НАШЕ ЕРЕ.

ВИТЕЗ Д'ЕОН

(1729-1810)

ФРАНЦУСКИ ДИПЛОМАТА КОЈИ
ЈЕ ПОСЛЕДЊЕ 33 ГОДИНЕ ЖИВОТА
ПРОВЕО ОДЕВЕН КАО ЖЕНА
САВЛАДАО ЈЕ У МАЧЕВАЊУ
СЕН ЖОРЖА, ЈЕДНОГ ОД
НАЈБОЉИХ МАЧЕВАЛАЦА
ЕВРОПЕ, МАДА ЈЕ У ВРЕМЕ
ДОВОЂА ИМАО 60 ГОДИНА
И ТЕШКО СЕ КРЕТАО
ЗБОГ ДУГАЧКЕ СУКЊЕ.

РАНИ САНКАРИ

ОД БЕНСБЕРИЈА (ИНДИЈА)
ТОЛИКО ЈЕ ПАЗИЛА НА СВОЈУ ЛИНИЈУ
ДА СЕ ТОКОМ 23 ГОДИНЕ МЕРИЛА
СВАКОГ САТА! ЊЕН СУПРУГ РАЦА ОД
БЕНСБЕРИЈА ИСПЛАТИО ЈЕ ЗА ТО ВРЕМЕ
ОСОБАМА КОЈЕ СУ РУКОВАЛЕ ВАГОМ
ПРЕКО 2 МИЛИЈАРДЕ СТАРИХ
ДИНАРА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● немачки краљ Адолф, пао у
бици код Хазнбила 1298. године,
био је једини немачки владар
који је у току хиљаду година,
погинуо у рату.

● нормалан пулс зависи од
многих чинилаца: година жи-
вота, пола и разних утицаја.
Код новорођенчета пулс износи
130 откуцаја у минути; од шест
месеци до једне године 120; за-
тим се смањује да би у пубер-
тету износио од 70 до 80 отку-

цаја. Одрасли имају пулс од 60
до 70, а стари људи од 70 до 80.
Разлика између пулса жена и
мушкараца износи од 10 до 14.
Пулс слабије куца за време од-
мора, сна, дијете, а убрзава за
време узбуђења или болести.

● познато је да су славни аме-
рички режисер Алфред Хичкок
и његова жена Алма Ревил ро-
ђени истог дана, месеца, и го-
дине. Они су се венчали на дан
свог заједничког рођендана.
Међутим, никоме није познато
ког дана су рођени.

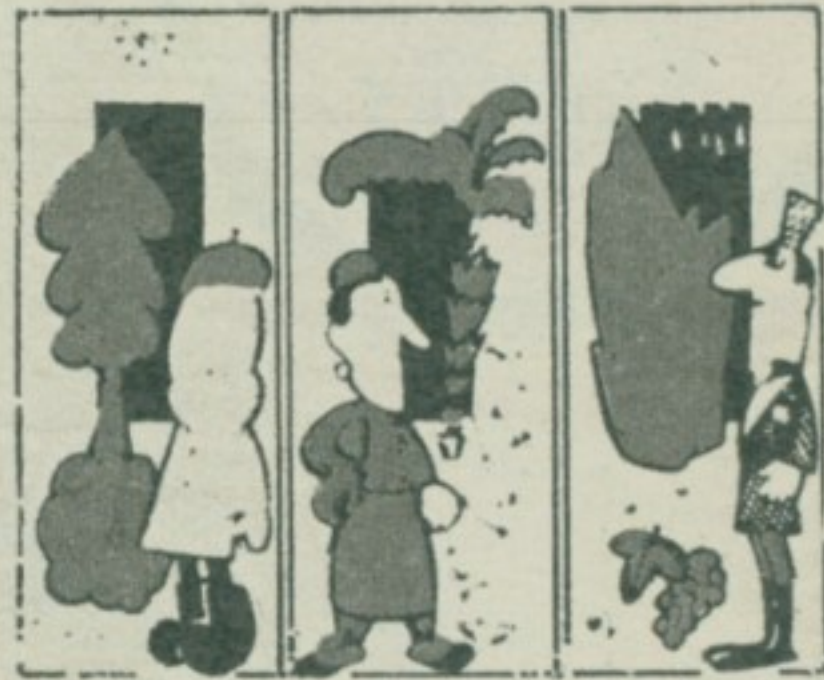
● у знак жалости за уинулим
мачкама стари Египћани су бри-
јали обрве. За њих је мачка би-
ла божанско биће које је шти-
тило кућу.

● сваке године 15. августа
одржавају се у Њу Џерсију, у
САД, необичне трке у којима
учествују десетомесечне бебе.
Бебе пужу по мекој енглеској
трави уз будну пажњу брижних
родитеља.

● жене из Фризије, острва дуж
холандске, немачке и данске
обале Северног мора, за време
свечаности носе одећу укра-
шену златом тешку и по десе-
так килограма. Обичај је стар
осам векова.

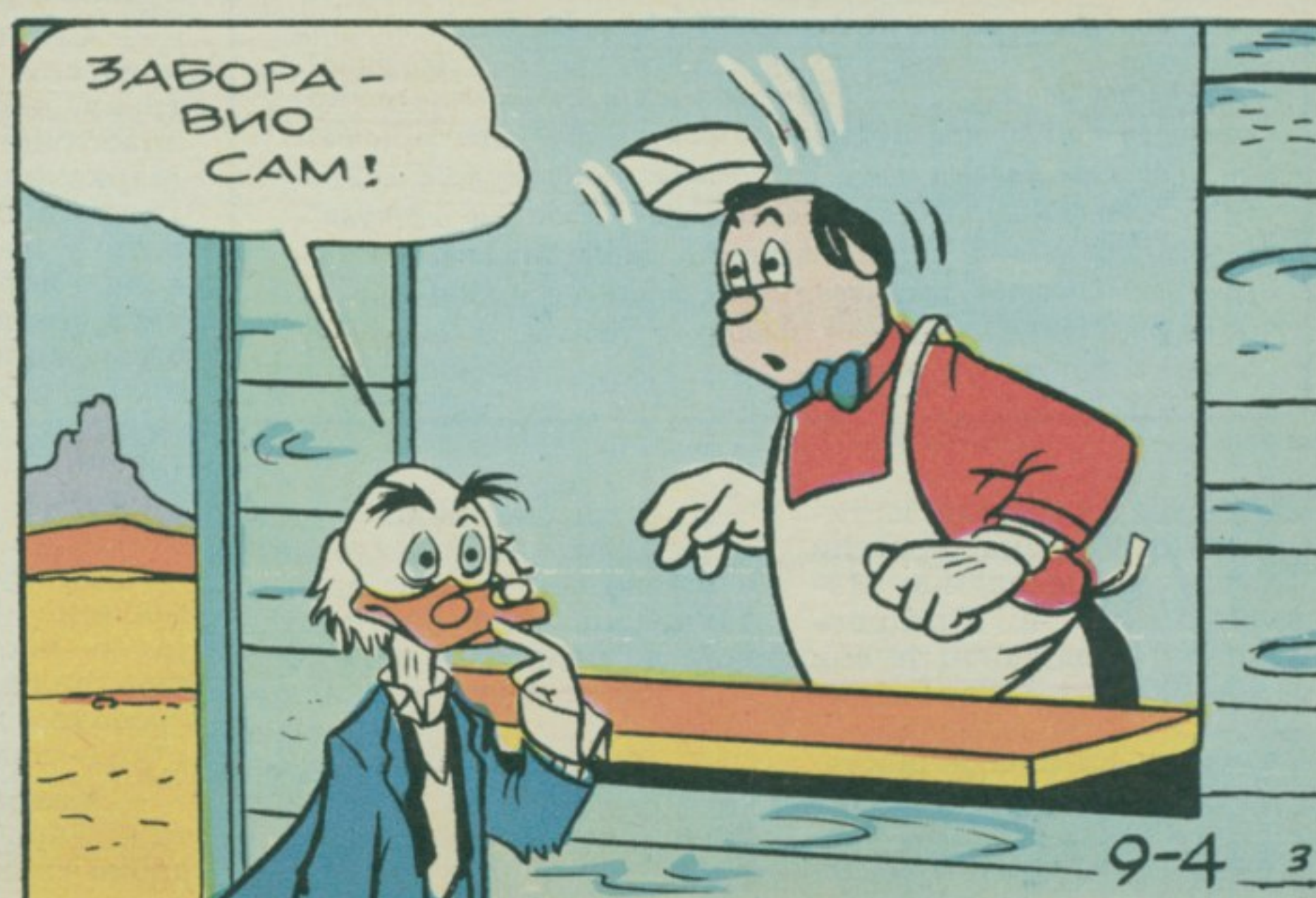
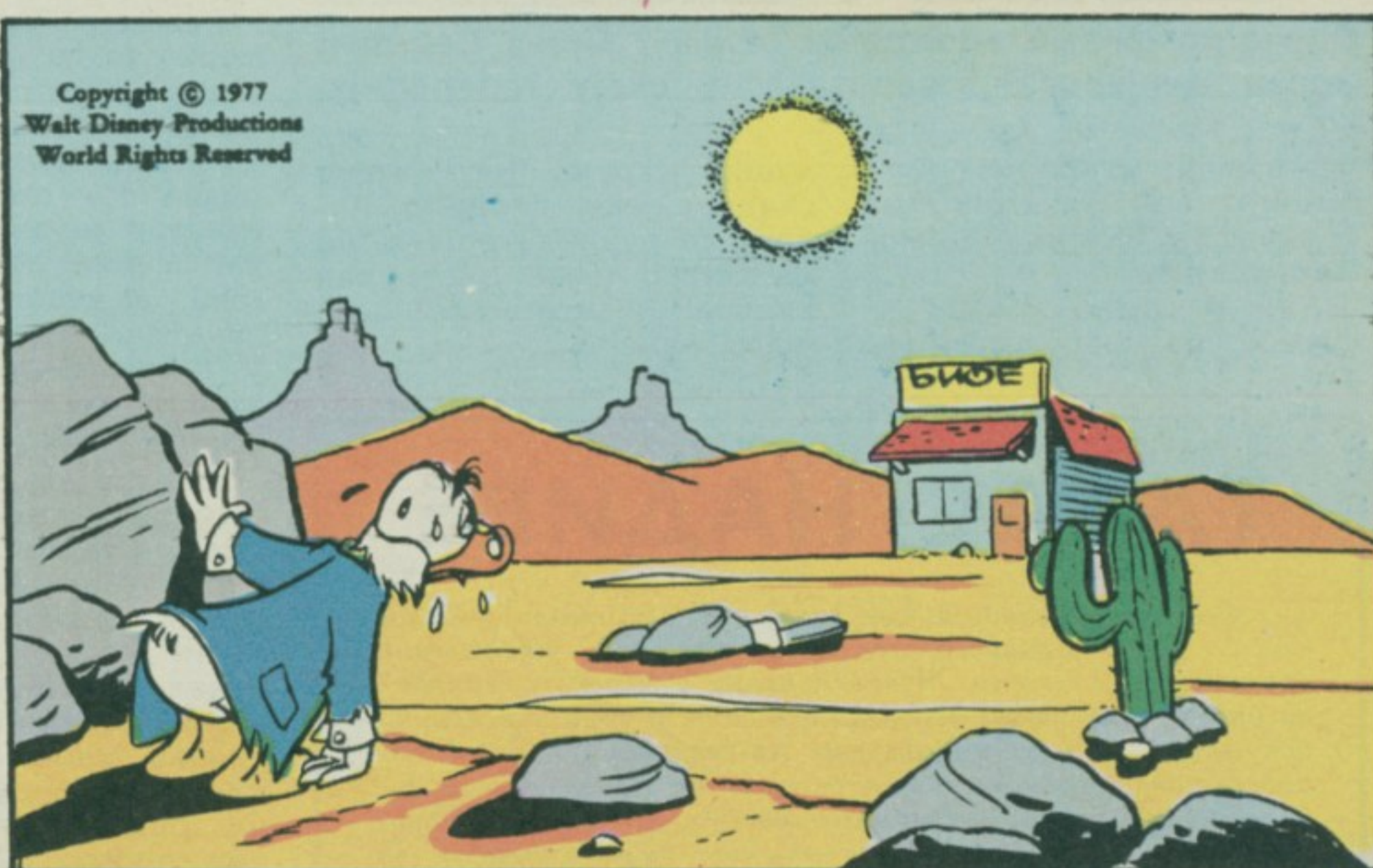
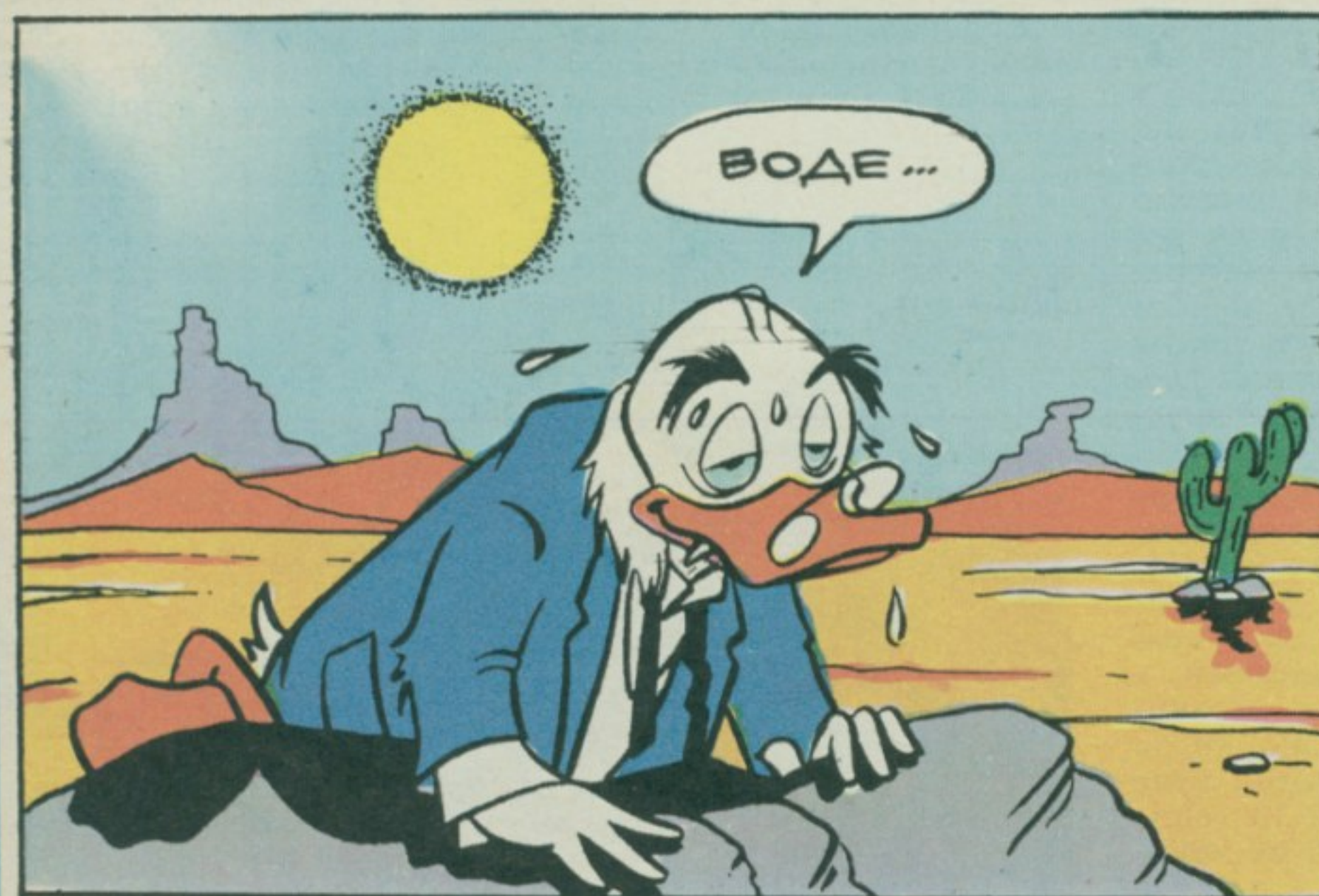
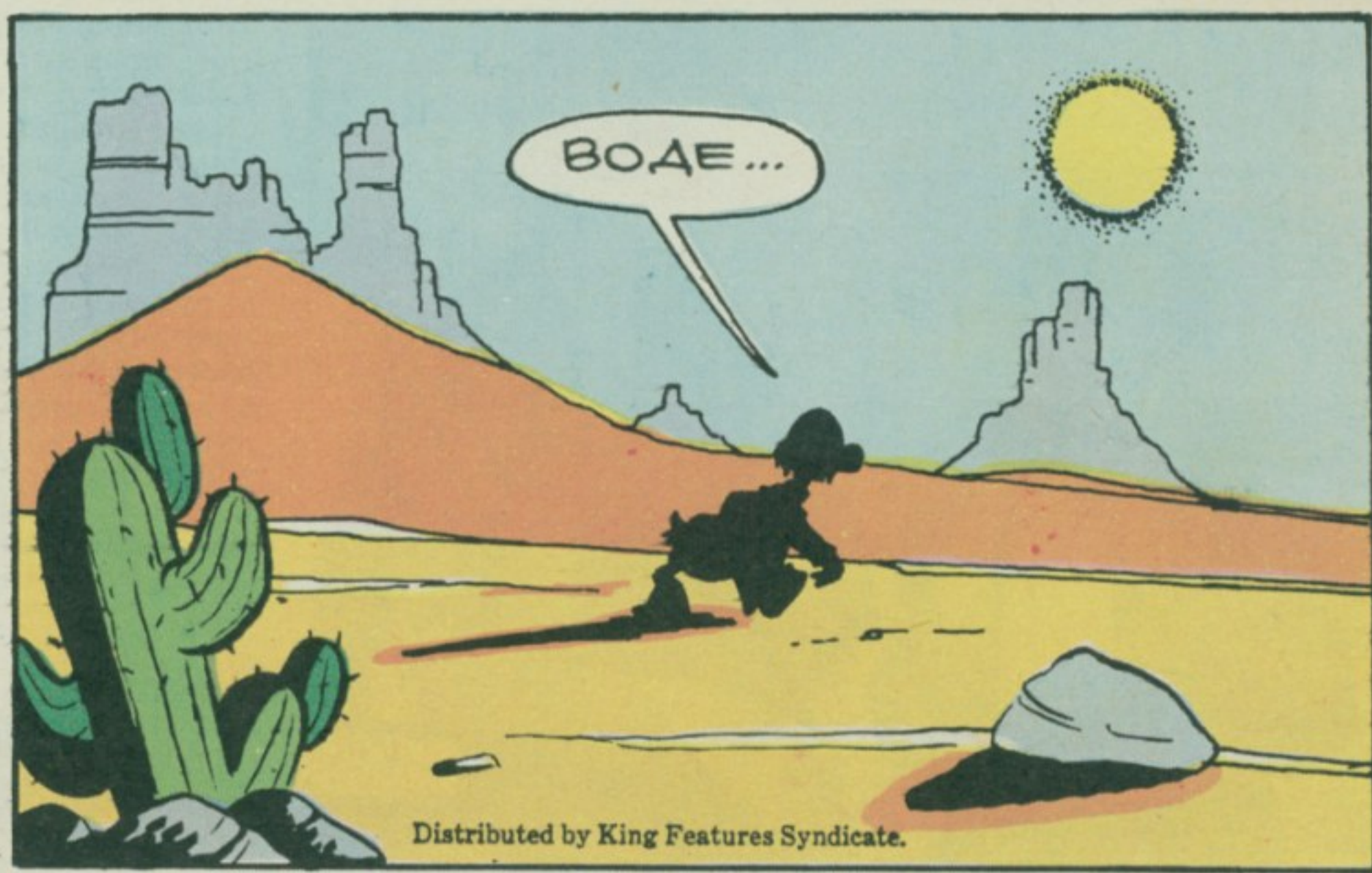
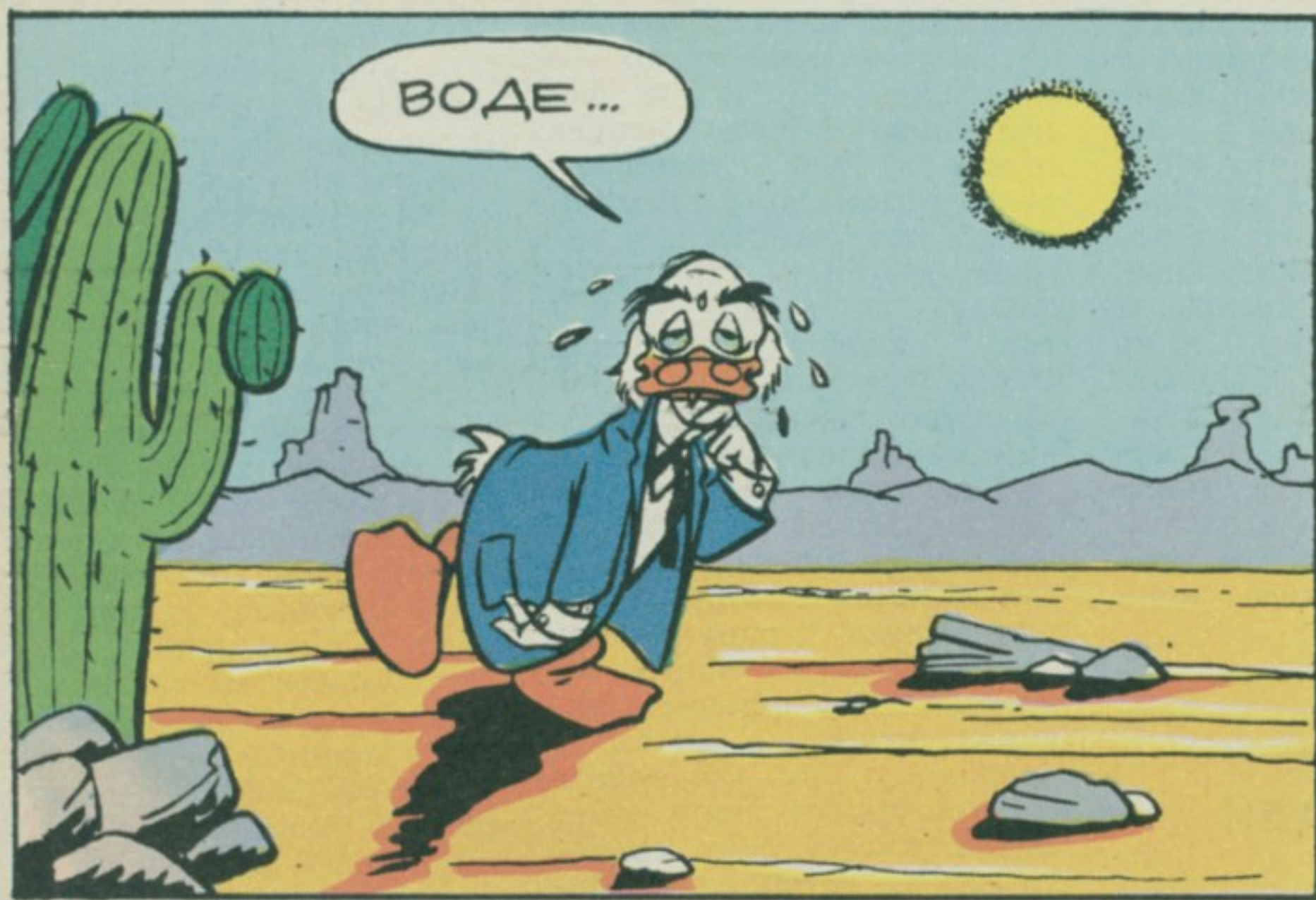
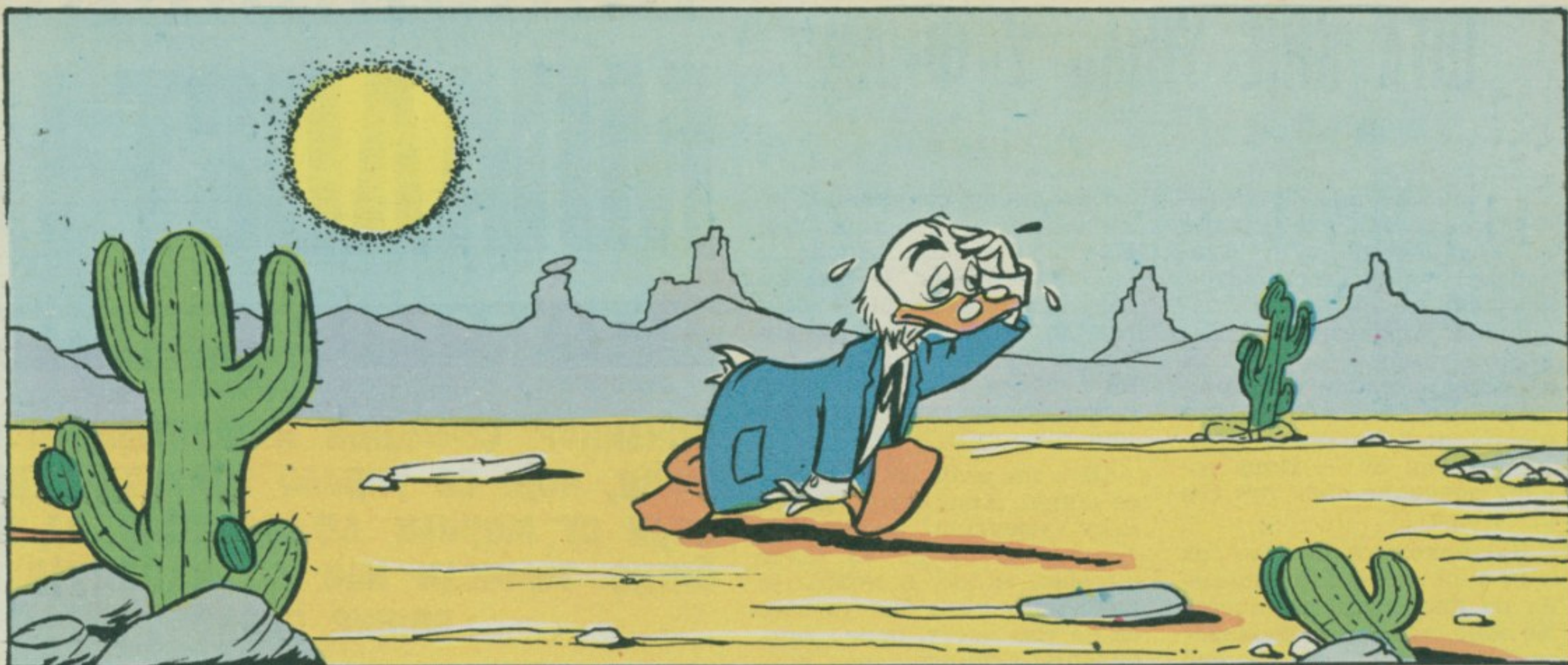
● у склопу Института за фи-
зиологију биљака при Акаде-
мији наука СССР-а постоји ста-
ница за вештачку климу, тако-
звани фитотрон. Он представља
комплекс херметичких комора.
Свака од њих има своју соп-
ствену климу. Мнобројни експерименти са различитим биљ-

кама навели су научнике на за-
кључак: уколико се интензив-
није одвија фотосинтеза, утоли-
ко мање остаје угљендиоксида у
просторији и утолико брже се
ваздух засићује кисеоником.
Практичан значај поменутих
експеримената је у томе, што
сада зеленило у стакленим ба-
штама помоћу специјалних апа-
рата само регулише јачину
светлости неопходне за рашће-
ње. То ставља у изглед уштеду
електричне енергије и знатно
повећање приноса у стакленим
бајтама.

WALT
DISNEY

ПАПА ПАТАК

ШТА НИЈЕ УШЛО У ФИЛМ

Н овогодишња атмосфера: окићене јелке, лампиони, ту у Скадарској улици горе ватре, око њих се окупљају раздрагани пролазници. Неколико тамбураша свира неку веселу мелодију. Мирјана и Будимир полако корачају држећи се за руке, заљубљени су — Нову годину дочекаће први пут без родитеља...

На неколико метара од њих зуји камера постављена на фар-покретно постоље које иде по импровизованим шинама, јер је ово

досетили су се чланови екипе, па су га заменили. Кадар је требало поново да се сними. Опет је камера заузјала, али када је стигла до истог места на којем се десетак минута раније десио малер — престала је да ради. И тако још три пута!

Шта ли је сада? — питао се Дејан Краклајић. Да се нису умешали нечастиви? — почели су да се шале чланови екипе. А можда је неко међу нама баксуз, или се на том месту, поред тамбураша, укрштају јаке ваз-

Сцена из филма „Лептиров облак“: Соња Савић и Зоран Цвијановић представљају своју генерацију.

једна сцена из филма „Љубавни живот Будимира Трајковића“, у режији Дејана Краклајића.

Али, у тренутку када је камера на фару кренула

душне струје. Не, испод скадарлијске калдрме налази се рудник гвожђа, па магнетско поље омета рад камере. Свашта им је падало на памет...

ТАЛАС НАДИРЕ

Филмови о младима ове године су обележили југословенску кинематографију. Лед је пробио Горан Паскаљевић прошле године својим „Чуварем плаже у зимском периоду“ да би на сцену дошала генерација младих аутора и неколико искуснијих који су одређени за савремену тему. Појавио се талас филмова о животу поратних генерација, о дилемама, радостима и траумама младих, о њиховим породицама... Тога у нашем филму није било годинама, то је остао дуг најбројнијој биоскопској публици.

„Љубавни живот Будимира Трајковића“, „Специјално васпитање“, „Лептиров облак“, „Усправи се, Делфина“, „Срећа на ланцу“... само су неки који су наишли на изванредан пријем код публике. И док ти филмови у нашим биоскопским салама туку досадашње рекорде које су, по броју посетилаца, држали „Кукавичје гнездо“ и „Ајкула“, Горан Паскаљевић, Срђан Карановић, Мића Милошевић, Зоран Чалић... већ завршавају нове филмове у којим не јењава радозналост за живот младих и уопште за савремену тему.

низ Скадарску улицу и стигла до тамбураша, пратећи у стопу младе глумце Марину Немет и Предрага Болпачића, одједном је сниматељ Живко Залар узвикнуо:

— Стоп! Камера је цркла! Нешто је у њој заклопало целулоидну траку. Вероватно се покварио кабл.

И сутрадан, иако је камера детаљно прегледана, а готово сви делови на њој замењени, опет је престала да ради само на тачно одређеном месту у Скадарлији.

— Тек после три дана схватили смо да је на камери био покварен један мали зупчаник који се за-

МЛАДОСТ НА ТРАЦИ

Приликом снимања и монтирања филмова, који се управо приказују, режисери су морали да одуштају од првобитне замисли или да избацују неке важне сцене.

глављивао управо на месту где почиње низбрдица у Скадарској улици — каже Дејан Краклајић. — Из филма се не наслућују сви ти малери који су нас пратили, па чак и када је почело његово приказивање: у пулској Арени плусак је прекинуо пројекцију, а на београдској Малој Пули публика је опет морала да напусти салу, јер су откавали тонски уређаји. Толико имам материјала о свим тим незгодама, да сам лако могао да снимим нови филм.

НИСУ ЗВИЖДАЛИ

Режисер Горан Марковић морао је да филм „Специјално васпитање“ скрати за 30 минута. Јер, тек када је на монтажном столу видео све што је снимљено, схватио је да се један део тог, веома доброг материјала, не уклапа у његову замисао: приказати стање у васпитно-поправним домовима кроз судбине неколико јунака.

Заједно са Мирославом Симићем, управником дома „Васа Стајић“ у Земуну, Горан Марковић је написао и сценарио за овај филм који је снимљен у неколико сличних установа. Ту је имао прилике да упозна многе младе људе који су већ са 12-13 година дошли у сукоб са законом, проникао је у њихове судбине, несреће и туге.

— Све то нисам могао да пренесем на целулоидну траку, јер би било превише драстично — каже Горан Марковић. — Та деца, која су се огрешила о закон, потичу из разрушених бракова, породица алкохоличара, неким су родитељи били криминалци... А да ли су они, који се налазе са друге стране тих малих грешника, толико чисти? То сам и питао овим филмом.

Неки су Марковићу замерили да је „Специјално васпитање“ зашчећен филм, и да је у њему требало приказати право стање ствари.

— Како? И зашто? — пита се Горан. — Зар би филм добио да сам приказао мла-

дића који на челу има истовиране речи и то — наопачке, јер их је сам исписивао стојећи испред огледала? Или — сцена приредбе у Дому коју сам приликом монтаже исекао: превише је била страшна... Отпала је, такође, и читав епизода: штићеник Сирће бежи из Дома да би друштво одвео у своју кућу, која се налази на селу. И тек ту дечак схвата да су га родитељи заборавили, јер затиче празан дом: отац и мајка отишли су на рад у неку страну земљу, без поздрава са својим сином, нису му оставили никакву поруку. А да би се вратили у Дом, где налазе сву сигурност, коју нису имали док су били са родитељима, штићеници обијају бензинску пумпу.

Недавно, филм „Специјално васпитање“ приказан је у КП дому у Ваљеву.

„Специјално васпитање“: судбине младих преступника у васпитно-поправним домовима.

Штићеници су га пажљиво одгледали, на одређеним местима аплаудирали, смејали се... ниједном нису звиждали. Јер, филм им је дао наду!

МУНЕ С ЛЕПТИРИМА

Прошлог месеца почео је да се приказује „Лептиров облак“ у режији Здравка Рандића — још један филм

о младима. Садржај: крај детињства, прва љубав, неспоразуми који изгледају нерешиви. Главном јунаку (игра га млади Зоран Цвијановић) чини се као да се породица, другови, па чак и девојка заверили против њега. Проблем веома близак младим, осетљивим срцима. А шта је изостављено из овог филма?

— У последњој сцени требало је над морском површином да се појави огроман облак — лептирова, који би у филму имао метафорично значење — каже Здравко Рандић. — Међутим, никако нисмо успели да снимимо толики број ових инсеката. Саветовали смо се са биолозима: једни су тврдили да је за снимање такве сцене потребно сачекати повољне временске услове — одређену влажност ваздуха, температуру, сунчан дан — други су говорили да такви лептирови живе само 24 часа и то у пролеће... А пошто сам филм снимао у новембру 1976. године и имао тачно одређен рок, нисам могао да чекам те боље услове, па сам морао да одуштам од своје замисли.

За разлику од претходних режисера који жале

што нису успели да сниме одређене сцене, или су, пак, касније морали да их „исечају“, македонски режисер Александар Ђурчинов није избацио ниједну сцену из филма „Усправи се, Делфина“.

— Све што сам желео да унесем у филм, успео сам да снимим — каже Ђурчинов.

Мало је познато да су на Охридском језеру почели да пливају Мирко Нестор (први Југословен који је препливао Ламанш), Климен Савин, Дики Бојаци и

његова сестра Атина (прва Југословенка која је, такође, препливала Ламанш), па Ристо Бимбиловски... Овај последњи је на Преспанском језеру поставио не званичан светски рекорд: лептир-стилом је препливао 25 километара, за разлику од дотадашњег који је износио само 5 километара.

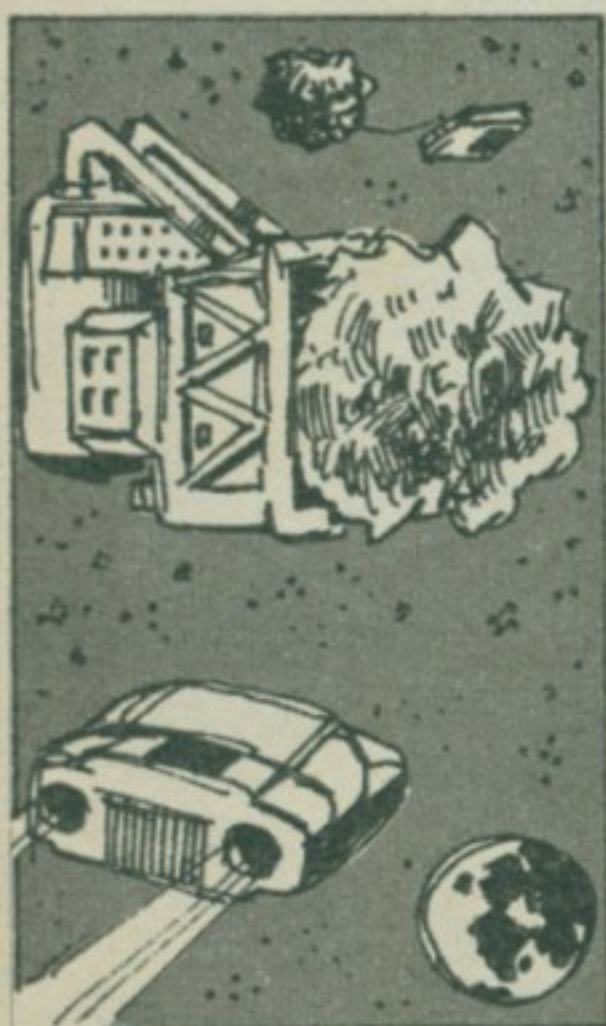
— Желео сам да снимим филм о судбини тог човека који је и три пута покушавао да преплива Ламанш, али никако није успео — каже Ђурчинов. — Али, не зато што је снага исцурела из његовог тела, већ су таласи били огромни, па су се људи који су га пратили плашили да се њихов брод не преврне. И молили су га да одустане. Касније сам схватио да ћу већи ефекат постићи ако уместо мушкарцу, главну женску улогу доделим жени, и то Неди Арнерић. Њена судбина је прича о многим младим људима који се налазе на прагу успеха, а средина им не пружа подршку, или пак, прижељкује њихов пораз. Једино што сам изабацио из филма биле је — првобитна идеја...

Б. Јеремић

РУДНИЦИ У КОСМОСУ

Научници Масачусетског технолошког института предвиђају могућност добијања гвожђа и никла са астероида. На тај начин би Земља била снабдевена тим металима неколико стотина година.

Наиме, помоћу телескопа је утврђено да многи астероиди садрже огромне количине гвожђа и никла. Руда би била топлена у сунчевим пећима, а метал ливен у полуге и пре-

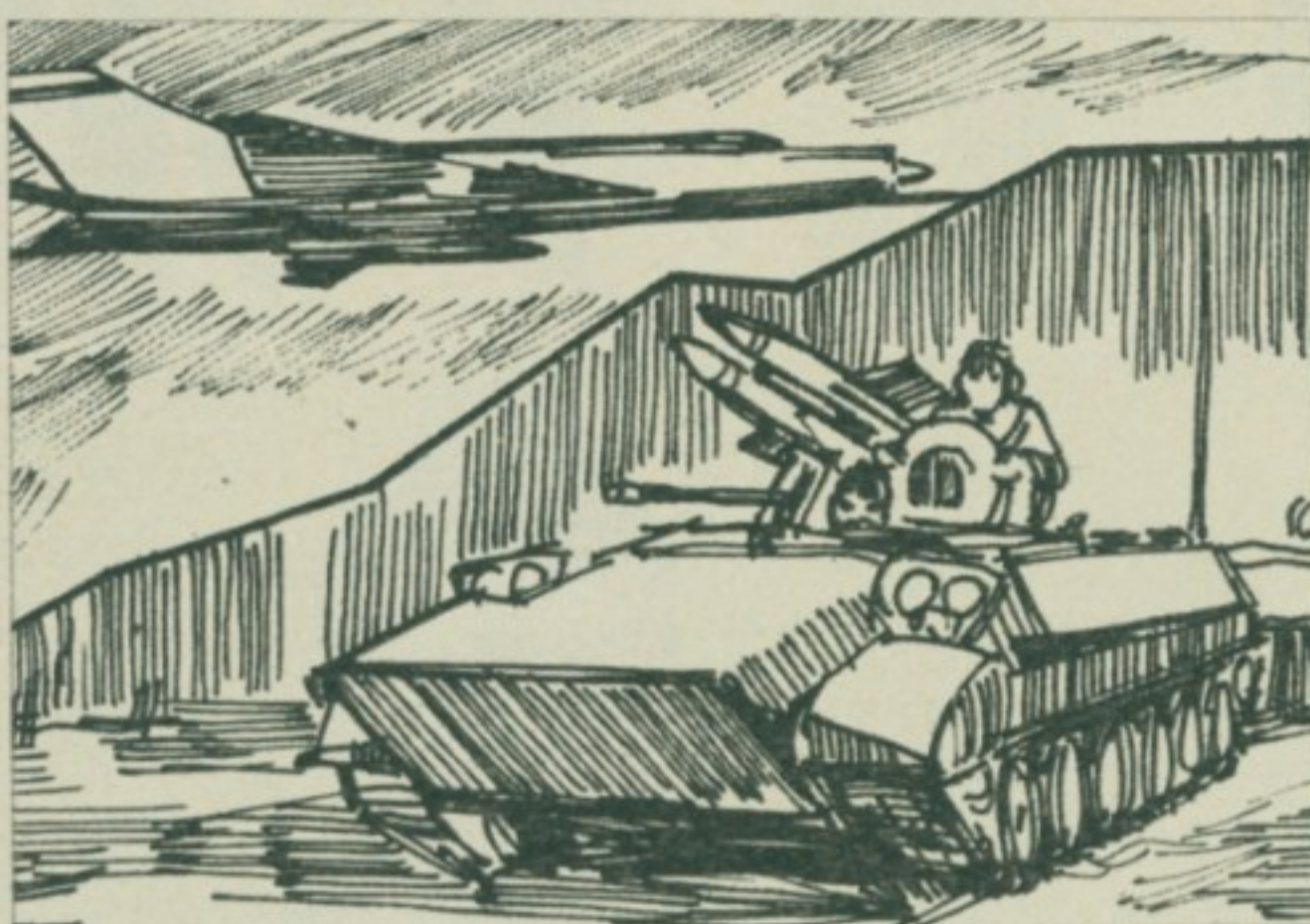

вожен до Земљине орбите ракетним тегљачима. Један тегљач би могао да прими сто милиона тона руде.

Рачуна се да би један кубни километар астероидног материјала обезбедио Земљу гвожђем за следећих 15 година, а никлом за 1250 година!

ТИТО У АНЕГДОТАМА

» БОЈ НЕ БИЈЕ... «

Тито је у Пешадијском војном училишту држао питомцима предавање о савлађивању војне технике. Истакао је да поред људског фактора у савременим армијама одлучујућу улогу има модерно оружје које захтева висок степен техничког образовања.

Командант школе, генерал Саво Оровић, иначе Црногорац, припремио је унапред писану реч којом ће захвалити Маршалу на излагању. Хтео је да буде што оригиналнији, па је прве речи позајмио од Његоша:

— „Бој не бије свијетло оружје, већ бој бије срце у јунака“.

Тито се насмеја, па ће Оровићу:

— И тако, ја се убих причајући о модерној техници, а ти ме фино „удеси“ са Његошем.

(Из књиге Звонка Штаубрингера и Милоја Поповића „Тито у анегдотама“)

ТРИДЕСЕТ ШЕСТИ РОЂЕНДАН ЈНА

ДАН ВАТРЕНОГ КРШТЕЊА

ВАРОШИЦА РУДО, НА МАЛОЈ УЗВИШЦИ КРАЈ ЛИМА, С НЕКОЛИКО СТАРИХ ЦАМИЈА И КУЋИЦА, МИРНО ЈЕ ДОЧЕКАЛА У ТОМ КРАЈУ ДОТАД НЕВИЂЕНУ ВОЈСКУ...

СВЕ ЈАЧИ

Првог дана марта 1944. године Врховни командант Народноослободилачке војске и партизанских одреда Југославије, маршал Тито, издао је наредбу да се назив наших јединица промени у — Југословенска армија.

У обе речи овог новоствореног имена садржи се општенационални карактер и снага војске свих југословенских народа и народности. По својој ударној моћи и бројном стању то је била заиста права, велика армија. Југословенска армија

је са својих 880 хиљада искусних и релативно добро опремљених ратника већ тада била модерна армија, која је по својој ударној и моралној снази, покретљивости и прекаљености, могла да се ухвати укошта са сваки непријатељем. То је потпуно доказано и 15. маја 1945. године кад је цела Југославија најзад била слободна.

Шест година касније 22. децембра 1951. на десети рођендан Армија је добила назив — Југословенска народна армија.

— Другови борци и руководиоци — пролетери, смрт фашизму!
— Слобода народу! — громко је одјекнуло Рудом.

КЛИЦАЊЕ И РАФАЛИ

Затим је реч опет узео омиљени комесар Фића:
— Другови борци и руководиоци, одлуком Централног комитета и Врховног штаба образована је данас, овде, наша прва регуларна јединица — Прва пролетерска бригада — чији сте ви војници.

После читања наредбе о формирању Прве пролетерске бригаде, поздрављен бурним клицањем, говорио је друг Тито.

Док се бригада постројавала и док су говорили Фића и Тито, и касније док је трајало славље, небом над Рудом проламале су све ближе експлозије минобацача и митраљески рафали.

Неке јединице из новосноване бригаде упућене су на положаје истог дана, 21. децембра. Већ сутрадан у селу Гаочићима дошло је до првог, успешног окршаја са Италијанима и четницима.

Доцније је одлучено да се тај дан ватреног крштења Прве пролетерске, 22. децембар, слави као Дан наше Армије.

И. Л.

СЛОБОДА НАРОДУ!

★★★★★★★★★★★★

Тачно у 8 часова проне-се се бригадом шапат:

— Иде друг Тито!

Праћен групом командира, у плавој униформи, с парабелумом са једне и дурбином с друге стране, чврстим кораком, дуж постројене бригаде ишао је Врховни командант.

Кад се све утишало, пред строј је ступио висок бркат човек, са шајкачом на глави.

— Бригада, мирно! Бригада, поздрав! — командовао је. Био је то Филип Кљајић Фића, политички комесар тек формиране

Прве пролетерске бригаде, касније народни херој. Пошто је примио ра-

порт, Врховни командант је пришао средини строја и поздравио:

Све униформе наше војске бојом су прилагођене околини у којој се најчешће појављује војник или старешина одређеног вида. Њихова одела истовремено симболишу земљу, небо и море. Униформе припадника копнене војске, ратног ваздухопловства и противваздушне одбране по кроју су једнаке, а разликују се по боји. Одећа морнара и њихових старешина другачија је од претходна два вида и по кроју и по боји.

Ознаке чинова у копненој војсци (Ков), ратном ваздухопловству (РВ) и противавионској одбрани (ПВО) су једнаки, док се већина ознака чинова и служби у Југословенској ратној морнарици (ЈРМ) разликују од оних који су на сивомаслинастим, односно оловноплавим униформама.

О изгледу и квалитету униформи наше Армије брину посебне екипе стручњака у Интендантској управи ЈНА — од модних креатора, до војних експерата и технолога.

ОВАКО ЈЕ ОБУЧЕН старешина у РВ и ПВО лети кад је пред стројем, кад дежура или је на парад. У другим условима носи ципеле и нема опасача са упртачем.

КАД ЈЕ У СТРОЈУ, на парад или стражи нашег ратног ваздухопловства, као и војници других видова оружаних снага, носе опасач са упртачима, чизме и титовку. На задацима, као што су вежба, ратни услови или почасна стража, на глави носи шлем.

ОМ НА ЗАДАТАК

СВАКОДНЕВНО, службено зимско одело старешине у РВ и ПВО, као и код КоВ, састоји се од шапке, блузе, панталона и ципела. У свим приликама и задацима, сем кад је одевен у летњу униформу, сваки старешина је дужан да носи кравату и кошуљу одговарајуће боје.

ПИТОМЦИ војних академија РВ и ПВО, као и они који ће бити старешине у КоВ, носе униформе које се само по неким детаљима разликују од одела активних војних лица у ЈНА. На панталонама питомаца су са стране црвене траке — лампаси, око рукава нарочит украс, а ознаке чинова другачије него код лица која већ раде у Армији.

ПО ПРАВИЛУ СЛУЖБЕ и одевања у ЈНА, активна војна лица обавезна су да на занимањима или на вежби уместо шапке носе тигтовку. У оваквим приликама уз њу иду опасач са упртачем и чизме.

ЗА СВЕЧАНОСТИ старешина у РВ и ПВО облачи зимску оловноплаву униформу, али са белом кошуљом и белим рукавицама.

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

НА ДНУ ЕЛБЕ

Када је 22. маја 1973. године увече „реморкер 27“ повукао за собом из Ведела на Елби белгијски шлеп „Њупорт“ на уобичајену пловидбу до Енглеске, нико од посаде ни сањао није шта их чека.

Ноћ је пала и видљивост између тегљача и шлепа смањила се на тридесетак метара. Матла је постала све гушћа.

А онда, тачно у 2 часа и 37 минута, догодила се катастрофа. Реморкер се заплео у неке сајле, преврнуо и потонуо.

Од деветорице морнара, колико их је било на броду, петорицу је спасао један брод-гурач који се ту задесио. У свом узбуђењу спасени нису могли да кажу шта је са четворицом њихових другова које су сменили у поноћ и који су, вероватно, у тренутку несреће чврсто спавали у својим кабинама.

ЈА ТО САЊАМ...

„Ово није истина, ја то сигурно сањам!“ помислио је Бено Нардело, крупни тридесет четворогодишњак, изненађен што се у доњем рубљу нашао у ходнику испод главног моста. Никако није могао да се сети откуд он ту ништа је могло да га избаци с лежаја. А тада га поклопи прави водени зид; као помахнута он поче да се бори с водом.

Али, вртлог је био јачи и просто га је убацио у једну од кабина у којој је успео да се дочепа неке полице учвршћене за преградни зид. Одједном, притисак воде се смањи и Бено се нађе на ваздуху. Вода му је и даље досезала до колена, али није био повређен и могао је да дише...

Не, то није био сан! Као искусан механичар све је схватио: реморкер је потонуо и сад се налазио на дну Елбе, вероватно на дубини од двадесетак метара.

Шта се догодило с осталима? — запита се Бено и поче бесомучно да удара у преградни зид. Једини одговор била је — тишина. Он опет стаде да лупа а онда му се учини као да му неко лупањем одговара с друге стране.

— Ко је тамо? — препознао је глас првог официра Карла Брихера.

— Ја, Бено.
— Ниси рањен? Где си?

Открили су да су њихове кабине једна до друге и да их дели само преградни зид.

— Имаш ли ваздуха. — упита Бено.

— Да, а ти?
— Имам.

Готово истовремено обојица почеше да лупају у зидове у нади да ће их чути морнар Питер Фарброт и кувар Алвин Ликенс, који су, такође, спавали у време кад се догодила несрећа. Одговора није било. Како је Нарделов часовник с флуоресцентним бројчаником и даље радио, лако су израчунали већ пре

Одмах после несреће стигло је шест специјалних бродова али нико није претпостављао да у потонулом реморкеру може бити преживелих.

ваљен пут и тачно утврдили где се брод налазио у тренутку несреће. Били су у доњем току Елбе где је река дубока између петнаест и осамнаест метара.

Једина нада била им је да спасиоци знају на ком је месту реморкер потонуо и да ће људи — жабе успети да се спусте до њих. Међутим, одмах после бродолома шест специјалних бродова стигло је на место несреће и покупило преживеле. Нико није претпостављао да је преживелих могло да буде и у потонулом тегљачу, на дну Елбе.

ПОСЛЕДЊА НАДА

Између осам и девет часова Бено и Карл су почели да се договарају на који би начин сами могли да се спасу. Дошли су до закључка да брод вероватно лежи на боку и да су врата од кабине према ходнику испод њих. На крају ходника налазиле су се степенице што воде

на палубу, а при њиховом врху врата.

Бено Нардело је био у бољем положају јер је његова кабина била ближа излазу од Брихерове. Решили су да он први покуша да се извуче, а Брихер за то време пређе у његову кабину. Међутим, постојао је још један проблем: требало је сачекати тренутак смене плиме и осеке, када је водена струја слабија. Пошто су добро познавали водене токове и струје Елбе, договорили су се да Бено крене тачно у подне.

Дошао је одсудан тренутак: Бено дубоко удахну ваздух и гњурајући стиже до врата кабине.

УЗ СТРАШНЕ НАПОРЕ

Наједном га је ухватио страх. Шта ће се догодити ако, пењући се буде наишао на делове намештаја и у удару с њима изгуби правац.

— Много среће — храбрио га је Брихер.

Нардело опет зарони, прође кроз врата, па кроз ходник, одакле, пипајући у мраку, стиже до степеница које су водиле на палубу. Уз крајње напоре успе се до њиховог врха.

Горе, пипајући рукама покушавао је да нађе засун на вратима која споља притискује дебео слој воде. Ако успе да их отвори, за њих још има наде. Засун је попустио, али се врата, притиснута водом, нису отварала. Бено бесомучно стаде да удара у њих. Изненада, она попустише и он поче да се пење. Вода је постајала све светлија и Бено, који је провео девет и по часова у потпуном мраку, помисли:

„Не жалим ако треба да умрем, бар сам још једном видео светлост!“

Плућа су просто хтела да му цукну кад је на површини воде почео да удише ваздух. Напољу је био дан, то је све што је примећивао јер је био кратковид а наочаре су му лежале на дну Елбе. Мало-по-мало почео је да разазнаје околину и тада је угледао силуету једног брода. Био је то бродити „Ваумрен“, који је стајао на месту несреће да би обележавао место. Бено поче да дозива у помоћ, једва се одржавајући на површини ледене воде.

На његову срећу, угледали су га. Последњом снагом прошапутао је:

— Има још живих. Доле је Карл Брихер.

Људи-жабе скочише у воду али већ на дубини од два метра зауставио их је мркли мрак. Нису им помогли ни најснажнији рефлектори.

Тек после неколико дана, 27. маја, уз помоћ дизалица-понтона успели су да извуку олутину и да из ње испумпају воду. Најпре су наишли на лешеве морнара Петера Фарброта и куvara Алвина Ликенса, и тек на крају првог официра Карла Брихера.

Бено Нардело провео је у болници пет дана.

С. М.

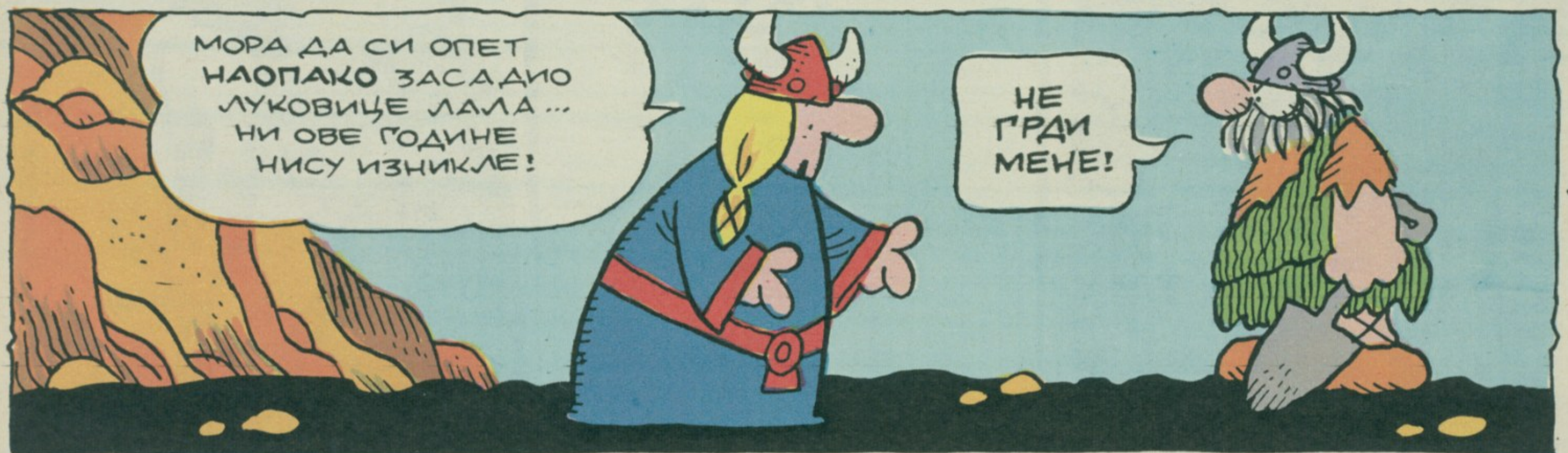
ЧИТАШ

Здраво!

ИМАШ ПРАВО!

DIK
BROWNE

ХОТАР СТРАШНИ

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ СПОРТСКИ

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
НАШ СПОРТ 1977.
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

НАЈБОЉИ МЕЂУ НАЈБОЉИМА

У години која истиче југословенски спортисти постигли су многе лепе успехе. Да ли их се сећате? Овај спортски квиз подсетиће на највеће успехе наших шампиона у 1977. години

Освајањем титуле првака у Лијежу, наша кошаркашка репрезентација постала је првак Европе:

- 1** а) ТРЕЋИ ПУТ
б) ДРУГИ ПУТ
ц) ЧЕТВРТИ ПУТ

Ко је овога пролећа био најбољи голгетер Прве савезне фудбалске лиге:

- 2** а) ИВИЦА ШУРЈАК
б) ЗОРАН ФИЛИПОВИЋ
ц) ИЛИЈА ЗАВИШИЋ

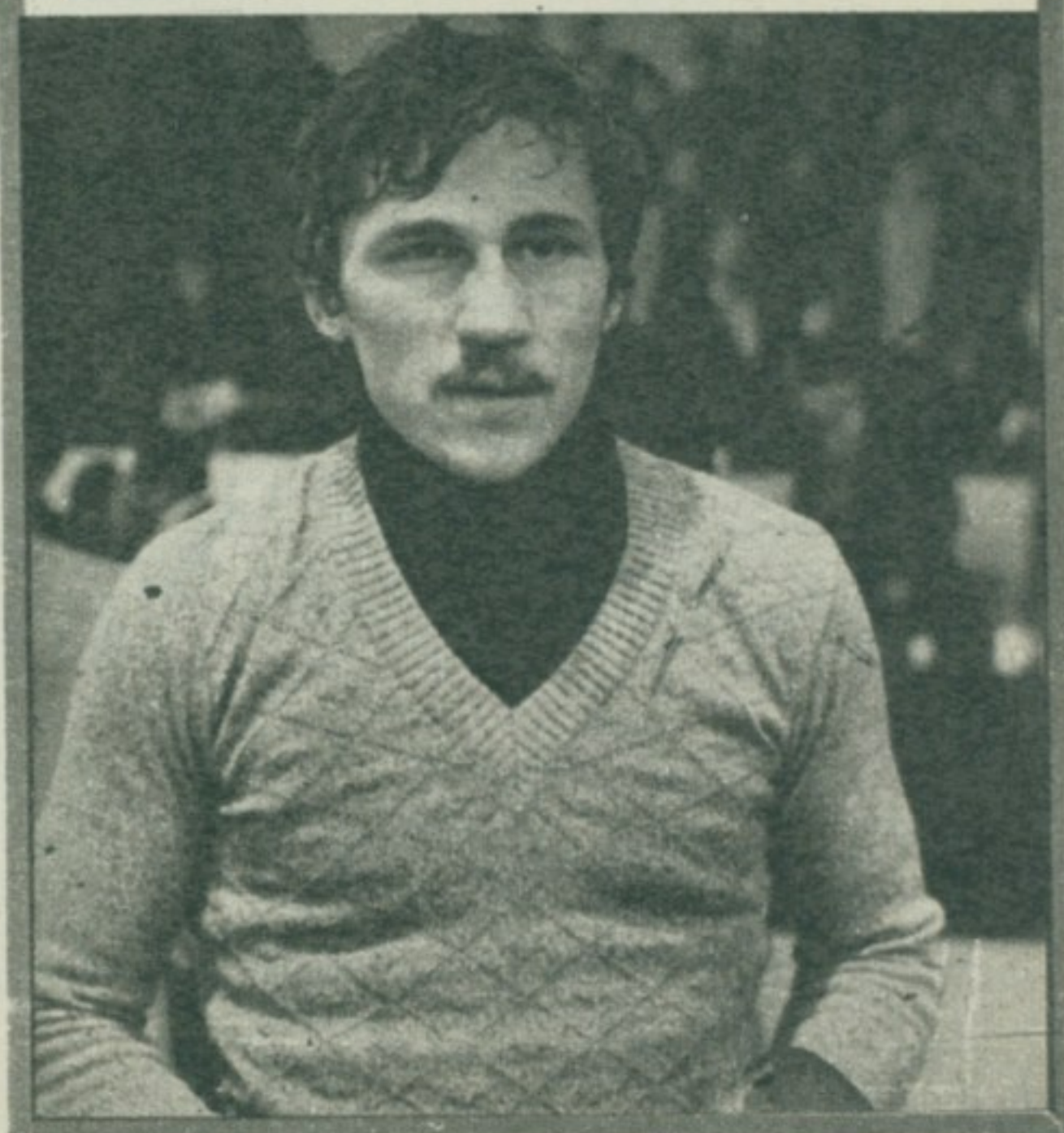
Капитен наше кошаркашке репрезентације на првенству Европе у Белгији био је:

- 3** а) ЗОРАН СЛАВНИЋ
б) КРЕШИМИР ЋОСИЋ
ц) ДРАЖЕН ДАЛИПАГИЋ

На боксерском првенству Европе у Халеу (ДР Немачка) златну медаљу освојио је:

- 5** а) АЦЕ РУСЕВСКИ
б) СЛОБОДАН КАЧАР
ц) ТАДИЈА КАЧАР

Који је тим овога пролећа освојио по 12. пут титулу првака Југославије у фудбалу:

- 4** а) ПАРТИЗАН
б) ДИНАМО
ц) ЦРВЕНА ЗВЕЗДА

АКО НИСТЕ СИГУРНИ ДА СТЕ ТАЧНО
ОДГОВОРИЛИ НА СВА ПИТАЊА, ПО-
ТРАЖИТЕ РЕШЕЊЕ НА 35. СТРАНИ.

СЛУЧАЈНО ОТКРИЋЕ ДОНЕЛО БОГАТСТВО

ТАЈНА СКРИВЕНОГ ПАПИРА

— ТО ЈЕ НЕКО ВЕОМА СТАРО ПИСМО — РЕКАО ЈЕ КРЧМАР. — НА ЊЕМУ ВИДИМ РАЗНЕ ПОТПИСЕ И ПЕЧАТЕ. МОРА ДА ОВО ПАРЧЕ ПАПИРА ВРЕДИ ЧИТАВУ РУБЉУ.

Човек с риђом брадицом искочио је из кочија, осврнуо се око себе, а затим журно ушао у малу, нахерену кућу у Соколку, на периферији Москве.

— Да ли је мајстор код куће? — с висине је запитио Настасју Филиповну која му је отворила врата и пожурила да црвене и испуцале шаке сакрије под испецану кецељу.

Готово нечујно, збуњена том посетом, жена му је потврдила. Управо када је кренула да позове мужа, столара Александра Ивановича Богданова, овај се појавио на вратима иза њених леђа.

— Ево ме, ево! — Александар Иванович се ужурба. — Благодарим што сте дошли. Шта могу за вас да учиним?

— Желео бих на направити рам за ову икону. Хоћу да буде од најбољег дрвета и право уметничко дело. А за тај посао добићеш три рубље — рече придошлица и из смотуљка који је држао под капутом извади икону стару више векова. Чим је угледао, Александар Иванович се прекрсти, а онда брзо поче да говори:

— Немојте да бринете... Успећу то да направим. Додуше, сада немам потребан материјал, али свакако ћу га наћи. Колико сутра ћу почети са послом.

А затим, клањајући се, испрати богаташа до улице. И док су кочије замицале за угао, Александар Иванович је брисао озиојене дланове о своје замашћено једино одело и мрмљао:

— Три рубље. Толико богатство!

Замишљен, наставио је да се клања, иако су кочије давно отишле, а облак прашине који су подигле, већ се спустио на жбуње поред пута.

Осврнуо се по својој столарској радионици. С тугом је закључио да у њој има само неколико греда, чворновате даске и гомили изверја... дрво је било тамне боје, непогодно за фини, изрезбарени рам.

ДОБАР КОКОШАРНИК

Тада је Александру Ивановичу на памет дошла идеја. За десетак копејки на Сухаријевској пијаци могао би да купи поломљени сто или витрину, направљене од квалитетног дрвета... Тај део намештаја касније би раставио и направио рам за икону. Па да, то је најбоље!

С првим зрацима јутра, почетком маја 1911. године, Александар Иванович Богданов је отишао на Сухаријевску пијаци. Пролазио је поред шатри испред којих је била изложена најразличитија роба: стари и поломљени делови намештаја, испецана одећа, као и безвредан нажит од стакла и шареног камења чији је сјај давно избледео.

Одједном, поглед му привуче једна поломљена комада: недостајале су јој две ноге, а даска која ју је прекривала била је напукла. На комоди се налазио дебело слој прашине, али на једном месту, тамо где су биле ладице, та сива скрама била је обрисана — јасно се видело лепо ружичасто дрво. Власник, неки Јеврејин, стајао је поред изложене робе, и гласно жвакао док је дебеле шаке држао прекрштене на трбуху.

Александар Иванович мало зајмури. Баш је то било дрво од којег би могао да направи рам за икону. Опипа руком цеп да би проверио да ли му је новац још тамо, па полако

приђе дебелом газди и рече:

— Продај ми ову комоду! Добро ће ми послужити да у њој држим пилиће.

— Дај десет копејки и носи је — рече Јеврејин не погледавши га. — Ионако ни за шта друго не би могла да послужи.

Сав срећан што је тако јефтино прошао, Александар Иванович упрти комоду на леђа и пође кући. Још вечерас ћу почети да правим рам, размишљао је.

ТРЕЗОР СА ПИЈАЦЕ

Стигавши кући, одмах се дао на посао. Развалио је комоду: прво једну, па другу ногу, горњу ладицу је једва успео да извуче... Ипак сам се преварио, гунђао је себи у браду, вероватно је ова комада дуго стајала у дворишту на киши јер је дрво натруло. Ваљда ћу успети да од горње даске направим рам за икону.

Одвалио је даску и ставио на утабани земљани под а затим на њој почео да испртава облик рама.

— Докле ћеш у кућу доносити све те старудије? — у собу је ушла Настасја и подбочила се на вратима.

Александар Иванович је и не погледа, наставио је да ради док му је лице росио зној.

— А какав је ово папир? — Настасја га је већ нервирала својим питањима. Ипак је подигао главу.

Из горње ладице која се још налазила у комоди, Настасја је извукла жуто, пресавијено парче папира искрзано на ивицама.

— Како то нисам приметио! — узвикну Александар Иванович и устаде — Дај да видим!

Опрезно је узео папир и почео да га загледа. Али, ништа није схватао: те чудне знаке није успео да протумачи.

— Одох до крчмара Фјодора Петровича. Он зна да чита — повикао је.

— То је неко веома старо писмо — рекао је Фјодор чим је угледао папир. — На њему видим разне печате и потписе, али ти не бих знао рећи шта представља. Иди код Сеникина, трговца старинама, за ово парче папира добићеш једну рубљу.

Лице Александра Ивановича се озарило: дао сам десет копејки за ону комоду, а сада ћу добити читаву рубљу за парче папира. Одмах је отрчао до старог трговца.

— Лепо — рекао је старац преврћући папир и окрећући га према светлу. — За ово ћу ти дати три... не пет рубаља!

Пет рубаља! Александар Иванович се замислио. Мора бити да је тај папир знатно вреднији чим трговац тако лако даје новац. Не, продаћу га за — сто рубаља! Ни сам није знао како је успео то да изговори.

— Таман посла — трговац је био неумољив. — Последња цена је 50 рубаља и... квит смо!

— Е, баш не дам! — повикао је Александар. Зграбио је папир са стола и отрчао из радње. Сада је већ био сигуран да у рукама има читаво богатство.

КАО ИЗ БАЈКЕ

Те ноћи, чим је заспао, снажно лупање на вратима пробудило је Александра Ивановича. Бунован, саплићући се, стигао је до улаза: на вратима је спазио људе у униформи.

— Али, зашто шта сам урадио? Реците ми! — муцајући питао је полицајце који су му одмах везали руке и повукли га за собом.

Тек у згради полиције све је схватио: стари трговац га је пријавио. Заиста тај папир нисам украо, правдао се. Никад ништа туђе нисам узео, па-

пир је мој, купио сам га заједно са комодом. Идите на Сухаријевску пијаци, тамо ћете лако наћи оног Јеврејина...

Заказано је и суђење. Сиромашни столар Александар Иванович Богданов морао је да одговара због свог греха: откуд у његовим рукама жути изгужвани папир. А његову тајну само још, он није знао!

Зачудо, судија је био на његовој страни — благонаклоно се смешкао:

— Да ли знаш шта је написано на папиру који си хтео да продаш трговцу Сеникину?

— Не, заиста не знам. Ја не умем да читам!

— Е, па добро — судија је говорио полако и разговетно. — Тај папир представља потврду издату у Московској кредитној банци још 1809. године, за време владавине Александра I. То је, заправо, признаница на уложених 65.000 рубаља — у злату. И још нешто: ту суму заједно са каматом може да подигне само доносилац овог папира. Александар Ивановичу, од данас си богат човек.

Два месеца касније, уместо уперике у једној од најпрашњавијих улица Соколника, уздизала се огромна кућа са раскошно украшеним прозорима и улазним вратима. Сваке вечери, у двориште препуно цвећа, излазио је Александар Иванович Богданов, да би нахранио расне псе који су из његових фуку јели колаче и коцке шећера. А затим је седао у кочију и одлазио у уобичајену шетњу. Безбрижан живот очигледно му је пријао, јер се видно угојио и зарумео.

Међутим, његова срећа потрајала је само шест година — до 1917. када је избила велика октобарска револуција и када је све нестало у вихору рата.

Пол Сезан, тада ученик гимназије у Екс-ан-Провансу, чита своје стихове Емилу Золи са којим је склопио присно пријатељство

Богати банкар није могао да сузбије свој бес кад је чуо за одлуку свог сина да се упише на неку сликарску академију.

Сате и сате проводио је Сезан у галеријама Лувра проучавајући и копирајући мајсторе барока и романике.

ПОЗНАТИ
СЛИКАРИ

ПОЛ СЕЗАН

УСАМЉЕНИ ГЕНИЈЕ ИЗ ПРОВАНСЕ

Сезан? Мислите на ону бу-
далу? ... Никада док сам
жив ниједна његова слика
неће ући у галерију којом ја
управљам! — Ове нимало љу-
базне речи изговорио је управ-
ник Музеја у Екс-ан-Прованса
када су га 1880. замолили да ор-
ганизује изложбу слика Пола
Сезана. Његово неподаштавање
можда и не би било тако стра-
шно да није било израз општег
мишљења француских крити-
чара тог доба кад је у питању
био Пол Сезан, човек о којем ће
се пола века касније говорити
као о „оцу модерног сликар-
ства“.

Вероватно најоспорованији
сликар 19. века, рођен је 19. ја-
нуара 1839. у Екс-ан-Провансу у
породици угледног банкара.
Захваљујући очевом новцу
похађао је најбољи колеџ у гра-
ду у којем је добио изванредно
образовање и где је склопио
присно пријатељство са сићуш-
ним, крхким лечачићем, буду-
ћим писцем, Емилем Золом. Под
његовим утицајем, Сезан ће се
огледати најпре у поезији, а
тек касније схватиће да оно
што жели да изрази може само
кичицом. Већ тада доноси у
себи одлуку да упише неку од
сликарских академија. Међу-
тим, његов отац, који га је у
мислима већ видео као успеш-
ног банкарског чиновника, од-
лучио је да младић упише пра-
ва.

Пуне две године трајале су
упорне борбе с оцем, све док
овај није коначно попустио и
пристао да Сезан 1861. упише
Швајцарску академију, једну од
тада најбољих сликарских шко-
ла у Паризу. У главном граду,
Сезан проводи време неуморно
сликајући и проучавајући у
Лувру мајсторе барока и роман-
тике, под чијим ће утицајем на
његовим платнима преовлађива-
ти тамни тоналитети и експре-
сивне форме. На Академији Се-
зан се упознао са Писаром, а
његовим посредством и с Мане-
ом и другим импресионистима.

Пошто није успео да се упише
на Школу лепих уметности, Се-
зан је одлучио да се врати у
Екс. Неколико месеци провео је
радећи у очевој банци, али ни
тада није престајао да слика.
Године 1862. поново се вратио у
Париз и дошао у додир с
импресионистима. На његовим
платнима тада долази до прео-
крета: почиње да се користи
колористичким средствима из-
ражавања и његова палета по-
стаје светлија и слободнија. У
време свог приближавања им-
пресионизму Сезан прихвата
предочавање реалног света бо-
јом, али не и заповештавање фор-
ме на рачун боје. То ће и бити
разлог што убрзо после изложбе

на којој 1874. учествује заједно
с импресионистима, одлучно пре-
кида са сликарима овог правца.
Прекид с импресионистима била
је последица Сезановог настоја-
ња да изгради сопствени начин
изражавања.

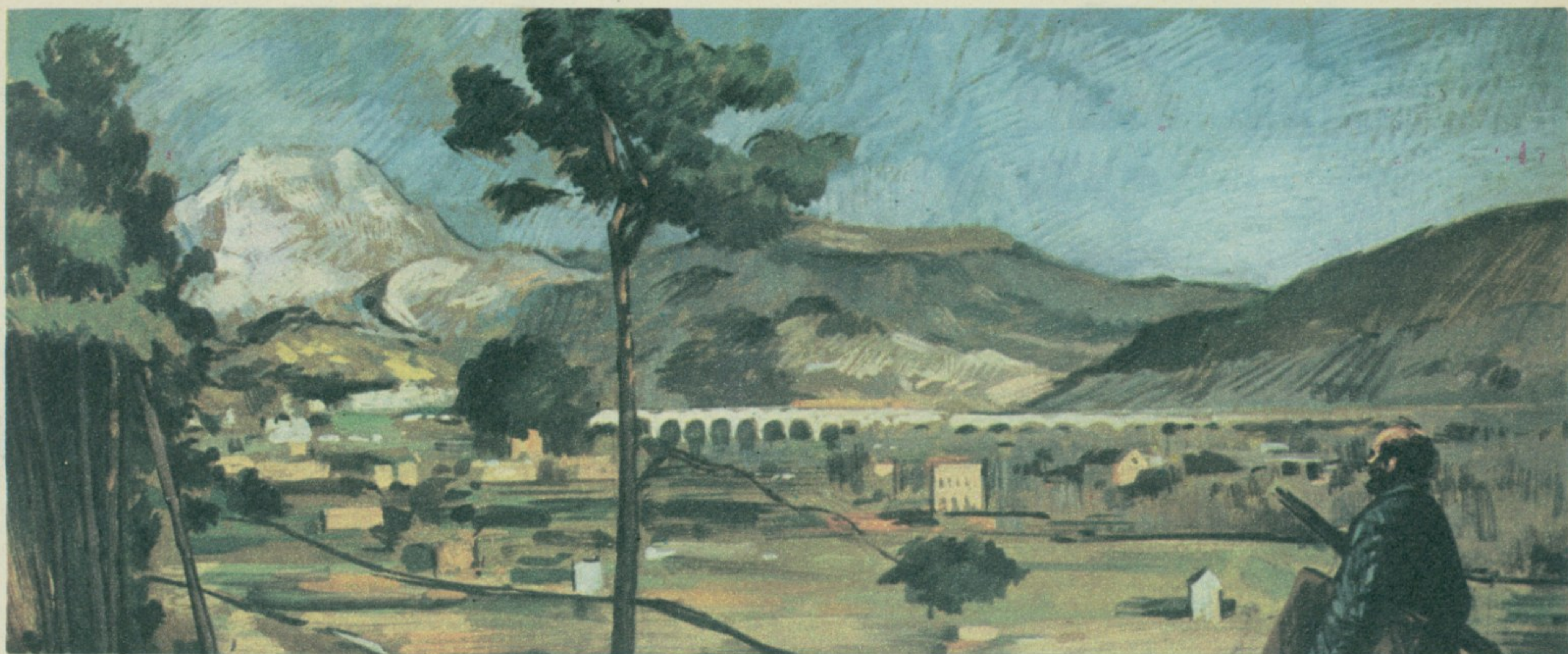
Усамљен, испуњен горчином,
али и са врло чврстом вером у
оно што ствара, одлучио је да се
врати у родни град. У њему ће,
изуев неколико мањих преки-
да, провести остатак живота.
Заборављен од света и пријате-
ља, Сезан проводи дане неумор-
но радећи и све више постајући
особенак за којим вичу деца на
улици. Зато није нимало чудно
што је неког младића, који му
је једног дана пришао да изри-
чи своје дивљење, готово напао
песницама. „Не ругајте ми се,
млади човече!“, заурлао је.
Када се смирио, сузних очију
објаснио је своје изненађење
што један тако млад човек ра-
зуме његове слике, кад то није
случај ни са критичарима. Су-
традан, младић је добио велики
пакет: била је то једна Сезано-
ва слика.

Не мотавши више да подноси
усамљеност, Сезан је 1884. одлу-
чио да се ожени Хортензијом
Фуке. Брак као да му је, бар за
кратко време, донео тако потреб-
но охрабрење. Али, кад му је две
године касније умро отац, Сезан
је одлучио да жену и сина по-
шаље у Париз. Поново је остао
сам. Некако у то време доживео
је још један, не мање болан, ра-
станак: прекинуо је своје при-
јатељство са Золом. Разлог је
био несвакидашњи: Зола је у
свом роману „Дело“ дао лик
сликара Лантијера у којем је
Сезан препознао себе!

Занимљиво је да је сликар
који је у слику поново увео
чврст објекат и спровео синтезу
форме и боје помоћу основних
геометријских фигура: купе,
ваљка и коцке, до своје 56. го-
дине излагао само повремено.
На париском Салону учествовао
је само једном и то 1882. Прву
самосталну изложбу приредио
је 1892. у галерији Амброаза
Волага, али је и тада доживео
неуспех. Први пут и критичари
и публика почели су да схвата-
ју сву величину његове умет-
ности тек на изложби 100 годи-
на француског сликарства 1900.

Један од највећих францус-
ких сликара свих времена, чо-
век који је утро пут фовисти-
ма и кубистима и њиховим нај-
значајнијим представницима,
као што су Брак и Пикасо, умро
је 22. октобра 1906. Крај живота
је дочекао као стваралац чију
су величину истицали највећи
уметници овог века, али њихова
сазнања и схватања однела су
превагу тек касније.

О. В.

Највећи део свог живота Пол Сезан је провео у Прованси коју је страшно волео. Колико је био везан за свој родни крај, најбоље показују његова платна на којима су чести мотив пејсажи из околине

Екс-ан-Прованса. На готово сваком његовом платну доминира силуета планине Сент-Виктоар, која као да га је привлачила неком необичном снагом.

По повратку из Париза Сезан је неколико месеци провео радећи као чиновник у банци свог оца. Често, догађало се да уместо бројки папир пред собом пуни цртежима, што је његовог оца доводило до беса. Занимљиво је да је Сезан имао обичај да своје скице, цртеже па чак и слике оставља где било, не интересујући се више за њих. Тако је унеповрат изгубљен велики број његових радова.

Са 30 година Сезан се поново нашао у Паризу и тамо наставио пријатељство са Манеом који му је често давао драгоцене савете. То је још доба кад се не наслућује Сезанов раскид са импресионистима. До тога ће неминовно доћи јер је млади провансалски сликар имао сасвим различита схватања о начину сликања.

На изложби импресиониста 1874. године у Паризу нашао се и једна Сезанова слика која је изазвала право угражење публике и критике. Не штедећи речи, критичари су се са таквом жестином окомили на сликара да је он био приморан да побегне са изложбе. Међутим, тај пораз га није обесхрабрио, напротив.

СУРОВА ПРАВДА ХРОМОГ КЛЕЈА

У ЊЕГОВОЈ БЛИЗИНИ КРАДЉИВЦИ СТОКЕ НЕ ЖИВЕ ДУГО!
— ПИСАЛЕ СУ НОВИНЕ ЗА КЛЕЈА АЛИСОНА.

Двадесет шестог фебруара 1880. године у редакцију „Форд Каунти Глоба“ у Доџ Ситију упao је готово два метра висок крупан човек плавих очију над енергичним уснама и четвртастом бравом. Храмао је и поштапао се о пушку.

— Слушајте, мистер! — грмнуо је дубоким гласом треснувши о уредников сто исписани лист хартије. — Дојадило ми је да у вашим и другим новинама читам о себи свакојаке приче од којих се човеку диже коса на глави! Они који ме познају и који су својим очима видели како се служим оружјем нека пишу што им је воља, а онима који ме нису видели, саветујем да не трућају! Ви можете да штампате ово што сам вам донео, или да то баците. Ако учините ово друго, потрудићу се на други начин да зачепим губице неких лајаваца!

Те вечери се у „Форд Каунти Глобу“ појавио следећи напис:

„Прича се да сам поубијао петнаест људи. На те гласине могу одговорити само то да су потпуно лажне и да стојим на располагању у било које време и на било којем месту онима који захеле да о томе поведу истрагу. Ниједног човека нисам убио без разлога и без шансе да он убије мене! Онај ко тврди супротно нека дође у Вашингтон, у Хемфил Каунти у Тексасу да ми то каже у лице, или нека држи језик за зубима!

Клеј Алисон.“

ЛЕК ПРОТИВ РАВНИХ ТАБАНА

Каубој, водич сточних каравана и ранчер Клеј Алисон је био прототип правог западњака за кога је каубојски „кодекс части“ био једини закон. „Санта Фе Дејли Мексикан“ овако га је описао:

„То је храбар, често врло опасан човек с кристално чистим срцем, увек спреман да ризикује живот за оно што сматра исправним и праведним.“

Родио се 1850. у Тенесију. У седамнаестој години појавио се „дугим трагом“ према Западу, прешао Мисисипи, лутао Мисуријем, Канзасом, Колорадом, Аризонам и Новим Мек-

сиком и најзад с братом Џоном основао мали ранч на реци Вашити. Био је од ране младости хром због ране од метка, па се са столице могао подићи само уз помоћ пушке која му је служила као штака и стога се од ње није никад одвајао. У седлу је био окретан као Ко манч, а извлачио је „колт“ змијском брзином и непо-

јер њихове жене и кећерке ионако никад не дижу нос из прашине, па нису ништа ни виделе!“

Иначе се груби Алисон према женама понашао као најгалантнији племић Југа и у сваком тренутку био спреман да им помогне у било чему и да их заштити од било кога. Једном је у Розвелу, у Новом Мексику,

натера га да попије једну за другом четрнаест бочица с „леком против равних табана“. Кад се несрећни варалица поче превијати од болова, Алисон му рече:

— Сад ми кажи шта си смућкао у тим флашицама, или ћеш да прогуташ још четрнаест!

— Крављу балегу и зелену боју у шпиритусу за ку-

грешиво погађао циљ величине јајета са растојања од двадесет метара.

Клеј Алисон је презирао мекушце са североистока и цинично се ругао њиховом лажном пуританском моралу. Кад су му његови каубоји испричали да су побожни грађани Колец Хила наредили женама и кећеркама, да на улицама корачају смерно оборених глава, напио се вискија, скинуо са себе сву одећу осим чизама и тако у Адамовом костиму пројакао кроз гадић подврискујући као Инадијанац на ратној стази уз паљбу револвера.

Новине су опис те вруће сцене овако завршиле:

„Затим је Алисон објаснио часним грађанима да нема чега да се згражавају,

наишао на жену која се превијала од болова. Стењући, испричала му је да је од неког путујућег апотекара купила чудотворни индијански лек против равних табана. Алисон узео од ње бочицу с остатком зеленкастог чудотворног лека, па пође на градски трг да потражи варалицу. Затекао је „професора Ксенофона Џонса — личног лекара великог руског надвојводе“ како крупним речима гомили радозналаца објашњава чудотворна својства својих медицина. Клеј му добаци бочицу и рече:

— Врати осам долара које си искамчио за ово ђубре и губи се из града, којоте!

„Професор“ је оклевао. Алисон га зграби за прса, гурну му „колт“ под нос и

вање! — признао је стењући „професор Ксенофон Џонс“.

У ЈУНЕЋОЈ КОЖИ

Неки зубар у Доџ Ситију није прошао боље од „личног лекара великог руског надвојводе“. Алисон је дошао у његову ординацију отеченог образа и замолио га да му извади зуб.

— „Два долара“ — рече

зубар. — Унапред!

Алисон му ладе новац и седе на столицу. Зубар му грешком извуче здрав зуб.

— Свако може да погреш-

и? — правдао се.

— Онда седи! — дрекну

зубара, посади га у столицу, узео клешта и ишчупа му четири зуба.

Као прави сточар Клеј Алисон је из дубине душе мрзео крадљивце стоке. „У његовој близини крадљивци стоке не живе дуго. Где год на неког од њих наиђе, смакне га без милости!“ — писале су новине.

Приметивши да се стадо његовог суседа Мексиканца Хуана Чавеза мистериозно увећава, Клеј је данима мотрио на њега и једном приликом га изненадио управо кад је жигосао једно јуне. Не размишљајући ни трена убио је из пушке јуне, а затим наредио Мексиканцу:

— Одери га, гњидо!

Кад је несрећник скинуо кожу с убијеног јунета с унутрашње стране се лепо видео стари Алисонов жиг преко којег је Чавез ставио свој.

— Срећан ти пут! — рече Алисон и напуни Мексиканца оловом.

Увио га је затим у јунећу кожу, натоварио га на коња и однео у град. Бадио је кожу и мртваца пред шерифову канцеларију и рекао окупљеним људима:

— Тако ће проћи свако ко дирне моју стоку! Сахраните га на мој трошак!

Шериф је на гроб крадљивца стоке ставио таблу с натписом:

„Овде почива Хуан Чавез који је извршио самоубиство фалсификујући жиг Клеја Алисона.“

Клеј Алисон, једна од легенди Дивљег запада, умро је 1. јула 1887. године нимао славном смрћу. После једне пијанке у граду враћао се кући на колима натовареним провијантом за два месеца. Пао је с кола и два точка су прешла преко њега и сломила му кичму.

У некрологу у „Форд Каунти Глобу“ писало је:

„Клеј Алисон није знао за страх. Стећи његово непријатељство било је равно смртној осуди. Увек је тврдио да ниједног човека није убио сем у нужној одбрани.“

А. Р.

**Микијев
ЗАБАВНИК**
ИЗЛАЗИ СВАКОГ
ПОНЕДЕЉКА

Децо, уживајте у чудесном свету Волта Дизнија!

ПОКЛОН КОЈИ ТРАЈЕ ЦЕО ЖИВОТ

КОМПЛЕТ ОД ЧЕТИРИ КЊИГЕ
ШТАМПАН ЈЕ ЋИРИЛИЦОМ И
ЛАТИНИЦОМ СА ВИШЕ ОД 1.200
ДИВНИХ ИЛУСТРАЦИЈА У БОЈИ.

ЦЕНА КОМПЛЕТА је 500 динара.

Купци из Београда књиге могу подићи
сваког радног дана до 15 часова
у Издавачком предузећу „Вук Караџић“.
Краљевића Марка број 9, тел. 620-371.
Књиге се могу наручити и
у представништвима „Вука Караџића“
у Новом Саду, Лазе Костића 22, тел.
20-339, у Сарајеву, Симе Милутиновића
10, тел. 22-773, у Загребу, Николе Тесле
14/III, тел. 410-525 и у Светозареву,
Славке Ђурђевић бб, згр. Б-3, тел. 23-313.

Издавачко предузеће „Вук Караџић“,
Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем комплет од 4 књиге
ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА
по цени од 500 динара.

ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ са попустом
од 10% (плаћање поштару приликом при-
јема књига).

НА ОТПЛАТУ у 5 месечних рата по 100
динара почев од _____ 1977. год.
Рате ћу отплаћивати редовно по пријему
књига, рачуна и уплатница. У случају
спора признајем надлежност II општин-
ског суда у Београду.
(непотребно препрстати)

Име, очево име и презиме _____

Занимање _____

Поштански број и место _____

Адреса стана _____

Назив и адреса радне организације _____

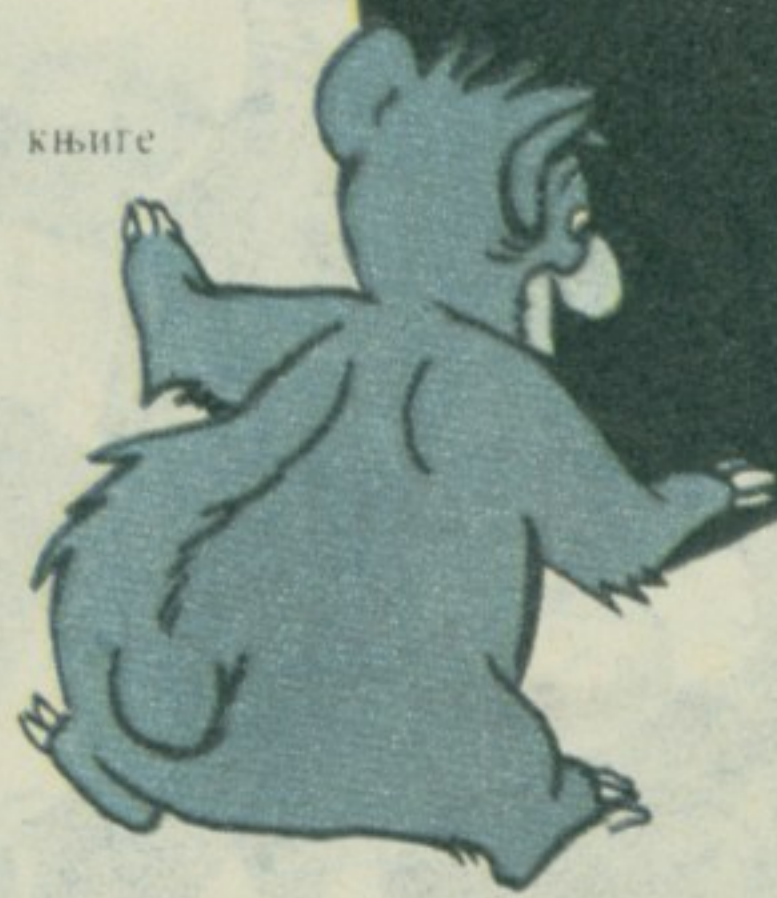
Овера о запослењу за купце на отплату _____

Купац

бр. л. карте _____

Издата од СУП-а _____

Пензионери уместо овере прилажу одрезак од претпоследњег чека од пензије _____

БРУКС ЈЕ КРИВ ЗА

У петак увече, 1. новембра 1923. године, полиција аустралијског града Мелбурна ступила је у штрајк.

Градско становништво, око 950.000 људи, мислило је да се ради о безбедној шали. Импозантни, чисти и помало пуритански Мелбурн већ дуго се поносио угледом поштене заједнице — чак најпоштеније на свету.

Добри грађани нису ни slutили да ће их полицијска „шала“ стајати на милионе фунти...

УСАМЉЕНИЦИ У УНИФОРМАМА

Мало је становника Мелбурна било заинтересовано за проблеме полицајаца. Служба се жалила на радне услове и још од 1902. године је тражила да се поново уведу пензије које је Парламент укинуо у једном од налета штедње. Политичари су повремено обећавали да ће захтев размотрити, али се никада нису заиста њиме позабавили.

Априла 1922. године догодило се нешто што је још више огорчило полицајце: четворица виших официра наређено је да, обучени у цивилна одела, надгледају рад својих млађих колега. Ови надзорници, прозвани уходама, постали су најомраженији људи у полицијским снагама.

За многе полицајце, већ незадовољне платама и условима рада, сумња у то да поштено обављају посао била је кап превише. Преко 600 полицајаца храбро је ставило потписе на петицију којом се тражило повлачење „ухода“. Њихово негодовање постало је врло гласно.

Увече 29. октобра 1923. године двадесет девет униформисаних полицајаца одбило је да изиђе на редовну прозивку у станици Расел стрит уколико се „уходе“ не разреше дужности. Шеф полиције одмах је дошао да преговара и обећао је да ће за ту ноћ повући надзорнике док ће сутрадан разговарати с председником владе о неком трајнијем решењу.

Полицајци су те ноћи нормално патролирали улицама надајући се добрим вестима. Али, сутрадан је председник владе Лосон издао кратко наређење: мора се наставити с нормалним вршењем дужности док он чистав ствар не размисли с кабинетом.

Полицајци су намилисали да је опет посреди тактика одуговлачења како би све у међувремену пало у заборав. Следеће ноћи истих двадесет девет људи поново је одбило да се јави на дужност.

Отмени излози Мелбурна били су поразбијани, а плочници препављени робом. Попови су први пут у животу плачкали отворено не би ли нешто уграбили пре хорди „поштеног“ грађанства. Само су полицајци остали код куће.

Одмах су доведени полицајци из других станица, али су се и они придружили штрајку. Сутрадан је одржан збор на којем је одлучено да се посао бојкотије неограничено.

Почео је прави штрајк, а полицајаца спремних да се солидаришу било је напретек. Ујутро 2. новембра у штрајку је било око 600 полицајаца. До средине поподнева тај број се попео на близу 700, а када је пала ноћ, тек шачица усамљеника у униформама водила је рачуна о безбедности Мелбурна.

КУНДАЦИ ПРОТИВ ЦИГАЛА

Следећег дана завладало је неизбежно расуло. Пошто није било саобраћаја, улице су убрзо закрчили аутомобили, трамваји, аутобуси и коњске запреге.

Хорда младића и девојка изненада је салетела један трамвај, извукла из ње га возача и кондуктера и покушала да преврне возило. Пошто им то није пошло за руком поразбијали су све прозоре, раскомадали дрвена седишта и, најзад, запалили трамвај.

Прскање трамвајских окана помешало се с праском стакала на изложима у улицама Колинс, Бурк и Елизабет. Зачас организоване банде лупежа разбијале су их циглама и односиле изложеном робу.

Ускоро су плочници били прекривени одећом, обућом, шеширима, кишобранима, ташама, коферима и посуђем. „Чворови“ људских прилика пузали су попут неких великих паукова, гушајући се око плена.

Али, и сами лопови ускоро су морали да узмакну пред јуришем домаћица, чи новника и радника из предграђа, који су навалили да плачкају још већом жестином.

раца разбијеним боцама, нису престајали да грабе.

Предвече, градска општина зауставила је сав саобраћај на путу за центар. Упркос томе, на хиљаде људи придруживало се гомили стижући таксијима, приватним аутомобилима или, просто, пешице.

Неред је узимао маха током читаве ноћи. Лукави улични продавци изнели су тезге с алкохолним пићима да окрепе „ратнике“, а лопови и друге протуве први пут су у животу отимали сасвим отворено не би ли надјачали конкуренцију поштеног грађанства.

Те суботње вечери било је 121 повређено, а један грађанин је убијен.

У недељно јутро власти су панично почеле да регрутују добровољне „полицајце“. Генерал аустралијске армије Макеј постројио је неколико стотина резервиста, снабдео их „боксерима“ и палицама и упутио да патролирају улицама у

Сила закона постепено је рашчишћавала улице. Ширум отменог трговачког центра беснеле су борбе — палице и кундаци против цигала и боца.

У уторак ујутро град је био мање-више тих, али је жалосно изгледао. Плочници се нису видели од стакала стотина разбијених излога. Испревртани аутомобили закрчили су коловозе, а наспред улице Колинс лежао је — мртав коњ.

НЕУСПЕЛА КАМПАЊА

Многи добровољци остали су на дужности још дуго по престанку ванредног стања. Ови људи постали су језгро реорганизоване полиције града Мелбурна.

Била је то добра служба: имала је лепши смештај, а посао је обављала сасвим како треба и без „ухода“. Штрајкачи су постигли толико и — ништа више.

Покренута је кампања да бунтовници буду поново примљени на посао. У ту сврху одмах је основано друштво под називом „Покрет за рехабилитацију отпуштених полицајаца“ које је учинило све да стекне подршку владе и јавности. Али, покушај је пропao. Ко

У недељно јутро сила закона почела је рашчишћавати улице.

Субота је била дан коњских трка и око 7 увече маса гледалаца почела је да се слива са хиподрома у центар. Тек тада завладала је права пометња.

Шачица полицајаца на дужности могла је да спасава само себе. Жене, гуране у страну, падале су на плочник, а мушкарци, изубијани и лица крвавих од уда-

групама од по тридесет. Истовремено су у Мелбурн дошли полицајци из провинција, а морнаричка база у граду упутила је појачање од неколико одреда.

мисија под председништвом генерала Џона Монаша, обрзована 1924. године да размисли овај случај, прогласила је акцију штрајкача неоправданом. Њен по-

СВЕ

нижавајући извештај гла-
сио је овако:

„Пошто смо лично разго-
варали с неколико штрај-
кача као сведоцима и тако
имали прилике да процени-
мо њихов карактер и др-
жање, изненађује нас што
се за њима повео толики
број људи натпросечне ин-
телигенције, морала и ис-
куства.

Онда је комисија поку-
шала да објасни тако пона-
шање „свесније“ полициј-
ске већине. „Њихове побу-
де“, речено је у извештају,
„кретале су се од мржње
према „уходама“ до неуме-
сне солидарности са коле-
гама. Неки су чак страхо-
вали од последица неода-
зивања штрајка.“

Комисија је, најзад, оти-
шла тако далеко да сву кри-
вицу свали на једног једи-
ног „агитатора“ — неког
Брукса.

Ниједан од 641 полициј-
ског штрајкача није поно-
во примањен у службу, а гра-
ђани Мелбурна никада ви-
ше нису били тако сигурни
да је њихова заједница нај-
примернија на свету.

Б. Д.

Чарли писмоноша

На нашој слици је
Чарли, први голуб-пис-
моноша на свету кога
користе енглеске болни-
це да би осигурале
најбржу везу између ра-
њених на друму и бол-
ничких лабораторија.

Познато је да су се
голубови-писмоноше од
вајкада употребљавали.
Међутим, проналаском
телефона и телеграма
потреба за њима је пре-
стала.

Али, шта ако се на
друму догоди саобраћај
на несрећа а у близини
нема телефона?

Ако опити са Чарли-
јем који носи не само
поруку већ и узорке
крви рањених особа да-
ју добре резултате на
најкритичнијим тачка-
ма на енглеским друма-
ма установиће се
„станице“ снабђене го-
лубовима-писмоношама.

Пробудите ме на вре-
ме да видим Пело-
рус Цека!

Пре отприлике седамде-
сет година ово је био уо-
бичајени захтев путника
упућен стјуарду на бро-
довима који су пловили
кроз Француски пролаз,
код северног дела Јужног
Острва Новог Зеланда.
Чим се брод приближио
пролазу, стјуард је будио
путнике а ови би ужур-
бано, огрнути капутима
истрчавали на палубу, тра-
жећи код оgrade најпо-
годније место за посма-
трање.

Изненада би море поред
стеновите обале запенуша-
ло и из дубине је искакао
велики делфин, који као
да је поздрављао путнике
својим акробацијама. По-
сле неколико минута ска-
кања и превртања делфин
се заустављао неколико
метара испред прамца бро-
да, спреман да бродском
кормилару покаже најбез-
беднији пут између опас-
них гребена Француског
пролаза. Пелорус Цека је
био прави живи пилот и
лагано је пливао испред
брода, праћен опрезним
погледом кормилара и ра-
дозналим погледима пут-
ника. Када би брод зашао
у безбедне воде, Цека је
величанственим салтом
поздрављао путнике, а за-
тим би се враћао одакле
је кренуо, очекујући нови
брод и нови одговоран за-
датак.

ОСВЕТА

Пелорус Цека, названог
тако по мореузу Пелору-
са, први је приметио 1881.
године новозеландски ка-
петан Тернер. Њему се у
први мах учинило да је то
младунче кита и одмах
је дао наређење да се при-
преме харпуни. У том тре-
нутку су се умешале неке
путнице меког срца, које
су од капетана захтевале
да „сирото створење“ ос-
тави на миру, јер никоме
није нанело никакво зло.
Кормилар је несвесно
пратио делфина и био је
изненађен кад је утврдио
да га делфин води нај-
краћим и уједно најбез-
беднијим путем кроз о-
пасни Француски пролаз!

Овај догађај капетан
Тернер је схватио као пу-
ку случајност и није то-
ме придавао много знача-
ја. Тек после четири го-
дине, 1885, морнари су ут-
врдили да се Пелорус Цека
редовно појављује да би
помогао бродовима. О ово-
ме су обавестили неке ви-
ше официре који су по-
сле неколико пробних пло-
видби потврдили да је
Цека „пилот без грешке“!

Међутим, док су многи
прихватили Цека као из-
врсног пилота, било је и
оних за које је несташни
делфин представљао из-
ванредну мету за гађање
из пушке. Један морнар
са пароброда „Пингвин“
пуцао је у делфина и ра-
нио га. Када се ово про-
чуло, Пелорус Цека је став-
љен под заштиту државе
и онима који би покушали
да му нанесу зло следила
је оштра казна.

Морнари су тврдили да
је Цека добро запамтио па-

роброд „Пингвин“ и да
му никада више неће при-
тећи у помоћ као пилот. И
заиста, кад год је „Пинг-
вин“ пловио кроз Фран-
цуски пролаз, Цека се ни-
је појављивао и брод је
био препуштен вештини
кормилара. Велики број
морнара одбио је да пло-
ви на овом броду, бојећи
се несреће.

Године 1909. пароброд
„Пингвин“ ударио је у гре-
бен на улазу у Францус-
ки пролаз и потонуо, од-

брода јавили да их је дел-
фин провео кроз пролаз.

Године 1911. близу про-
лаза нађено је трупло дел-
фина, којег су ајкуле до
пола појеле и многи су
поверовали да је то крај
Пелорус Цека. Просто не
верујући да је тако нешто
могуће, високи службеник
морнарице Новог Зеланда
наредио је посадама бро-
дова који се крећу у бли-
зини канала или пролазе
кроз њега да добро отво-
ре очи, не би ли негде уг-

ни око мореуза Пелорус,
али никаквих доказа про-
тив њих није било.

Још неколико година по-
сле тога морнари су на
улазу у Француски пролаз
очекивали да море запе-

ПИЛОТ ПОД ЗАШТИТОМ ДРЖАВЕ

ПУТНИЦИ И ПОСАДЕ БРОДОВА КОЈИ
СУ СЕ ПРОБИЈАЛИ КРОЗ ОПАСНИ ФРАН-
ЦУСКИ ПРОЛАЗ ДУГОВАЛИ СУ СВОЈУ
СИГУРНОСТ ЈЕДНОМ ОД НАЈБОЉИХ
ПИЛОТА СВИХ ВРЕМЕНА — ДЕЛФИНУ
ЦЕКУ!

невши са собом животе
многих морнара и путни-
ка...

НАЂИТЕ ГА

Следећих неколико го-
дина Пелорус Цека се не-
колико пута није појавио
„на дужности“. Поморци
су се уплашили да му се
нешто није догодило, а
онда је свима лакнуло ка-
да би морнари са неког

ледали делфина који им
је тако много значао.

Неколико дана касније,
као да је знао за наређе-
ње које је издато морна-
рима, Цека се поново по-
јавио, изазвавши велико
одушевљење на палубама
бродова који су пловили
кроз пролаз.

У априлу 1912. године,
делфин је поново нестao.
Сумња је пала на посаде
четири норвешка брода-
-китоловца који су више-

нуша и да Цека изрони у
свом добро познатом сти-
лу. Море је, међутим, ос-
тајало мирно, а морнари
су настављали пловидбу
са осећањем празнине...

М. Ј.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

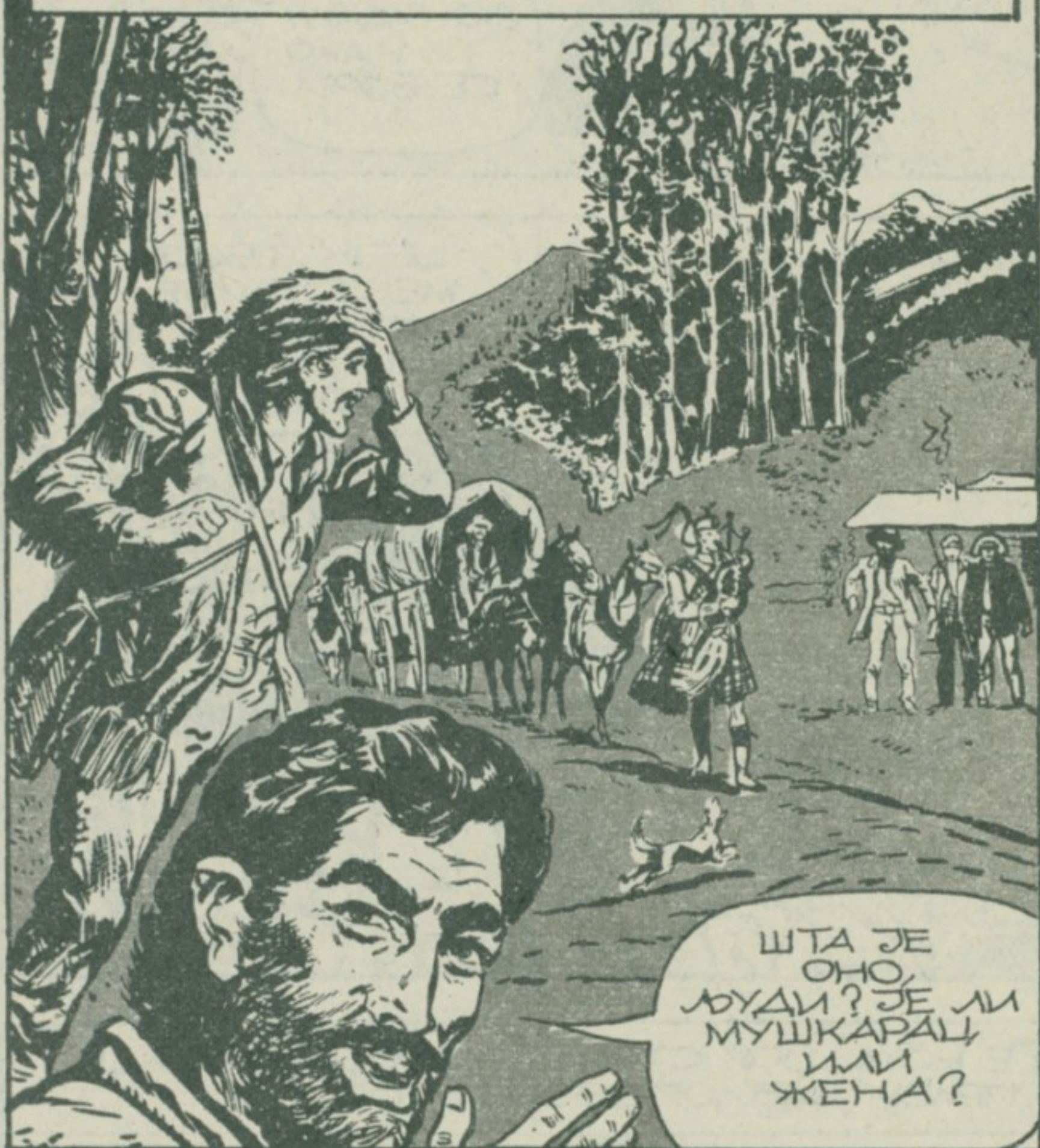
BABALU

СТРИП

ДУХ У ОКЛОПУ

ЉУДИ СУ ЗАПАЊЕНО МЕДАЛИ У ШКОТЛАНЂАНИНА СЕР ВИЛДЕМА СТУАРТА КОЈИ ЈЕ 1832. ГОДИНЕ СТИГАО НА ЗАПАД ...

ЉУДИ СУ ПРВИ ПУТ САДА ВИДЕЛИ ГАЈДЕ ...

СВИРАЈ НАМ ЈОШ МАЛО!

ХЕЈ, ЗАШТО НОСИШ СУКЊУ?

ТРАЖИМ ЏИМА БРИГДЕРА! ЈЕ ЛИ ТУ НЕГДЕ?

ТАДА ЈЕ ПРИШАО ЏИМ ...

ШТА ХОБЕТЕ ОД МЕНЕ?

СЕР ВИЛИЈЕМ ЈЕ ЖЕЛЕО ДА РАЗГОВАРА СА ЏИМОМ НАСАМО ...

РЕКЛИ СУ МИ ДА САМО ТИ МОЖЕШ ТО ДА УРАДИШ ЗА МЕНЕ!

НЕ ЗНАМ О ЧЕМУ СЕ РАДИ ПА НЕ МОГУ НИШТА ДА КАЖЕМ!

ПРЕ НЕГО ШТО МУ ЈЕ ОБЈАСНИО, ШКОТЛАНЂАНИН ЈЕ ЗАТРАЖИО ДА СЕ ПРИПРЕМИ ДОБРА ВЕЧЕРА ...

ЖЕЛИМ ДА МИ БУДЕШ ВОДИЧ!

ЖАО МИ ЈЕ! ЈА САМ ЛОВАЦ!

ДОК ЈЕ ЧЕКАО ДА ЏИМ ПРОМЕНИ МИШЉЕЊЕ, СТУАРТ ЈЕ ПРИШАО ЛОВЦИМА КОЈИ СУ СЕ НАДМЕТАЛИ У ГАЂАЊУ ИЗ ПУШКЕ ...

МОГУ ЛИ И ЈА ДА ПОКУШАМ?

НЕ! ОВО ЈЕ ТАКМИЧЕЊЕ ЗА МУШКАРЦЕ!

ШКОТЛАНЂАНИН НИЈЕ ПРОТЕСТОВАО ...

ДОБАР ПОГОДАК, ЏЕЈК!

НИШТА ЧУДНО! ЈА САМ НАЈБОЉИ СТРЕЛАЦ!

ИЗНЕНАДА, СТУАРТ
ЈЕ ДОХВАТИО СВОЈ ПИ-
ШТОЛ И НАНИШАО...

ОВО ЈЕ ДО-
БАР ПОГО-
ДАК!
СЈАЈ-
НО!

ЏЕЈК ЈЕ ПОБЕСНЕО
КАД ЈЕ ВИДЕО ДА
ЈЕ ПОБЕЂЕН ...

РЕКАО САМ
ТИ ДА СЕ
НЕ МЕШАШ
У ОВО!

НИЈЕ
ТЕ ОЗ-
БИЉНО
СХВАТИО!

УДАЉИТЕ
СЕ СВИ!

ЏЕЈК ЈЕ БИО
УБЕЂЕН ДА
ЈЕ ЈАЧИ ...

ЕВО
ТИ!

ПОКАЖУ
ТИ КАКО
СЕ БОРИ
!

ЏЕЈК НИЈЕ УСПЕО ДА
ЗАДА НИЈЕДАН УДА-
РАЦ СВОМ ПРОТИВНИКУ...

ЏИМЕ, ГЛЕДАЈ КАКО
БИЈЕ ОВАЈ ТИП!

НИСМО ГА БАШ
ДОБРО ОЦЕНИЛИ!

КАДА ЈЕ СТУАРТ
ПРИШАО ЏЕЈКУ ДА ГА
ПОДИГНЕ ...

...ОВАЈ ЈЕ ИЗВУКАО
ПИШТОЛ. АЛИ, СТУ-
АРТ ЈЕ И ОВОГ ПУТА
БИО БРЖИ ...

ЏЕЈК, ТВОЈЕ
МЕСТО ВИШЕ
НИЈЕ МЕЂУ
НАМА! ГУБИ
СЕ ОДЛАКЕ!

ЏИМ ЈЕ ПРИШАО СЕР ВИЉЕМУ ...

ПРОМЕНИО САМ
МИШЉЕЊЕ!
ПРИСТАЈЕМ ДА
ВАС ВОДИМ!

ДРАГО МИ ЈЕ!
ОД САДА МЕ ЗО-
ВИ ЦОК!

ТЕ НОКИ ЦОК СТУАРТ ЈЕ ОБЈАСНИО ЏИ-
МУ ПРАВИ РАЗЛОГ СВОГ ПУТОВАЊА ...

ЈЕСИ ЛИ ВИДЕО
НЕКАД ОВАКО НЕ-
ШТО?

РЕДАК ПРИМЕРАК
ИНДИЈАНСКЕ
СЕКИРЕ!

ЦОК ЈЕ БИО КОЛЕК-
ЦИОНАР НЕОБИЧНИХ
ИНДИЈАНСКИХ ПРЕД-
МЕТА... ОВА МАПА БИ-
ЛА ЈЕ У СЕКИРИ! НА
ЊОЈ ЈЕ НАЗНАЧЕНО
МЕСТО ГДЕ ЈЕ СКРИВЕ-
НА СКУПОЦЕНА ИНДИ-
ЈАНСКА МАСКА!

ЖЕЛИМ ДА
ЈЕ ИМАМ У
СВОЈОЈ
КОЛЕКЦИ-
ЈИ!

НЕКЕ
БИТИ
ЛАКО!

ЏИМ ЈЕ ПРИСТАО ДА ПРАТИ ШКОТ-
ЛАНЂАНИНА НА ОПАСНОМ ПУТУ ...

НЕКЕМО
НОСИТИ
МНОГО СТВАРИ
И ИКИ КЕМО
САМО
ЈЕДНИМ
КОЛИМА
!

ВИДИМО СЕ
УЈУТРО!

СУТРАДАН ЏОК ЈЕ ПОКЛОНИО
МНОГЕ СТВАРИ СВОЈИМ ПРАТИ-
ОЦИМА ДА БИ ИМАО
ШТО МАЊЕ ПРТЉАГА...

А ОНДА СЕ ОКРЕ-
НУО ПРЕМА ЏИМУ...

ИМАМ НЕШТО
И ЗА ТЕБЕ! ОКЛОП
КОЈИ СУ НОСИЛИ
МОЈИ ПРЕЦИ!

ЏИМ ГА ЈЕ ОДМАХ
ИСПРОБАО...

МАЛО КАСНИЈЕ ШКОТЛАНЂАНИН И
ЊЕГОВ ВОДИЧ КРЕНУШЕ...

ЗБОГОМ И
СРЕКНО!

СА ДРУГЕ СТРАНЕ РЕКЕ НЕКО ЈЕ ПО-
СМАТРАО КАКО СЕ УДАЉАВАЈУ...

ЕНО ЏИМА И ШКОТЛАН-
ЂАНИНА! ЈОШ ОНИ НЕ
ЗНАЈУ КО ЈЕ
ЏЕЈК ЛОНГ!

ЏИМ И ЏОК НИСУ НИ СЛУТИЛИ
ДА ЊИ НЕКО ПОСМАТРА...

ШТА
СЕ ТО
ЧУЈЕ?

РЕКАО
БИХ ДА
ЈЕ КРДО
БИВОЛА!

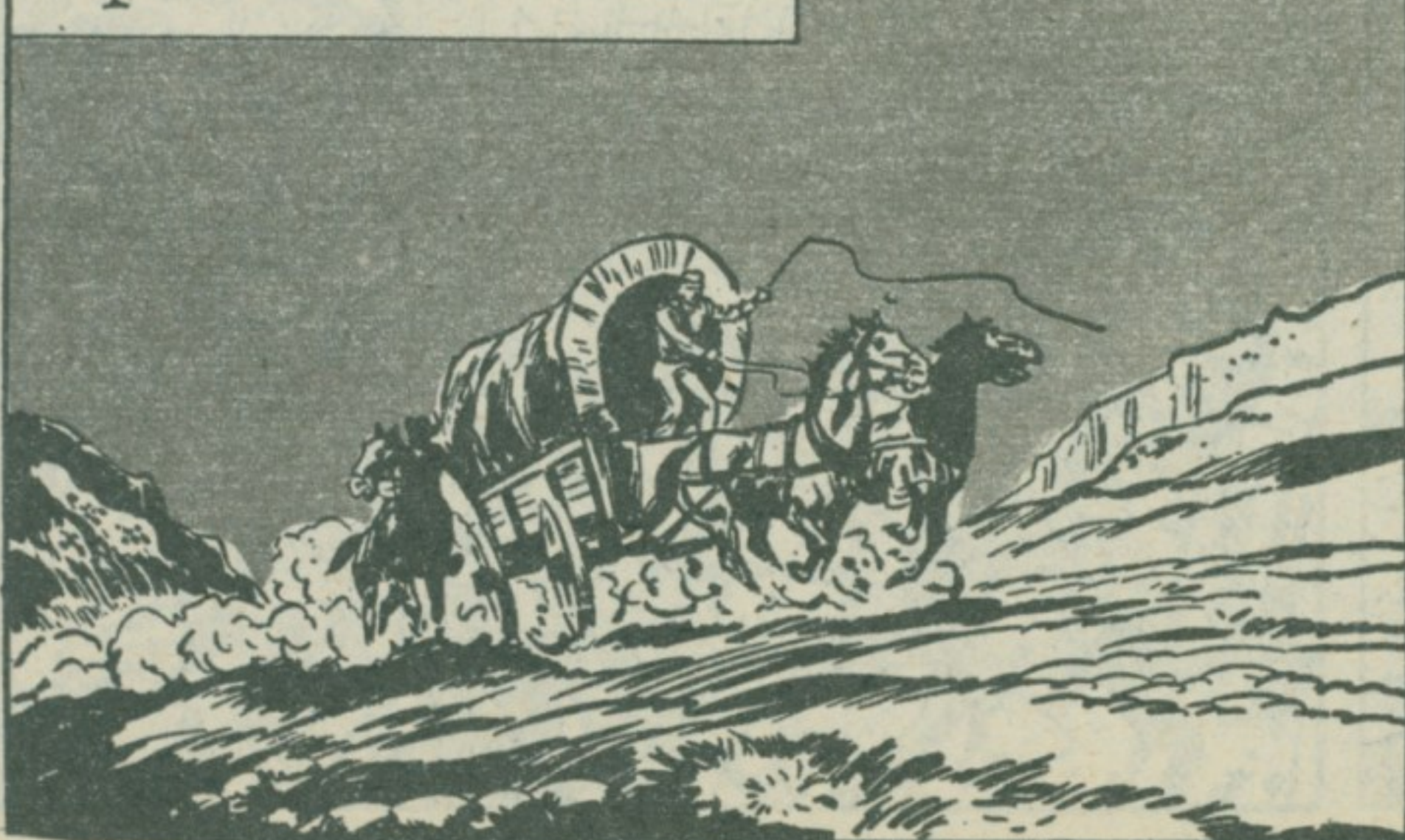

НЕЈАСНИ ЗВУК УБРЗО СЕ ПРЕТВО-
РИО У ЗАГЛУШУЈУЋУ БУКУ...

БЕЖИМО ПРЕМА
ВРХУ ОНОГ
БРЕЖУЉКА!

ЏОК ОШИНУ КОЊЕ...

ДА БИ СЕ КОЊИ
ЛАКШЕ ПОПЕЛИ УЗ-
БРАДО, ЏОК ЈЕ ПО-
ШАО ПЕШИЦЕ...

АЛИ, ОКЛИЗНУО
СЕ И ПАО...

УБРЗО СУ И ЏИМ И ШКОТЛАНЂАНИН УГЛЕ-
ДАЛИ ИНДИЈАНЦЕ...

МОРАМО ДА
ИМ ПОМОГ-
НЕМО!

НЕ
ВРЕДИ,
ЏОК!

ИНДИЈАНЦИ СУ СЕ ДОКОПАЛИ КОЛА...

МОЈА СЕКИРА И
МАПА ЋЕ ИМ
САДА ПАСТИ У
РУКЕ!

НЕЋЕ!
ИМАМ
ИДЕЈУ!

ВЕК ЈЕ ПАЛА НОК И
ИНДИЈАНЦИ СУ ЗАПЛА-
ЛИЛИ ВАТРУ ДА БИ
СЛАВИЛИ ПОБЕДУ...

ЏИМ, СКРИВЕН У
ГРМЉУ И СОКЛОПОМ,
ИЗНЕНАДА ЈЕ ПРЕ-
КИНУО ВЕСЕЉЕ...

ПОГЛАВИЦО ЦРНЕ
НОГЕ, ДУХОВИ СУ
БЕСНИ НА ВАС ЈЕР
ПЛАЧКАТЕ!

ТАДА ЈЕ ЏИМ НАПУСТИО ЗАКЛОН...

УБИЈ-
МО ГА!

ВАШЕ СТРЕЛЕ МИ
НЕ МОГУ НИШТА!

И ЗА-
ИСТА...

ПАЗИТЕ!
ОН ЈЕ
ЦАРОБ-
ЊАК!

ДА ВИДИМ САДА
ВАШЕГ ПОГЛАВЦУ
НА ДЕЛУ!

ПОЈАВИО СЕ И ЏОК
СА СВОЈИМ ГАЗДАМА

БАЦИ
ТО КОП-
ЉЕ НА
ЊЕГА,
ПОГЛА-
ВЦО!

ОШТРО КОПЉЕ ПОЛЕТЕ ПРЕМА ЏИМУ...

ОН ЈЕ ДУХ НЕКОГ
НАШЕГ ПРЕТКА!

МЕНИ ЋЕ СЕ САДА
ПРИДРУЖИТИ ЈОШ
ЈЕДАН ЦАРОБЊАК!
ГЛЕДАЈТЕ ГА!

ИНДИЈАНЦИ ЗАЧУШЕ НЕОБИЧАН
ЗВУК ГАЗДИ...

НЕ! СПАСИ
НАС!

ВРАТИТЕ ОНДА
СВЕ ОНО
ШТО СТЕ
УКРАЛИ!

СЕР ВИДЕМ ЈЕ БЕК ИЗНЕМОГАО СВИРАЈУКИ...

ИЗДРЖИ ЈОШ МАЛО! ТА МУЗИКА ИХ ПЛАШИ!

УПРЕГНИТЕ КОЊЕ!

ИНДИЈАНЦИ ВРАТИШЕ КОЛА И СВЕ ШТО ЈЕ У њИМА БИЛО...

ОПРОСТИ НАМ!

СТАНИТЕ! ЈЕДНА СТВАР НЕДОСТАЈЕ!

ПОГЛАВИЦА ЈЕ ОДМАХ ВРАТИО СЕКИРУ...

И ДА ВАС ВИШЕ НИСМО ВИДЕЛИ ОВДЕ!

СРЕКНИ ШТО СУ ИЗ ВУКЛИ ЖИВУ ГЛАВУ ИНДИЈАНЦИ СЕ ДА ДОШЕ У БЕГ...

УБРЗО ЈЕ У ОВОМ ДЕЛУ ДИВЉЕГ ЗАПАДА ЗАВЛАДАО МИР...

ДОБРО СМО ИХ ИСПРЕПАДАЛИ!

ПОШТО СУ СЕ МАЛО ОДМОРИЛИ, У ЗОРУ НАСТАВИШЕ ПУТ...

АКО ЈЕ МАПА ДОБРА, ЈОШ МАЛО ПА КЕМО СТИЊИ ДО СВОГ ЦИЛА!

У ПОДНЕ СУ ЗАСТАЛИ ДА ПРЕДАХНУ...

ИДЕМ НЕШТО ДА УЛОВИМ ЗА РУЧАК!

ШОК ЈЕ ОПАЛИО У ПРАВЦУ ИЗ КОЈЕГ ЈЕ ДОПИРАО НЕКИ ШУМ...

РЕКАО БИХ ДА САМ НЕШТО ПОГОДИО!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ШОК ЈЕ ПРИПУЦАО У МЕДВЕДА ДАЛИ САМО ЈЕ ЈОШ ВИШЕ РАЗЈАРИО ЖИВОТИЊУ...

...КОЈА СЕ ВАЦИЛА НА ЊЕГА...

ЏИМЕ! ЏИМЕ!

НА СРЕЋУ, ЏИМ ЈЕ БИО У БЛИЗИНИ...

ИЗДРЖИ ЈОШ МАЛО!

ЏИМ ЈЕ ОСЕТИО
ЏИМА НА ЛЕЂИМА,
МЕДВЕД ЈЕ ПУСТИО
ЏОКА ...

ЖИВОТИЊА ЈЕ
ПОКУШАЛА ДА СЕ
ОСЛОБОДИ СВОГ
НАПАДАЧА ...

... АЛИ ЏИМ ЈОЈ
ЈЕ ЗАДАО СМРТО-
НОСНИ УДАРАЦ ...

РАЊЕН
САМ!

НЕ МРАДЈ!
ПОМОЖИ
КУ ТИ
!

ПОШТО ЈЕ ЏИМ
ПРЕВИО ЏОКА ...

ЈЕ ДНО
РЕБРО
ТИ ЈЕ
ПОЛОМАЕНО!

СУТРАДАН, ЏОК СЕ
ОСЕЉАО ЛОШИЈЕ НЕГО
ПРЕТХОДНОГ ДАНА ...

ЈА
ТЕ
БАШ
МУ-
ЧИМ,
ЏИМЕ!

ГОВОРИШ ГЛУ-
ПОСТИ! ИЗЛЕ-
ЧИ-
КУ
ТЕ!

ДА БИ МУ ПУТОВА-
ЊЕ БИЛО ШТО БЕЗ-
БОЛНИЈЕ, ЏИМ МУ
ЈЕ НАПРАВИО ИН-
ДИЈАНСКА НОСИЛА.

НЕКОЛИКО
ЧАСОВА КА-
СНИЈЕ ...

ИНДИ-
ЈАНЦИ!

ЏИМ СЕ ЗАГЛЕДАО
У ДАЉИНУ ...

МОГУ ДА
ПУЦАМ!
ДАЈ МИ
ПУШКУ!

НИЈЕ
ПОТРЕБНО!
ОВО СУ
МОЈИ
ПРИЈА-
ТЕЉИ!

ЏИМ ЈЕ ЗАМОЛИО ПОГЛАВЉИЦУ МАЛОГ
БИЗОНА ДА ИХ ПРИМИ У СВОЈЕ СЕЛО ...

МОЖЕТЕ ДА ОСТАНЕТЕ
С НАМА КОЛИКО ЖЕЛИ-
ТЕ!

САМО ДОК МОЈ
ПРИЈАТЕЉ НЕ
ОЗДРАВИ!

МЛАДА ИНДИЈАНКА СЕ БРИЊАЛА
О ЏОКУ ...

ДИВНА
СИ
БОЛНИЧАР-
КА И САД МИ
ЈЕ, ЧАК, ДРАГО
ШТО МЕ
ЈЕ МЕДВЕД
НАПАО!

ТВОЈЕ РАНЕ
КЕ БРЗО ЗАЦЕ-
ЛИТИ!

Али, неومه се није свиђало што се кћерка поглавице брине о џоку...

Тада су се појавили џим и мали бизон...

Поглавица се на-мрштио... Сиви меа-вед! Припадник је су-седног, пријатељ-ског племена!

Сиви меавед је пресрео мла-ду индијанку...

Љубоморни ин-дијанац прошао је тада поред џо-ка стрелчајући га погледом...

Неколико дана касније џок се са-свим добро осећао...

Сутрадан на забави...

Џим је приме-тио сивог меа-веда како се шуња...

Индијанац је при-шао кофи у којој се налазила вода...

Џим је бесно у-летео у шатор...

Али, џим је био јачи и бржи...

Поглавица је зачуђено посматрао џима како вуче сивог меаведа...

ЏИМ ЈЕ ИСПРИЧАО ПОГЛАВЦИ ШТА ЈЕ ВИДЕО ...

АКО ОВО
НИЈЕ ОТРО
ВНО, ПИЈ!

ДОВЕДИТЕ МИ
МОГ КОНЈА И НЕКУ
ОВДЕ ДА ОСТА-
НЕМ ЧИ МИНУТИ

СИВИ МЕДВЕД
ОТИШАО ЈЕ ИЗ
СЕЛА ...

ОДАЗИ,
ПРОКЛЕТНИЧЕ!

ОСЛОБОДИМО
СЕ ХУДЕ!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ ЏИМ
И ЏОК СПРЕМАЛИ СУ СЕ ДА НА-
ПУСТЕ ИНДИЈАНЦЕ ...

НАДАМ СЕ ДА
КЕМО УБРЗО
НАћи ТУ ИНДИ-
ЈАНСКУ МАСКУ
ДО КОЈЕ ТИ ЈЕ
ТОЛИКО СТАЛО!

ОПРОСТИЛИ СУ СЕ ОД ИНДИЈАНАЦА
И КРЕНУЛИ ...

ЗБОГОМ!

ЗБОГОМ,
МАЛИ
БИЗОНУ!

ХВАЛА НА
СВЕМУ, ПЛАВА
ГАЗЕЛО!

ЗА ТО ВРЕМЕ СИВИ МЕДВЕД СЕ ВРА-
ТИО У СВОЈЕ СЕЛО ...

БЛЕДОЛИКИ СУ ГОВО-
РИЛИ МАЛОМ БИЗОНУ
РУЖНО О НАМА! УХВА-
ТИМО ИХ!

ПОГЛАВЦА ЈЕ БИО УБЕЂЕН ДА СИ-
ВИ МЕДВЕД ГОВОРИ ИСТИНУ ...

ЗАУСТАВИТЕ-
МО ИХ ...

... И УБИТИ
БЕЗ МИЛО-
СТИ!

ПРЕ НЕГО ШТО СУ ПРЕСРЕЛИ ЏИМА
И ЏОКА, ИНДИЈАНЦИ НАЛЕТЕШЕ НА
ЈЕДНУ ГРУПУ ЛОВАЦА ...

НИСУ ТО ОНИ
КОЈЕ
ТРАЖИМО!

НИЈЕ
ВАЖНО!
СВИ СУ ОНИ
ИСТИ!

ЛОВЦИ ЗАЧУШЕ ИНДИЈАНСКИ ПОКЛИЧ ...

БЕЖИМО!

ЏИМ И ЏОК СУ СЕ УПРАВО СПРЕМА-
ЛИ ДА ПРЕДАХНУ ...

СЛУШАЈ! НЕКО ЈЕ
У ОПАСНОСТИ!

БРЗО СУ НАПУНИЛИ ПУШКЕ И САМЕЊАЛИ ДА СЕ ПОДАВЕ ГОНИОЦИ И ПРОГОНЕНИ

ЖУДИМ ДА ИСПРОБАМ ОВЕ ТВОЈЕ ПУШКЕ!

ИНДИЈАНЦИ СУ БРЗО ЗАУСТАВЉЕНИ...

ЏИМЕ! У ПРАВИ ЧАС СИ СТИГАО!

ПУНИТЕ ПУШКЕ, БРЗО!

ГОНИОЦИ СЕ НАБОШЕ ОКРУЖЕНИ У НАКРСНОМ ВАТРОМ...

НАТРАГ!

ПОВЛАЧЕ СЕ! ПРЕКИНИМО ПАЉБУ!

ЏИМ ЈЕ ЗНАО ДА СЕ ИНДИЈАНЦИ НЕЋЕ ТАКО ЛАКО ПРЕДАТИ...

ВРАТИКЕ СЕ ОНИ! НАПУНИТЕ СВЕ ПУШКЕ!

НАПРАВИЛИ СУ БАРИКАДУ...

ДОЛАЗЕ!

ЏИМЕ, ПРЕДВОДИ ИХ СИВИ МЕДВЕД!

И ТЕК ШТО СЕ ОСЛОБОДИО СВОГ НАПАДАЧА, ЏИМ ЈЕ УГЛЕДАО СИВОГ МЕДВЕДА...

ОСВЕТИ-ЋУ ТИ СЕ!

ПАЗИ, ЏОК!

ШКОТ-ЛАНЏАНИН СЕ НА ВРЕМЕ ОКРЕЊУО...

ИНДИЈАНЦИ СУ ДИВЉЕ НАПАДАЛИ...

КУЏНУО ТИ ЈЕ ЧАС, ПРИЈАТЕЉУ!

НЕ БУДИ ТАКО СИГУРАН!

ЏИМ ЈЕ ПАО ЊИХОВ ВОДИЧ, ИНДИЈАНЦИ СЕ ПОВУКОШЕ...

ДОБИЛИ СУ ДОБРУ ЛЕКЦИЈУ!

ЈУРИИИ!

ПОГЛАВИЦА ЈЕ НАРЕДИО СВОЈИМ
ЉУДИМА ДА СТАНУ ...

ОВАЈ ТОМАХАВК ЈЕ
ПРИПАДАО НАШИМ
ПРЕЦИМА!

СТАНИ,
ПО-
ГЛАВИ-
ЦО!

ВРАЧ ЈЕ ВЕРО-
ВАО ДА ЈЕ У ПИ-
ТАЊУ ПРЕВАРА ...

ТИШИНА!
ЊЕГОВА МОК ЈЕ
ВЕКА ОД ТВОЈЕ!

СВИ СЕ УБРЗО НАЂОШЕ У СЕЉУ ...

ДО САДА
ЈЕ СВЕ ИШЛО
ДОБРО!

ДА, САМО ТРЕБА
ДА СЕ ЧУВАМО
ВРАЧА!

ОДРЖАНА ЈЕ СВЕ-
ЧАНОСТ У ЏИМОВУ
И ЏОКОВУ ЧАСТ ...

ЗНАМ ДА СИ ГЛА-
ДАН! СТРПИ СЕ!
НЕ СМЕШ ДА
ПОДИГНЕШ ВИЗИР!

МАЛО КАСНИЈЕ У
ШАТОРУ КОЈИ СУ ПРИ-
ПРЕМИЛИ ЗА ЊИХ ...

УХ!
ЈЕСИ ЛИ
УЗЕО
НЕШТО ДА
ПОЈЕДЕМ?

ЈЕСАМ!
ПСССТ!

ЏИМ ЈЕ ИЗИШАО
НАПОЛЈЕ И УГЛЕ-
ДАО НЕКУ ПРИ-
ЛИКУ КАКО СЕ
ШУЊА ...

МОРА
ДА ЈЕ БИО
ВРАЧ!

НЕ БОЈ СЕ! НИКО
МЕ НЕЌЕ ВИДЕТИ
БЕЗ ОКЛОПА!

СУТРАДАН, ЏИМ ЈЕ РЕКАО ПОГЛАВИ-
ЦИ ДА МОРА ДА ИДЕ У ПЛАНИНУ ...

ЧЕЛИЧНИ ДУХ
МОРА ДА СПРАВИ
ЈЕДАН ЛЕК!
ВРАТИЋЕМО СЕ
ДО МРАКА!

ЧЕКАЋЕМО
ВАС!

КАДА СУ СЕ УВЕ-
РИЛИ ДА ИХ НИКО
НЕ ПРАТИ ...

НИ-
ГДЕ
НИ-
КОГ!

ЏОК ЈЕ САКРИО
ОКЛОП, АОК ЈЕ
ЏИМ ЈОШ ЈЕДНОМ
ПРОУЧИО МАПУ ...

ВЕРУЈЕМ ДА
ЋЕМО ЈОШ ДАНАС
НАЋИ МАСКУ!

ШТО ПРЕ,
ТО БОЉЕ!

АНОНИМНА ПИСМА

ЊУЈОРК 1930. ГОДИНЕ.
ГРАД У КОМЕ СУ ПОСТОЈА-
ЛЕ МНОГЕ МОГУЋНОСТИ ДА
СЕ ЗАРАДИ ЗА ЖИВОТ...

...АЛИ, У КОМЕ ЈЕ МО-
ГЛО ДАНИМА ДА СЕ
НИШТА НЕ ЗАРАДИ...

МАЈК ПАЛМЕР ЈЕ ТО НАЈ-
БОЉЕ ЗНАО...

ОСТАЛА СУ
МИ ЈОШ
САМО ДВА
ДОЛАРА
И НЕШТО
СИТНИНЕ!

КО ЛИ ЈЕ
САД ТО?

ЗВРРР

АА, ЈА САМ... ЧЕ-
КАМ ВАС У СВОЈОЈ
КАНЦЕЛАРИЈИ!

ВОЛЕО
БИХ ДА СЕ
НАЂЕМО
НА НЕКОМ
ДРУГОМ
МЕСТУ!

ДА ЛИ
ВАМ
ОДГОВАРА
БАР
„ЗЛАТНИ
ЦВЕТ“?

КАСНИЈЕ...
СОК ОД
РИБИЗЛЕ!

ПРЕТПОСТАВЉАМ ДА СТЕ ВИ
ПРИВАТНИ ДЕТЕКТИВ ПАЛМЕР?

МММ...

ИМАТЕ ИЗВАНРЕДНУ
МОЈ ЗАПАЗАЊА!

ЈА САМ МЕ АСТОУН...
ХАРИ ГЛЕД-
СТОУН!

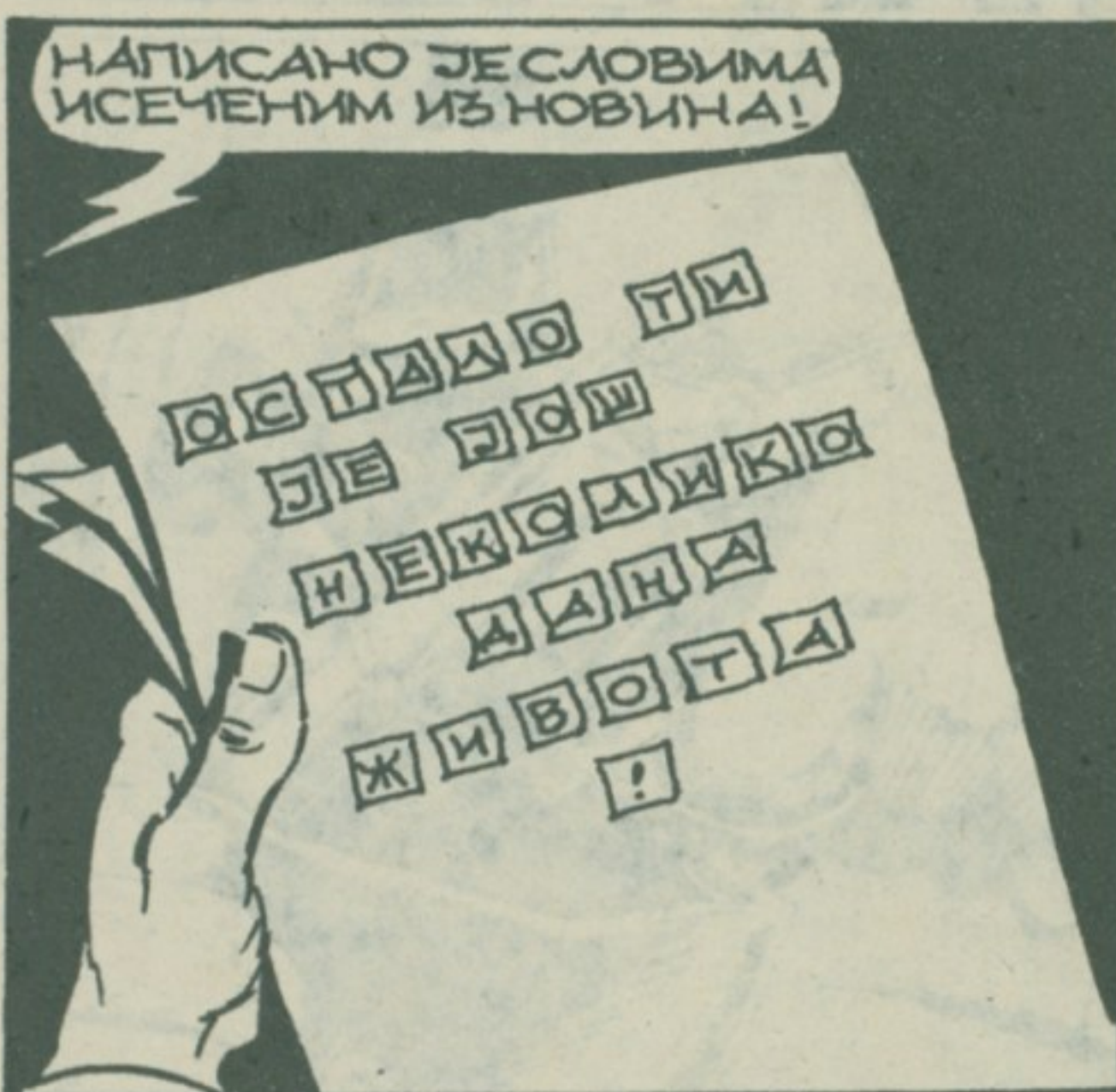

ДА
СЕ ДНЕМО
ОВАЕ ?

НЕМАМ
НИШТА ПРО-
ТИВ !

ПРОЧИ-
ТАЈТЕ
ОВО !

НАПИСАНО ЈЕ СЛОВИМА
ИСЕЧЕНИМ ИЗ НОВИНА !

ОСТАЛО ГИ
ЈЕ РОШ
НЕКСЛИКО
ДАНА
ЖИВОТА
!

И КОМЕ ЈЕ УПУ-
КЕНО ?

МЕНИ, НАРАВ-
НО !

СУМЊАТЕ
ЛИ НА
НЕКОГА ?

НЕ ДА
СУМЊАМ,
ВЕК ЗНАМ
КО ЈЕ !

ОВО МИ ЈЕ
ПОСЛАО РОД
ТАУЕР ! ОН И
ЈА СМО
НЕКАДА
ЗАЈЕДНО
РАДИЛИ ! РОД
ЈЕ ПРОНЕВЕРИО
НОВАЦ И МОРАО
САМ ДА ГА
ПРИЈАВИМ
ПОЛИЦИЈИ !

ОСУДИЛИ СУ ГА НА НЕКОЛИКО
ГОДИНА ЗАТВОРА ! ПРЕ НЕКО-
ЛИКО ДАНА ЈЕ ПУШТЕН НА
СЛОБОДУ И САД МИ СЕ СВЕ-
ТИ !

ЗАШТО ГА НЕ ПРИ-
ЈАВИТЕ ПОЛИЦИЈИ !

ЖАО МИ ЈЕ РОДА
И НЕ ЖЕЛИМ ДА МУ
ОПЕТ НАТОВАРИМ
ПОЛИЦИЈУ НА
ВРАТ ! МИСЛИМ ДА
ЈЕ ДОВОДНО ДА
ВИ УЗМЕТЕ СТВАР
У СВОЈЕ РУКЕ !

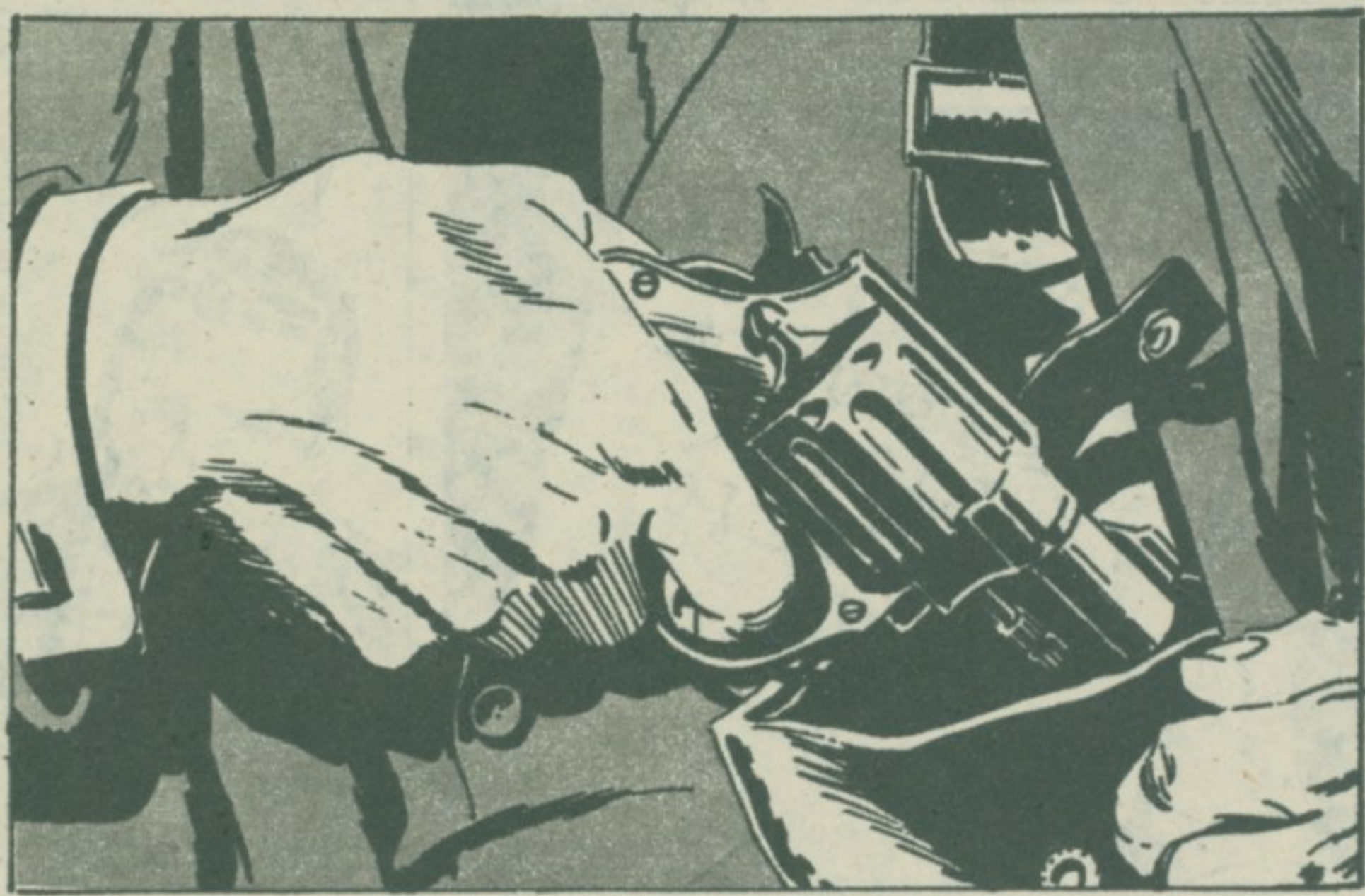

НЕ
ПРИХВАТАМ
ОВАЈ
ПОСАО !

ЧЕ-
КАЈТЕ !

ЗНАМ ДА СТЕ БЕЗ ДИНА-
РА, АЛИ И ДА СТЕ ДОБАР
ДЕТЕКТИВ ! ЗАТО
САМ И
ЖЕЛЕО
ДА МИ ВИ
ПОМОГНЕ-
ТЕ !

КОГА
ТРАЖИТЕ?

РОДА
ТАУЕ-
РАТ

ЈА САМ!
ШТА ХОЋЕТЕ
ОД МЕНЕ?

ЖЕЛЕО БИХ ДА
РАЗГОВАРАМО,
АЛИ НЕ ОВДЕ, НА
ВРАТИМА!

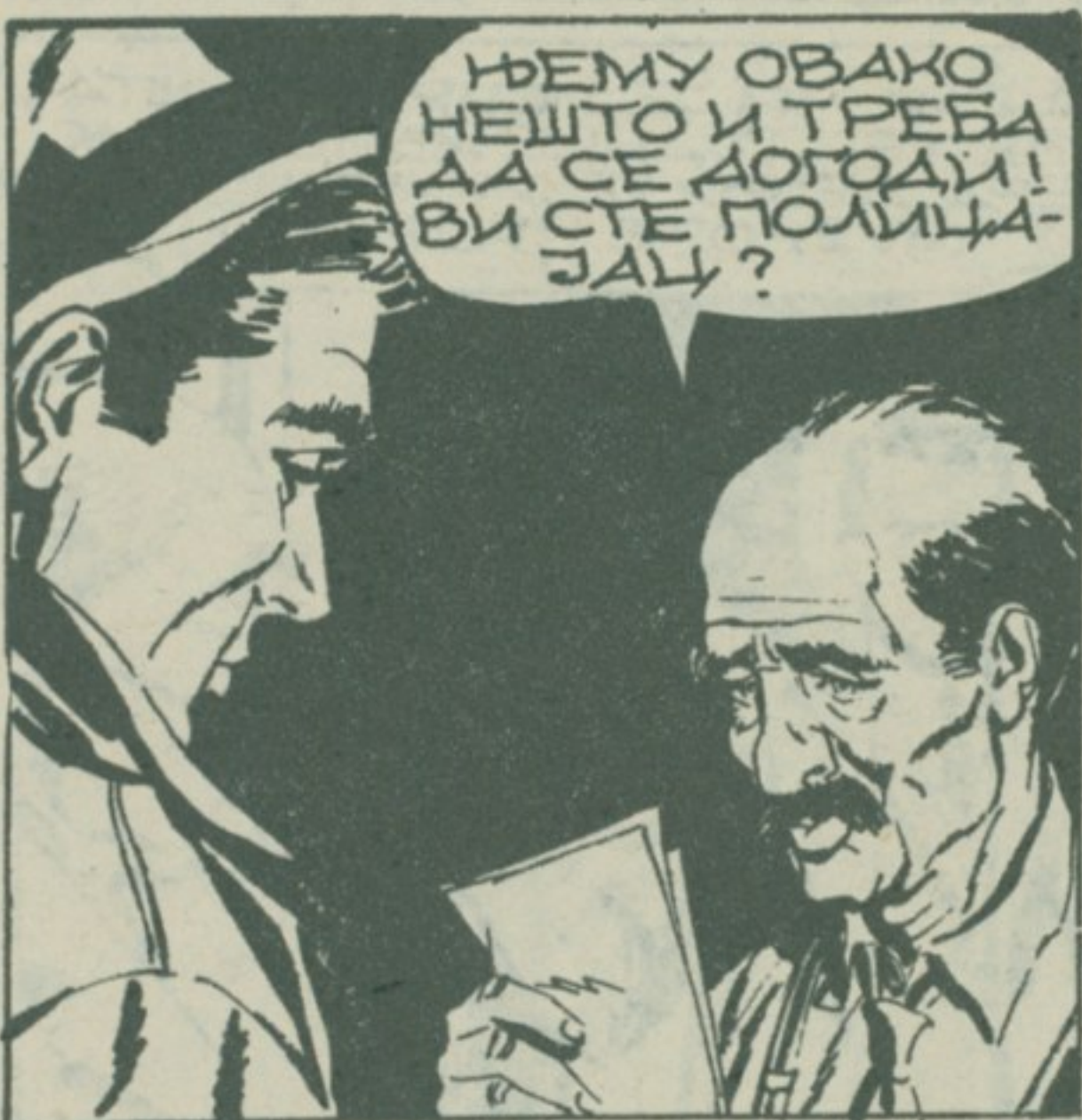
УБИТЕ!

ХВАЛА!

ШТА ИМАТЕ ДА МИ
КАЖЕТЕ!

ПОГЛЕДАЈТЕ.
ОВО ЈЕ
ПРИМИО
ХАРИ МЕД-
СТОУН!

ЊЕМУ ОВАКО
НЕШТО И ТРЕБА
ДА СЕ ДОГОДИ!
ВИ СТЕ ПОЛИЦА-
ЈАЦ?

НЕ, НИСАМ!
ЈЕСТЕ
ЛИ ВИ ОВО
ПОСЛАЛИ
МЕД-
СТОУНУ?

НИ СЛУЧАЈНО!
ТА ХУБА МЕ У-
ОПШТЕ НЕ ЗАНИ-
МА! А САДА СЕ
И ВИ ГУБИТЕ
ОДАВДЕ!

ЧЕКАЈ-
ТЕ!

НА-
ПОРЕ!

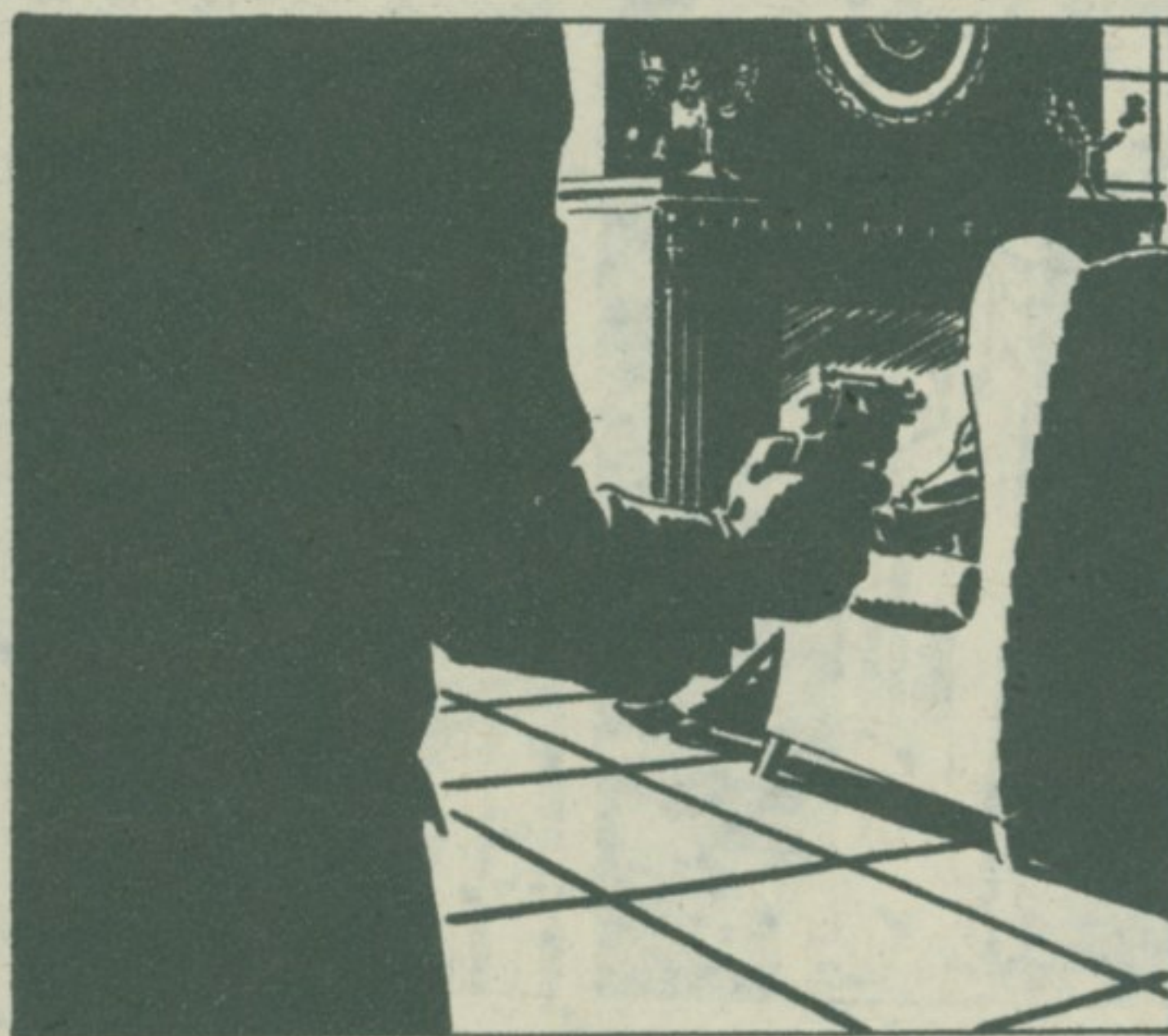
КАСНИЈЕ...

ТРИ ДАНА
СУ ПРОШЛА,
А ВИ НИСТЕ
НИШТА ОТ-
КРИЛИ!

САД ЈЕ И ОВО СТИГЛО!

ОВЕ
НОВИ
ХАРИ

АВАНТУРЕ НА ДНУ МОРА : ПОВРАТАК НА ЗЕМЉУ

СВЕМИРСКИ БРОД ГОЛУБИЦА
НАПУСТИО ЈЕ МЕСЕЦ И УПУ-
ТИО СЕ ПРЕМА ЗЕМЉИ...

ГОВОРИ КЕТИ! СВЕ ЈЕ
У РЕДУ!

СА ЗЕМЉЕ ЈЕ ПРАКЕНО КРЕ-
ТАЊЕ СВЕМИРСКОГ БРОДА...

ГОЛУБИЦА ЈЕ СРЕКНО У-
ШЛА У ЗЕМЉИНУ АТМОСФЕРУ.

УСКРОР КУ МОЖИ
ДА ОТВОРИМ ПАДО-
БРАНЕ!

АЛИ
ИЗНЕНА-
ДА...

СВЕ ВЕЗЕ
СУ ПРЕКИ-
НУТЕ!

СВИ АПАРАТИ
НА БРОДУ ПРЕ-
СТАЛИ СУ ДА
РАДЕ...

...И ГОЛУБИЦА СЕ СПУСТИЛА
НА НЕПРЕДВИЂЕНО МЕ-
СТО...

АВИОНИ ИЗ ЧИТАВОГ СВЕТА
ТРАГАЛИ СУ ЗА СВЕМИРСКИМ
БРОДОМ...

КЕТИ СЕ ПИТАЛА КОЛИКО
КЕ ВРЕМЕНА ПРОКИ ДОК ЈЕ
НЕ ПРОНАЂУ.

АЈКУЛЕ СУ ЈЕ ВЕК
ПРИМЕТИЛЕ...

...И ЈОШ НЕКО...

ЧУВЕНА ПОДМОРНИЦА АЈКУ-
ЛА ТАКОЂЕ ЈЕ КРЕНУЛА У ПО-
ТРАГУ...

АДМИРАЛЕ, НАЛАЗИМО
СЕ У ЗОНИ КОЈУ СУ
НАМ НАЗНАЧИЛИ!

ИЗРОНИМО!

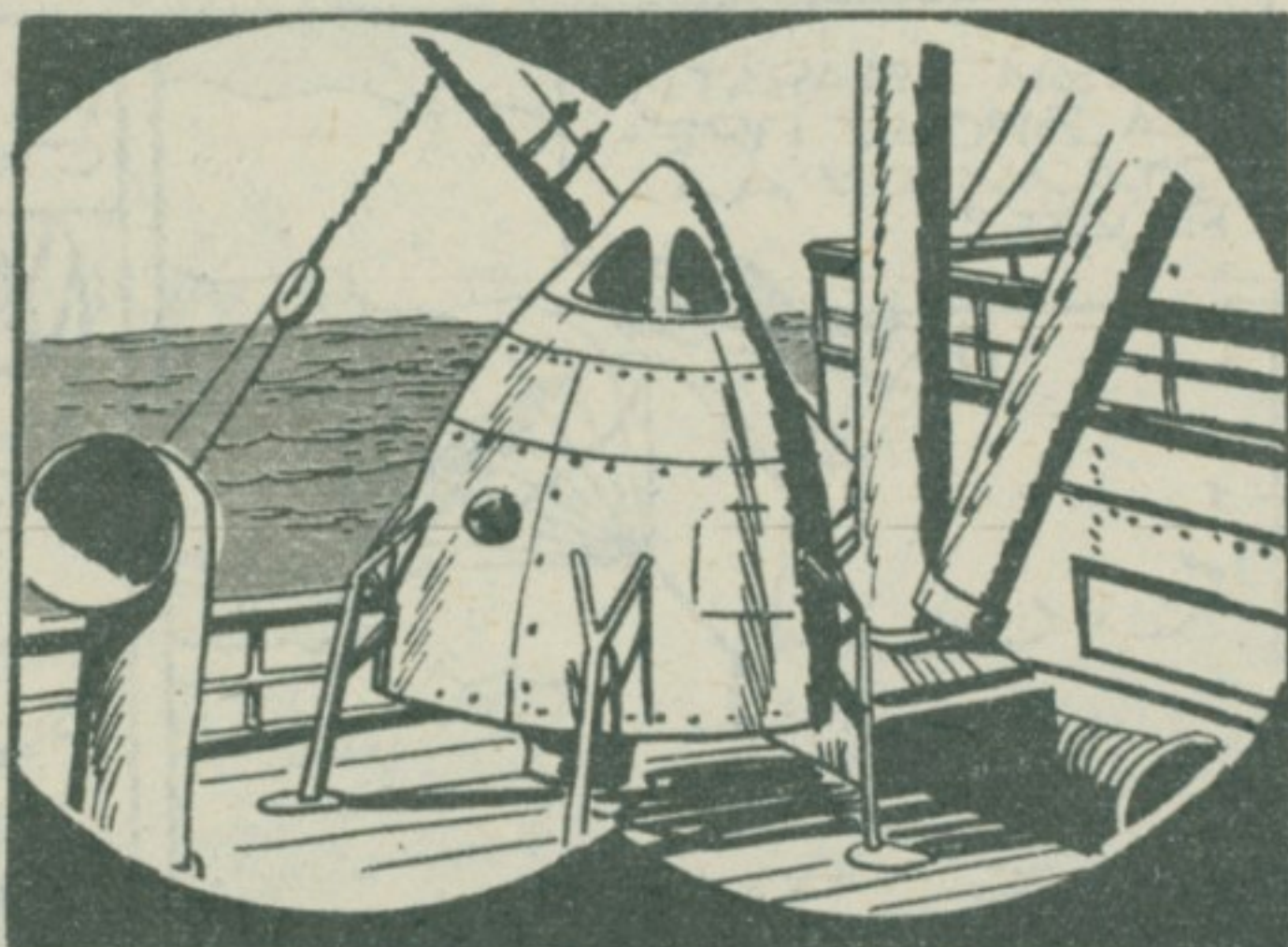
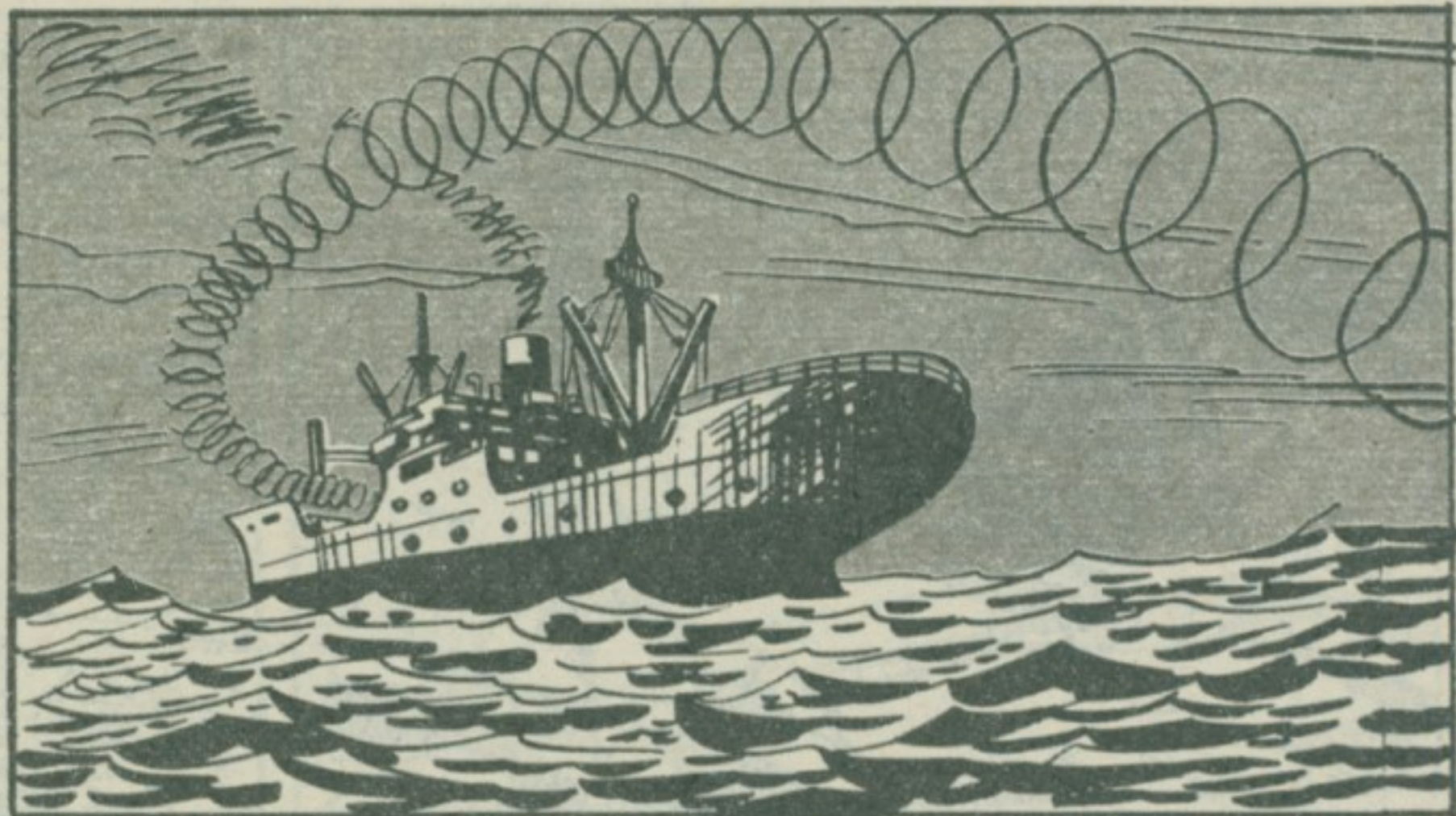
АЛИ ПРЕ НЕГО ШТО СУ СЕ
НАШЛИ НА ПОВРШИНИ...

ПОГЛЕДАЈТЕ!

ПАДОБРАНИ!

ДА ЛИ СУ СА
ГОЛУБИЦЕ?

ОВАЈ БРОД МЕ ЈЕ ПРВИ
УТЛЕДАО! ИЗВУКЛИ СУ МЕ
НА ПЛУВУ И ВЕРОВАЛА
САМ ДА САМ СПАСЕНА...

СХВАТАТЕ ЛИ? НАШЛА
САМ СЕ НА БРОДУ СА-
ВРЕМЕНИХ ПИРАТА!

И ШТА СТЕ У-
ЧИЛИ?

У ЈЕДНОЈ
КОМОРИ
У КАПСУЛИ
НАЛАЗИ СЕ
УСПАВЉУЈУЋИ
ГАС!

"... СВЕ ДОК НИСАМ
ЧУЛА ШТА ГОВОРЕ..."

ХО,ХО! КАКАВ
ПЛЕН!

ТРАЖИЋЕМО ДО-
БАР ОТКУП ЗА
ЊУ! ХО,ХО,ХО!

ХАЈДЕ ИЗЛАЗИ!

ДУМ!
ДУМ!

"ПОВУКЛА САМ ПО-
ЛУГУ И..."

"ИЗ РАКЕТЕ ЈЕ КУЉУВО ГАС..."

ШШШШ!

"ПОСАДА ПИРАТСКОГ
БРОДА УБРЗО ЈЕ ИЗГУБИ-
ЛА СВЕШТ..."

"А ОНДА СТЕ СЕ ВИ ПОЈА-
ВИЛИ..."

ЈАВИЋЕМО ВАШОЈ
БАЗИ ДА СТЕ ЖИ-
ВИ И ПОЗВАТИ ПО-
ЛИЦИЈУ ДА ПОКУ-
ПИ ОНЕ ПИРАТЕ!

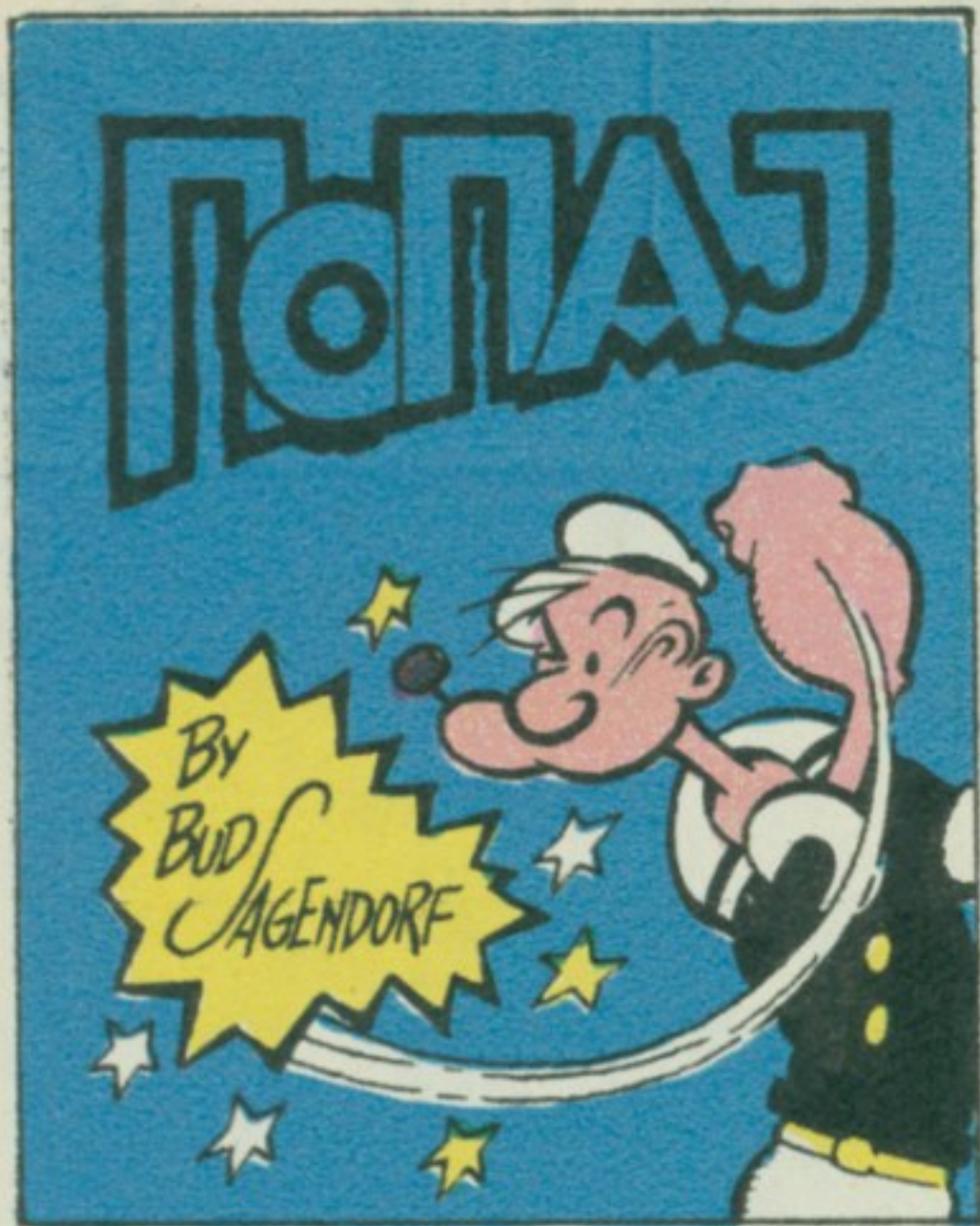

УСКРОРО ЈЕ СТИГЛА ПОЛИ-
ЦИЈА...

ОД ТОГА ДАНА КЕТИ БИ УВЕК,
КАД БИ СЕ НАШЛА ИЗНАД ОКЕАНА,
МАХНУЛА СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА
КОЈИ СУ У СВОЈОЈ
ПОДМОРНИЦИ
КРСТАРИЛИ
МОРИМА...

КРАЈ

Било је неколико минута до седам и трпезарија хотела „Хидро“ у Харогејту, у енглеској грофовији Јоркшир, у право се отворила за вечеру.

Тог дана хотел је имао осамнаест гостију, а седамнаест од њих били су типични припадници имућне средње класе какви су се могли очекивати на овом по крајини чувеном месту у једном од најотменијих одмаралишта у земљи.

Пролазећи предворјем у правцу трпезарије, елегантна гостода у тамним вечерњим оделима и даме са светлуцавим орглицама једва су приметили узнемиреног младог човека који је седео у фотељи и нервозно прелиставао новине.

У тај час спустио се лифт. Врата од кованог гвозђа отворила су се и у предворје је ступила осамнаеста гошћа хотела: висока, лепо грађена жена сивих очију и неупадљиво риђе косе. Носила је ружичасту хаљину од добре свиле. Насмешила се када је млади човек устао и хитро јој пришао.

Неколико минута узбуђено су разговарали, а потом се и сами упутили на вечеру.

Прошло је још пола сата пре него што је свет сазнао да је окончан крајње необичан полицијски случај о којем су новине већ данима писале на првим странама. По завршеној вечери млади човек је изишао из трпезарије и већ окупљеним новинарима изјавио:

— Нема сумње, господо, то је моја жена!

Агата Кристи је пронађена.

НАПАД АМНЕЗИЈЕ?

Било је то у понедељак, 13. децембра 1926. године, једанаест дана откако је тада већ позната списатељица, творац чувеног детектива Херкула Поароа, напустила свој дом у грофовији Беркшир на југу, близу престонице, рекавши својој служавци Лили:

— Бићу одсутна до краја недеље. Вероватно идем у Лондон.

АНЕГАТА

САВЕТ

Џорџ Бернар Шо је вероватно међу првим славним личностима које су биле против буке коју ствара гласна музика. Једне вечери 1920. године отишао је Шо у неки познати хотел на вечеру. Да би му поласнао, директор хотела му рече:

— Господине Шо, музичари чекају на вас. Шта бисте желели сада да раде?

— Да играју доминe — одговори Шо.

ГОСПОДА која НЕС

Агата Кристи двадесетих година овог века

Следећег јутра њен аутомобил пронађен је на ивици једне усамљене стазе у равницама суседне грофовије Сари. Тиме је започела једна од највећих полицијских потрага које се памте.

Данас, педесет једну годину касније, разлози нестанка Агате Кристи исто су тако нејасни као и онога дана када се поново нашла са својим мужем у предворју хотела „Хидро“. Њена породица тврдила је да се радило о нападу амнезије, али је штампа презирео одбацила такву могућност. По грађу за нестатом ауторком криминалних романа новине су претвориле у прави крсташки поход, а лист „Дејли Њуз“ чак је понудио примамљиву награду од 100 фунти оном ко је пронађе — наравно, под условом да вест најпре јави редакцији.

Озбиљна потрага почела је ујутро у суботу, 4. децембра, али је сама прича заправо почела дан раније.

ТРИ ПИСМА

Агата Кристи била је тога дана прилично потиштена. Лоше расположење није је напустило још од мајчине смрти раније током године, а осим тога била је

и исцрпена радом: издавачи су стално захтевали нове романе.

Па ипак, према служавкином исказу, тог петка де ловала је тмурније него икад. У току поподнева била је у посети родбини, а када се вратила кући на вечеру, установила је да јој је муж изишао.

Пуковник Арчибалд Кристи био је ратни херој. Имао је 37 година — две више од своје жене. У браку су били већ готово дванаест година, а 1916. добили су кћер Розалинд.

Агата и Арчибалд Кристи већ су неколико пута разговарали о разводу. Знало се да он има пријатељцу до које му је озбиљно стало, неку Нанси Нил. Управо те вечери пуковник је отишао да је посети код неких заједничких пријатеља у намери да тамо проведе и викенд.

Агата је вечерала сама и онда се попела на спрат и спаковала нешто пртљага. Потом је ушла у собу своје кћери да јој пожели laku ноћ.

Служавка ју је испратила до улаза и помогла јој да обуче дебелу бунду; Агатаин аутомобил био је кабриолет, а ноћ врло хладна.

Одлазећи, оставила је два писма — једно за своју секретарицу, а друго за мужа. Треће писмо примио је неколико дана касније један њен рођак. Послато је из Лондона у суботу ујутро, пре првог сакупљања поште.

Садржај ових писама остао је тајна. Пуковник Кристи и поменути рођак одмах су своја уништили; романсијеркина секретарица, госпођица Фишер, предала је своје полицији, али под условом да буде отворено само у случају истраге поводом Агатине смрти.

Сигурно је толико да је непозната порука, заједно с вешћу о открићу аутомобила, била довољна да се пуковник Кристи сместа врати кући и ступи у везу с полицијом.

ТИПИЧАН СЛУЧАЈ ОСВЕТЕ

Истрага је, природно, била усредсређена на суморни предео код места званог Хјуландс Корнер, где је пронађен последњи траг — аутомобил чији су фарови били остављени да блеште. У њему су пронађени бунда, сива сукња, сиви џемпер на закопчавање, вечерња хаљина, два пара црних ципела, кратак кишобран и пословна ташна. У резервоару је било око осам литара бензина.

Одмах су почеле да круже необичне приче. Људи су тврдили да су видели

Зашто се славни писац криминалних романа Агата Кристи 1926. године крипа под лажним именом, док је за њом трагала цела Енглеска

женску особу како лута по равници „са њом у коси.“

Према једном новинском извештају, девојке из околине нису се усуђивале да пролазе овом стазом после сумрака бојећи се и плачке и горих ствари.

Почетком наредне недеље, двојица полицијских официра који су руководили операцијом, заменик шефа полиције грофовије Сари, неки Кенворд, и надзорник беркширске полиције Годард, успели су у потрагу да укључе око 500 полицајаца из четири станице у грофовији. Ови су два пута претражили сваки педаљ равнице. Нису пронашли ништа осим једне црне женске ципеле, мараме и црне ташне...

У међувремену, награда

коју је расписао „Дејли Њуз“ подстакла је људе широм земље да на улици прилазе непознатим женама и ословљавају их Агатаиним именом. — Читаоци „Дејли Њуза“ узнемиравали су пролазнице! — писали су пакосно конкурентски листови.

Са свих страна јављали су се грађани тврдећи да су видели несталу романсијерку. Али, заменик шефа полиције Кенворд примавио је те изјаве с професионалном подозривошћу.

— Пре или касније пронаћићемо њено тело негде у равници — говорио је искусни полицајац.

За мишљење су упитана и књижевна имена тога доба.

— Њен нестанак — ре-

ТАЈЕ

као је чувени Едгар Валас — типичан је случај освете због нанесене увреде. Просто речено хтела је да зада ударац некоме за кога је знала да ће бити погођен њеним нестанком.

Из лукавих наговештаја у штампи сада се већ добро знало ко је могла бити та особа „погођена нестанком“. Све новине већ су пренеле изјаву Арчибалда Кристија да се он и Агата никада нису „свађали око прија-

је било око 15.000. Многи од њих довели су и псе.

Потрага се неочекивано завршила у магли тако густој да су људи једва нашли пут до зборног места уз помоћ светлосних сигнала. Полиција је провела неколико сати трагајући за трагачима по хладном и влажном пољу.

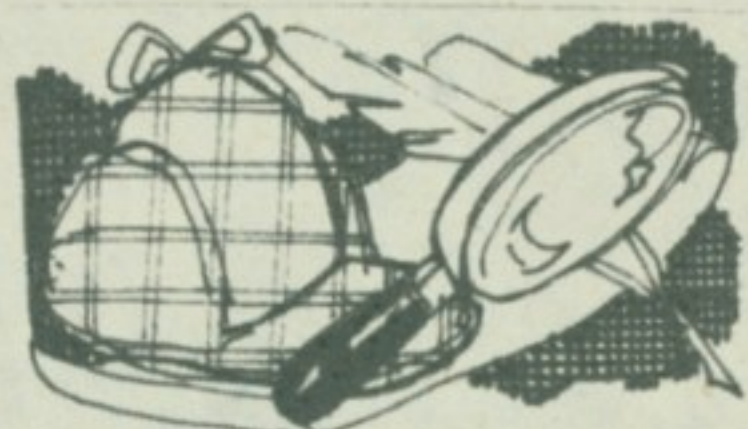
„Прича се да се ноћу на Њуландс Корнеру појављује утвара нестале жене!“ писао је у наредном издању „Дејли Њуз“, стално брињући о томе да случај не падне у заборав. Награда од 100 фунти још је била нетакнута.

Што се тиче полицајца Кенворда, он је и даље тајно наду. Управо је ковао план за следећу, још масовнију потрагу када је примио телефонски позив полиције из Харогејта.

Вест је гласила да су два члана оркестра препознала Агату Кристи на основу новинске фотографије у дворани за игру тамошњег хотела „Хидро“. Било је то готово 300 километара од места потраге! Допutoвала је тамо дан после нестанка из свог дома у Беркширу. Чарапе су јој биле упрскане блатом, а од пртљага имала је само мрку пословну ташну.

Пријавила се под именом госпође Терезе Нил из Кептауна у Јужноафричкој Републици. Данима потом штампа је баратала овим именом, истичући његову необичну сличност с именом пријатељице пуковника Кристија.

Али, могло се само нагађати о значењу таквог лажног представљања. Породица је збила редове и утонула у завереничко ћутање а заменик шефа полиције Кенворд одједном, како су саопштили његови подређени, „више није био на располагању за новинске интервјуе.“

Две године касније Агата Кристи развела се од свог мужа. Исте године он се оженио Нанси Нил и њихова имена потонула су у заборав. Обоје више нису међу живима.

Агата Кристи наставила је своју каријеру и постала најчитанија енглеска књижевница у свету после Шекспира. Године 1930. удала се за младог археолога Макса Малована, који сада носи титулу сира и један је од најчувенијих научника у својој области. Био је то складан брак о којем је Агата Кристи једном, већ као жена у годинама, духовито рекла:

— Срећна сам што сам удата за археолога. Што сам старија, све ме више воли!

О свом тајанственом нестанку 1926. године никада није изустила ни речи. Прошле године, у осамдесет петој, умрла је и однела тајну у проб.

Б. Д.

КАО СТАРИ КЕЛТИ

Британска телевизија припрема необичну емисију за своје сународнике. Наиме, расписан је конкурс који позива грађане да учествују у експедицији у којој ће живети годину дана као њихови преци Келти, пре око 2200 година.

Пријавило се 800 породица, од којих је изабрано шест са децом од

3 до 6 година. У току једне године они ће живети од лова, сами ће стрићи овце, прести вуну и израђивати тканине за своју одећу.

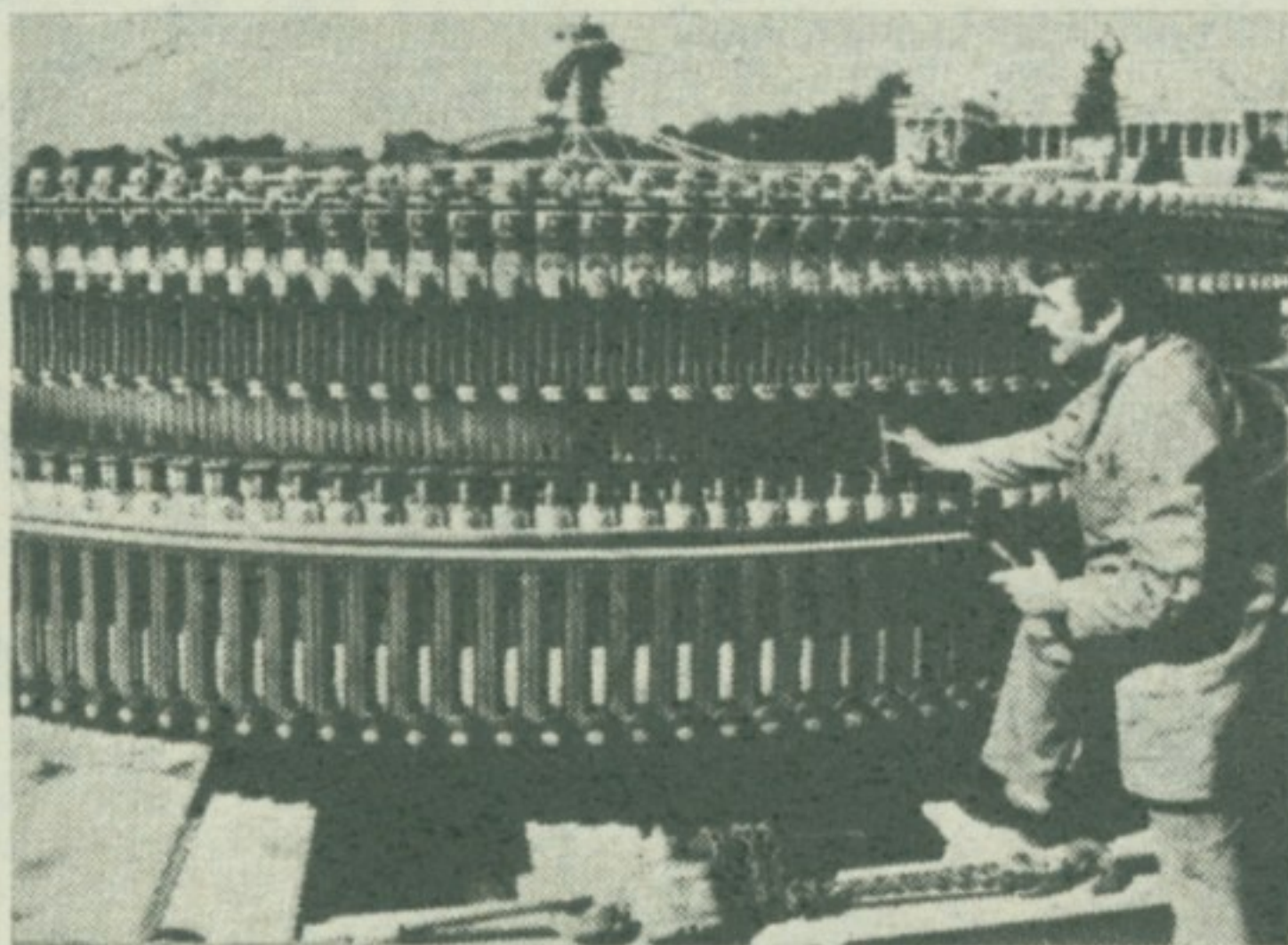
Са екипом поред сниматеља кренуће и један лекар који ће за лечење, сем у озбиљнијим случајевима, употребљавати само траве које су коришћене пре 22 века.

ШТА ЈЕ ОВО?

Макета новог типа позоришта, огромне оргуље или цинковска торта? Ништа од свега тога. То је машина за пуњење боца с пивом којом се ди-

чи Минхен, град познат по пиву.

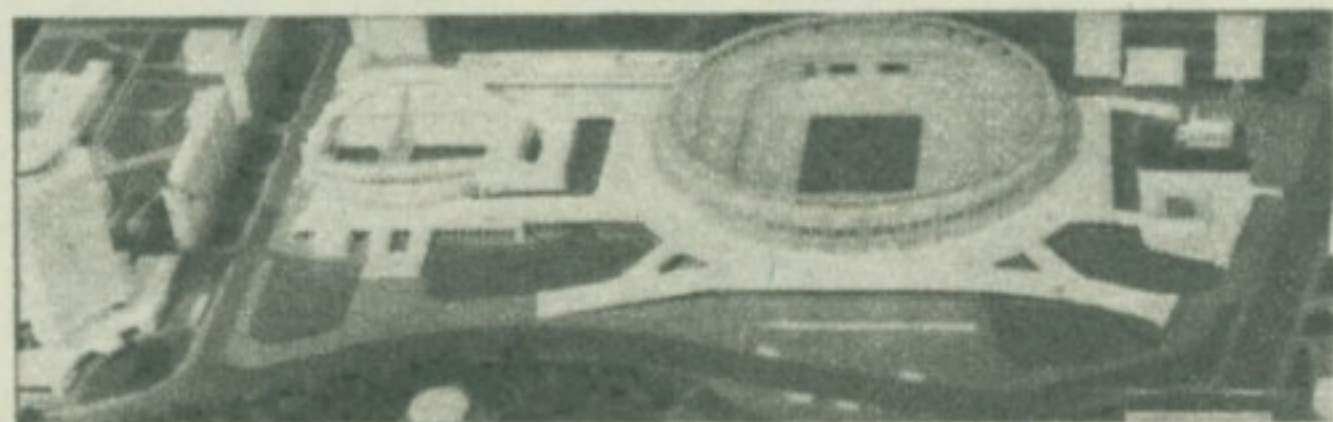
Машина је тешка 23,5 тоне, пречник јој је 21 метар и за један час може да напуни 100.000 боца.

ОЛИМПИЈАДА У МОСКВИ

У СССР-у се увелико врше припреме за следећу олимпијаду која ће се одржати 1980. године. Наша фотографија приказује макету

будућег олимпијског села. Округла грађевина у средини представља велики олимпијски стадион.

ШАХ КАО ПРЕДМЕТ

Сеоце Штребек у Немачкој има само 1300 становника али му то не смета да буде по нечему изузетно. Наиме, у Штребеку деца у основној школи, као обавезан предмет, уче шах. Овај обичај потиче још из 1823. године. На крају школске године, после обавезног испита, три најбоља ученика добијају лепе награде.

ВАЖНО ЈЕ СЕТИТИ СЕ

Тринаестогодишњи Ендрју и четрнаестогодишњи Марк су се досетили како да дођу до цепарца. На некој врсти бицикла с једним точ-

ком они у свом родном граду Лидсу, у енглеској покрајини Јоркширу, перу прозоре.

За овакво прање прозора потребна је, поред вредноће, и вештина и добар осећај за равнотежу.

КАДРМА ОД ПОРЦУЛАНА

У Селду, у СР Немачкој, вршени су опити са поплочавањем улица порцуланским плочицама. Овакве улице не само да лепо изгле-

дају већ се и лако одржавају. Пролазници, пак, да их не би оштећили ходају по њима пажљивије но обично тако да се не ствара уобичајена бука.

теља“, а 10. децембра пукозник је изнео и једну врло смелу претпоставку: његова жена вероватно је „нестала“ да би на миру завршила нови роман!

— С друге стране — наставио је пуковник сабрано да разматра могућности — ако је одлучила да изврши самоубиство, онда се вероватно определила за тровање, пошто отров игра толику улогу у њеним књигама.

ПРЕПОЗНАЛИ СУ ЈЕ!

Највеће трагање по равници организовано је у недељу, 12. децембра. Према једној процени, трагача

а сада
да се
засладимо!

puding

Више је врста ПУДИНГА Ц различитог укуса. Представљамо вам прашак „Поморанџа“ са упутством о употреби које се налази на омоту. Пудинг је посланица и здрава храна и препоручује се уз оброк и славља. Деца га радо једу. Са додатком шлага хранљив је и изгледа веома лепо.

КВАЛИТЕТ ГАРАНТУЈЕ
ПРЕХРАМБЕНА ИНДУСТРИЈА

CENTRO *proizvod*

БЕОГРАД

Јело, о Јело, чујеш ли?
Врата кућерка по-
лако се отворише и
кроз њих провири глава
једне жене: мрак је већ
био увелико засео и цело
село Слатина код Андрије-
вице у Црној Гори спавало
је дубоким сном.

— Шта је! — буновно у-
пита жена човека који ју
је звао из дворишта. Није
јој било више од тридесет
и пет, али ју је мукотрпан
живот на посној, планин-
ској земљи учинио старијом
по изгледу.

— Ухватише Турци Вука!
Навалише данас на наше,
заметну се љути бој и он
им паде шака! Одведоше га
у Пех!

Жена се лечну. Препозна
ла је глас комшије. Позва-
ла га је да уђе и све јој
исприча. Када је сусед оти-
шао, остала је замишљена.
Гледала је у троје нејаке
деце, три сина који су спа-
вали на поду. Бол јој је
чупао душу. Знала је да
ће Вук тако завршити. От-
како је отишао у хајдуке,
стално је очекивала вест

ИЗМЕЂУ ИСТИНЕ И ЛЕГЕНДЕ

ПРЕРУШЕНИ ХАЈДУЦИ

је до двојице девера. Ис-
причала им је шта се дого-
дило и додала:

— Многи се наши исели-
ше у Србију, одох и ја! А
Турци, памтиће ме, тако
ми части!

Девери се загледаше. Ка-
ко ни они нису имали бог-
зна каквих разлога за ос-
тајање, а желели су да ос-
вете брата, одлучили су да
пођу с њом. Предстојао им
је дуг и напоран пут; црно-
горске породице нису се та-
да иселавале у Србију у
једном даху, већ се ишло
од краја до краја и у сваком
остајало по неколико ме-
сеци да би се штогод зара-
дило за голи живот. Тако

**ЖАЛБЕ ОСМАНЛИЈА ДА ИХ У ШУМАМА
АТАРА СЕЛА АЗАЊЕ НА ПУТУ ЗА СМЕДЕ-
РЕВО И БЕОГРАД УВЕЧЕ ПРЕСРЕЋЕ И НА-
ПАДА НЕКИ ОДМЕТНИК БИЛЕ СУ СВЕ
ЧЕШЋЕ, А СТРАХ МЕЂУ ЊИМА СВЕ ВЕЋИ.**

ви нападали стадо. О томе
је одмах пукао глас по чи-
тавом крају. Због његове
праведности, а највише хра-
брости, пастири су му пред-
ложили да им буде вођа.

— Поштен си, праведно
ћеш нам распоређивати по-
сао, а срце ти је јуначко,
буди нам чобан-баша!

Јован је једва пристао.

ДВОБОЈ НА КАТУНУ

Дани на катуну текли су
једнолично, а онда изнена-
да једног поподнева међу
пастире бану Мумин Кат-
баша из Колашина, тур-
ски првак и чувени мег-
данџија.

— Је ли, бре, ђаури, ко
је од вас Јован Кадрија?
Момци уплашено узма-
коше. Кадрија мирно исту-
пи напред.

— Ти си то! — презриво га
погледа силник. — Прича
се, влаше, да си храбар и,
ево, дођох да поделимо мег-
дан. Одавде не идем док те
не видим мртва! Сјахају
па ћемо јатаганима!...

Двобој је трајао скоро по-
ла часа. Турчин је вешто
нападао, али се Јован у-
мешно бранио. У ствари,
више је дочекивао и одби-
јао непријатељеве нападе,
него што је јуришао. Ште-
део је снагу, а Мумина ис-
црпљивао.

Бесан што му припрости
чобанин толико дуго одоле-
ва, Турчин је по ко зна
који пут витлајући јата-
ганом, разјарено јурнуо на
њег. Из очију му је избија-
ла мржња. Његов ћутљиви
противник хитро се изма-
као. Таман на време, јер је
само делић секунде касни-
је поред његове главе фи-
јукнуо јатаган. Ношен инер-
цијом, обесни Мумин је на-
ставио да се креће и про-
сто налетео на Кадријино
оружје. То је био његов
крај, али и крај Јовановог
обитовања на катуну. Опро-
стио се од пријатеља и спу-
стио у подножје планине.
Доле, у шуми, зауставио
се пред готово скривеном
колибом и звизнуо три пу-
та. Из колибе је изашао не-
ки човек.

— Шта је, Јело? — ре-
као је кратко.

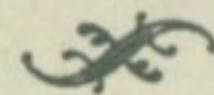
— Спремајте дјецу, идемо
даље!

Турци су свакодневно про-
лазили Цариградским дру-
мом који је водио кроз те
крајеве, некад у мањим гру-
пама, некад у четама, њиме
су често преносили храну,
оружје и пошту за своју
војску и често били напа-
дани. У азанским шумама
увер од истог одметника.
Лице, нису могли да му ви-
де, јер је био маскиран,
али су га препознавали по
одећи. Јахао је на коњу,
лицу за петорицу и бара-
тао јатаганом боље од и-
ког. Редовно су му помага-
ла још двојица мушкарца,
такође маскирана.

Одметник је нападао са-
мо увече. Због слабе вид-
љивости тешко је било ско-
лити га и ухватити. Осим
тога, и он се брзо повла-
чио; довољно је било да у-
бије неколико Турака па
да узмакне.

Жалбе османлија биле су
све чешће. Из суседних гар-
низона су постављане колп-
ке непознатом хајдуку и
његовим друговима, но они
су их вешто избегавали
као да су увек знали шта
им се припрема. То је тек-
ло дуго времена, а онда,
изненада, хајдук је престао
да се појављује. Чинило се
да је у земљу пропао. Ме-
ђутим, био је жив и здрав,
само што је после једног
напада позвао два друга из
хајдучије и саопштио им
необичну одлуку:

— Старост ме је притис-
ла, више нисам за хајду-
чију! Вука сам осветила и
душа ми је мирна!

Непознати одметник из
села Азање била је Јела
Васојевић која се са деве-
рима доселила у ово село
под именом Јела Јелић. Њи
ме је хтела да прикрије
прошлост, али није могла
до краја. Дању је била мај-
ка и домаћица, а ноћу пре-
рушена у мушкарца под о-
криљем мрака кришом од-
лазила у хајдучију. Умр-
ла је у дубокој старости
дуго чувајући своју тајну.
Иза себе је оставила потом-
ке који су гранањем дали
велики број данашњих а-
занских породица, све са
истим презименом — Је-
лић!

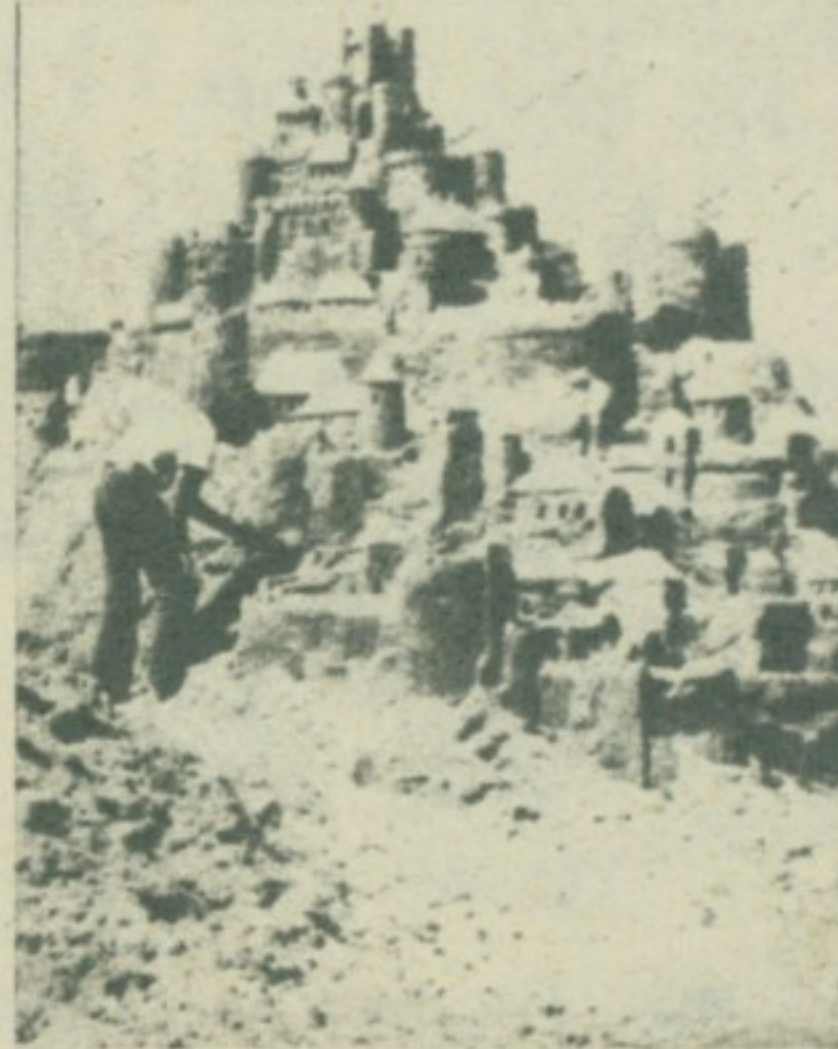
М. Тодоровић

ЗАПЛАШЕНИ ЗУЛУМЂАРИ

Пролазиле су године. Је-
ли и њеним деверима замео
се сваки траг. Турци су и
даље дивљали. Не само у
Црној Гори, него свугде где
их је било у нашим земља-
ма. И свугде су се поједи-
ни људи одметали у хајду-
ке и нападали их из шума
враћајући им мило за дра-
го. Тако је било и у атару
села Азање, на путу изме-
ђу данашњег Смедерева и
Смедеревске Паланке, иа-
ко су зулумђари имали
своје гарнизоне у засеку
Азање и оближњим мес-
тима Мезилу, Коларима и
Смедереву.

ПЕШЧАНИ ЗАМАК

У Сан Дијегу
у Калифорнији
група дечака и де-
војчица и вајар
Норман Ричард
Краус саградили
су овог лета на
плажи замак од
песка дугачак 12
а висок 5 метара
За рад на изград-
њи замка утроши-
ли су 250 тона пе-
ска! Штета што
је данас од замка
остала само ова
фотографија.

да је скончао. У то време
кад су њеног мужа Вука
Васојевића Турци ухватили
и одвели у Пех, била је
1736. година, хајдучи нису
били разбојници, већ борци
за слободу. Вук је брзо по-
стао харамбаша и прославио
се као јунак, али, ето, ипак
је пао Турцима у руке.

ЧОБАНИН НЕОБИЧНОГ ПОНАШАЊА

Јела је знала да за Вука
неће бити милости и шта
јој ваља чинити. Под небом
Црне Горе није јој више
било места, знала је да
ће Турци доћи да побију и
њу и децу у знак одмазде.
Чим је свануло, пожурила

се стизало на циљ тек по-
сле неколико година.

Није прошло ни десетак
дана од тог догађаја, кад
се на катунима Бјеласице
појавио крупан и стамен
човек. Чобанима се предст-
вио као Јован Кадрија. Тра-
жио је посао. Момци су га
оберучке примили. Било
их је мало, тешко су стиза-
ли да помуду неколико хи-
љада оваца и побрину се
за млеко и зато им је сваки
нови радник био добродо-
шао.

Чобани су се чудили што
придошлица непрестано спа-
ва са оружјем и у оделу.
Мало је говорио и уопште
остављао је утисак као ка-
мен тврдог човека. Нарочи-
то је задивљавао неустра-
шивошћу коју је неколико
пута показао када су вуко-

МИНИМУНДУС

СВЕТ У МАЛОМ

2

ТРИЈУМФАЛНА КАПИЈА — Изградња једног од највећих знамења главног града Француске отпочела је 1806. године у време Наполеона I и трајала пуних тридесет година. Грађевина је висока 49 метара. Од 1921. године под луком Тријумфалне капије налази се и споменик незнатом јунаку.

БЕЛА КУЋА — Седиште председника и владе САД. Белу кућу, почео је да гради амерички председник Џорџ Вашингтон 1792. године. У овој палати, симболу САД, налази се преко 150 просторија. Ту је низ одаја за рад, затим боравак и репрезентацију, као и један биоскоп, лекарска ординација, базен, сауна ... Модел који се налази у Минимундусу једини је модел ове грађевине у свету.

КРИВА КУЛА У ПИЗИ — У непосредној близини катедрале Св. Марије која је изведена у такозваном „пизанском стилу“ налази се чувена Крива кула са својих шест галерија. Изградња куле отпочела је 1173. године и читав низ неимара смењивао се све до друге половине 14. века, када је Томазо ди Андреа Пизано најзад довршио. Објекат је, услед нестабилности терена, почео да се криви још у току градње и данас је врх грађевине пуна четири метра изван основе. И поред настојања многих стручњака да се нагињање заустави, опасност од њеног рушења је све већа.

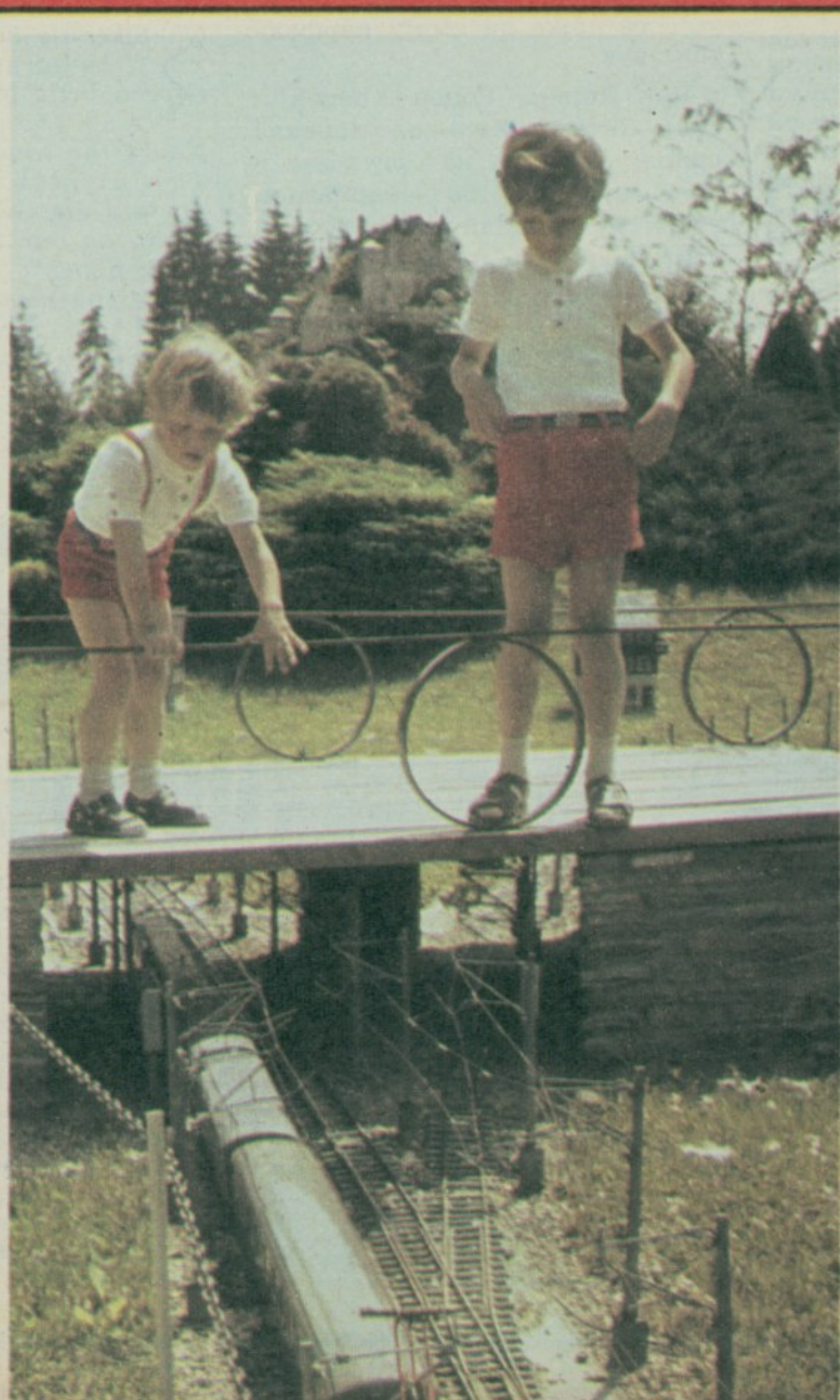
ЕПИСКОПСКА ЦРКВА ИЗ АРГЕСА — У једном од најстаријих румунских градова, седишту епископије и некадашњој престоници влашких војвода, Куртеа де Аргесу, подигнута је 1526. године ова црква. Карактеристична су два висока тамбура са косим прозорима. Јака полихромнија спољних површина говори о утицају грузијско-арменске и арапске архитектуре.

АЈФЕЛОВА КУЛА — Француски инжењер Александар Гистав Ајфел (1832—1923), који је био најпознатији стручњак свога времена за челичне конструкције, пројектовао је за Светску изложбу 1889. године ову специфичну грађевину. Кула је висока 300 метара (без каснијих надградњи), тешка 9 милиона килограма, састављена од 15 000 различитих металних делова и 2,5 милиона закивака. До врха се стиже великим лифтом, а ентузијастима су на располагању 1792 степеника. Изградња овог репрезентативног објекта коштала је 6,5 милиона златних франака. Због изузетно великих трошкова одржавања, предвиђено је да Ајфелова кула буде срушена на стогодишњицу њеног подизања, то јест 1989. године.

СТАТУА СЛОВОДЕ — Статуа слободе, једно од највећих знамења САД, постављена је испред Њујорка 1866. године. Висока је 46 метара и стоји на постољу висине 47 метара. Статуа је дело вајара Фредерика Аугуста Бартолдија и поклон је француске владе. Поред свог симболичног значаја истовремено представља и светионик на уласку у луку. Поред статве налази се и модел једрењака Св. Габриел којим је Васко де Гама 1497. године око Рта Добре Наде стигао до Индије.

САОБРАЋАЈ У МИНИМУНДУСУ — Читав низ ауто-путева, железничких пруга, мостова, канала и других саобраћајница повезује објекте Минимундуса у једну целину стварајући утисак живог града.

Снимио: Д. Замуровић

КРАЈ

СУПЕРТРЕМП (SUPERTRAMP)

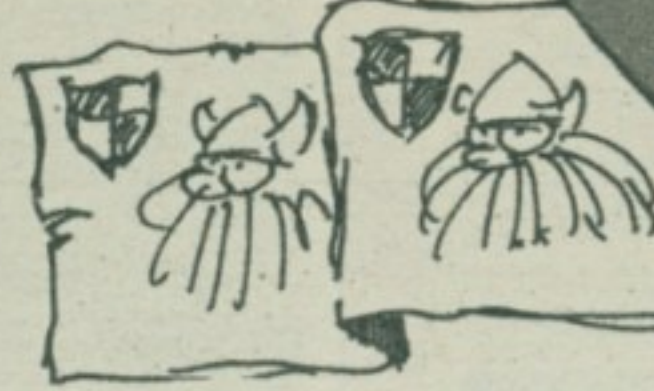
З а групу СУПЕРТРЕМП многи данас тврде да је један од најчуднијих поп-састава на свету. Чланови ове групе већ две године путују светом са својим породицама. Сви су велики противници алкохола и ноћног живота.

Шеф групе, пијаниста, гитариста и певач Рик Дејвис веома је поносан на своје момке, а када се поведе разговор о саставу каже: „Наша прича почела је у Минхену. Тамо је, међу многим сличним, постојала и једна група која је данима вежбала да би издала своју прву ЛП плочу. На жалост, посао је пропао и група се распала. Остали смо само мој пријатељ гитариста, пијаниста и певач Родер Хоџсон и ја. Данас многи кажу да смо нас двојица најважнији у саставу мада ја тако не сматрам. Сарађивали смо тада са многим музичарима све до 1974. године када смо са саксофонистом и пијанистом Џоном Антонијем Хеливелом, басистом Доџијем Томсоном и бубњарем Бобом Бембергом основали СУПЕРТРЕМП. До сада смо издали 3 ЛП плоче. Прва, под називом „Злочин века“ (»Crime of the Century«), била је веома успешна. Нумера са те плоче „Сањар“ (»Dreamer«) нашла се и

на топ-листама што нам је дало подстрека да даље наставимо са радом. Те прве године нашег постојања дали смо девет концерата у великим халама које су биле испуњене до последњег места“.

Убрзо се чуло за групу која је својом музиком донела нешто ново. Њихова музика звучи као мешавина звука ПРОКОЛ ХАРУМА, групе ЈЕС и рока. У неким моментима чак подсећају на Вагнера. Сви они који су их чули уживо одушевљени су начином њиховог извођења. О томе Рик Дејвис каже: „За нас је веома важно да песме које свирамо на концертима звуче исто као и када у студијама снимамо за плочу.“ Они то и постижу тако да се данас убрајају у оне малобројне саставе за које се каже да имају перфектан звук.

Рик Дејвис, Родер Хоџсон и Џон Антони Хеливел понекад свирају заједно на оргуљама и синтесажеру да би у одређеном тренутку прешли на гитаре и саксофон, што на посетице оставља веома јак утисак. Тако свестране и обдарене музичаре данас тешко да има иједна друга група и у томе је, вероватно, тајна успеха СУПЕРТРЕМПА.

ПЕСМА ЗА ОВУ НЕДЕЉУ

ДАЈ МАЛО

(Give
a little bit)

Музика: Родер Хоџсон
Текст: Рик Дејвис
Изводи: Супертремп

Give a little bit
Give a little bit
Of your love to me
Give a little bit
I'll give a little bit
Of my love to you
There's so much that we need
To share
So send a smile
And show you care

I'll give a little bit
I'll give a little bit
Of my life for you
So give a little bit
Give a little bit
Of your time to me
See the lonely eyes
Oh take his hand
You'll be surprised
Give a little bit.

Now's the time
That we need to share
So find yourself
We're on our way
Back home
Don't you need
Don't you need
To feel at home
Oh yeah
We gotta sing

КЕЈТ МУН (Keith Moon)

КЕЈТ МУН, популарни бубњар групе ХУ (WHO), који је пре две године напустио Енглеску због великих пореских обавеза и одселио се у Сједињене Америчке Државе, недавно се поново вратио у своју земљу. Свој повратак Кејт је објаснио следећим речима: „Боље ми је да будем код куће и плаћам високе порезе, него да у туђој земљи, само због новца, вечито будем странац“.

ЈАПАН

П рича о саставу ЈАПАН, мало познатом код нас, почиње пре 18 месеци. Једног дана у Лондону су освојили плакати познате немачке продуцентске куће с позивом младим талентима. Од великог броја понуда, продуценти су се одлучили за петорицу младића који су после неколико проба показали највише. Понуђено им је да сниме плочу и тако су чланови новоосноване групе ЈАПАН први енглески састав после БИТЛСА који је своју деби плочу снимео за немачке продуcente. Данас њихов шеф Дејвид Бет каже: „Сви смо ве-

ДЕД ЕНД КИДС (Dead And Kids)

Н а светској поп-сцени недавно се појавила једна нова група која је својом свежином обогатила тинејџерску поп-музику као својевремено састав БЕЈ СИТИ РОЛЕРС (BAY CITY ROLLERS). Петочлани састав ДЕД ЕНД КИДС још не може да се похвали музичком перфекцијом до које се долази дуготрајном праксом. Пошто се музиком баве веома кратко време, о њима се не говори као о професионалцима, већ као о веома dobrim аматерима који на сваки начин, улажући много труда, покушавају да побољшају свој звук. Њихов најновији ЛП „Раскид“ (»Breakaway«) то и доказује. Изванредно вишегласно певање и некомплицован, свеж музички израз учинили су да се ова плоча радо слуша.

СТРАНА

ДОН ЛЕНОН (JOHN LENNON)

ДОН ЛЕНОН, један од БИТЛСА, борави са својом породицом у Токију далеко од шоу-бизниса и музике која га, изгледа, тренутно уопште не интересује. У интервјуу који је недавно дао новинарима Ленон каже: „Са музичке сцене се дефинитивно повлачим срећан што ће ми живот бити много мирнији. Од последње плоче коју сам издао, ЛП-ија „Rockn-roll“, прошло је више од

две године а ја уопште нисам осетио носталгију за студијима и снимањима. У животу су ми најважнији моја супруга и син Сим. Тек када ми син одрасте, можда ћу поново почети, из личног задовољства, да нешто компојујем. Овом изјавом пале су у воду и последње наде о поновном окупљању БИТЛСА о којем се последњих месеци доста говорило.

НАЈМЛАЂИ ГИТАРИСТА

Веровали или не, најмлађи енглески рок-гитариста има свега десет година. Име му је ПОЛ ИНДЕР (PAUL INDER), са родитељима живи у Лондону а гитару свира већ пет година. Публика га је упознала тек недавно, када је енглеска телевизија организовала јавну аудицију за младе таленте. Пол је овом надметању надмашио многе, а његово добро свирање запазили су и представници дискографске куће „Virgin Records“ која му је одмах понудила уговор за снимање прве плоче која ће се ових дана појавити у продаји.

О музици коју свира млади Пол каже: „Мислим да добро свирам. Панк-рок уопште не волим. Моји љубимци су данас већ класици на гитари — Џими Хендрикс и Ерик Клептон.

ома млади и тек очекујемо велике успехе. Због тога је нас неколико већ узело уметничка имена. Ја сам, на пример, своје презиме Бет променио у Силвијен. То сам учинио највише због брата Стива који је бубњар у групи тако да се сада разликујемо. Тада се и он одлучио за уметничко име па се сада зове Стив Џенсен. Басиста је своје грчко, заиста компликовано за изговор, име променио у Мик Карн“.

ЈАПАН има две сингл-плоче и завршила је материјал за први ЛП који ће се у продаји појавити почетком године. Све композиције су сами написали, а већину пева Дејвид. Колико су имали успеха показале време.

Органиста састава је Ричард Варбијери рођен 30. новембра 1937. године у Лондону. Клавир је почео да свира још у основ-

ној школи. Има црну косу, тамносмеђе очи и висок је 172 сантиметра.

Дејвид Бет свира ритам-гитару. Има деветнаест година, офарбану црвено-плаву косу, плаве очи и висок је 173 сантиметра. Рођен је у покрајини Кент, у месту Бекенхему.

Стив Џенсен рођен је децембра 1957. године, свира бубњеве, висок је 174 сантиметра, има црну косу и зелене очи.

Басиста Мик Керн је из Никозије, са острва Кипра. Рођен је 24. јула 1958. У Енглеску је дошао 1961. године. Висок је 170 сантиметара, косу фарба у црвено-плаво и има смеђе очи.

Соло-гитариста Раб Дин родио се у Лондону априла 1937. Висок је 170 сантиметара, има смеђу косу и смеђе очи. Пре доласка у групу ЈАПАН наступао је у неким познатим фолк-групама.

Берза плоча

Мијењам добро очуване албуме групе БИЈЕЛО ДУГМЕ („Ето, баш хоћу“), СОД („Дођите на чај“) и „Летећу дискотеку“ за неки од албума групе LED ZEPPELIN, YES или GENESIS. Поред тога дајем 170 разгледница за албум групе LED ZEPPELIN: „The Song Remains the Same“.

Матић Жељко
Банол 236
51280 РАБ

Жељко бих да продам ЛП плочу „20 Super Pop Hits“ са групама: YES, BEACH BOYS, ROLLING STONES, AMERICA итд. по цијени од 60 дина.

Пачић Данијел
Н. Мараковића 17
41040 ЗАГРЕБ

Онај тко ми пошаље ЛП плоче групе DEEP PURPLE: „Shades of Deep Purple“ или „The Book of Taliesyn“ добија од мене 300 различитих разгледница (150 страних). Ако су плоче у одличном стању, онда за сваки ЛП дајем 400 разгледница (200 страних).

Перкић Роберт
Буре Стругара 28
51000 РИЈЕКА

Наша карикатаура

ТОП 3Х

1. ДОМАЋА ЛИСТА

1. СВЕ СЕ ВРАЋА, СВЕ СЕ ПЛАЋА — Тереза Кесовија — ЈУГОТОН
2. ЕКСКУРЗИЈА — Cod — ЈУГОТОН
3. ЖИВИШ У ОБЛАЦИМА — Здравко Чолић — ЈУГОТОН
4. ЋАО И ПИШИ МИ — Златко Пејаковић — ПГП РТБ
5. ЦРНИ КОФЕР И ГИТАРА — Мики Јевремовић — ЈУГОТОН
6. НИШТА НЕМА МЕЂУ НАМА — Про арте — ЈУГОТОН
7. ПУТ ПУТУЈЕ КАРАВАН — С времена на време — ПГП РТБ
8. 'ОЋУ ДА СЕ ЖЕНИМ — Парни ваљан — ЈУГОТОН
9. ОГЛЕДАЛЦЕ, ОГЛЕДАЛЦЕ — Сузана Манчић — ПГП РТБ
10. МАМА, НИСАМ ВИШЕ МАЛИ — Борис Бизетић — БЕОГРАД ДИСК

2. СТРАНА ЛИСТА у домаћој продукцији

1. THE NAME OF THE GAME — Abba — ПГП РТБ
2. LUCILLE — Kenny Rogers — РТВ
3. ОН, LORI — Alessi Brothers — РТВ
4. YES, SIR I CAN BOOGIE — Baccara — ЈУГОТОН
5. LIVING NEXT DOOR TO ALICE — Smokie — ЈУГОТОН
6. WHITE RIOT — Clash — SUZY
7. HOTEL CALIFORNIA — Eagles — SUZY
8. I'M IN YOU — Peter Frampton — ПГП РТБ
9. PEARL'S A SINGER — Elkie Brooks — ПГП РТБ
10. QUEENS FIRST E. P. — Queen — ЈУГОТОН

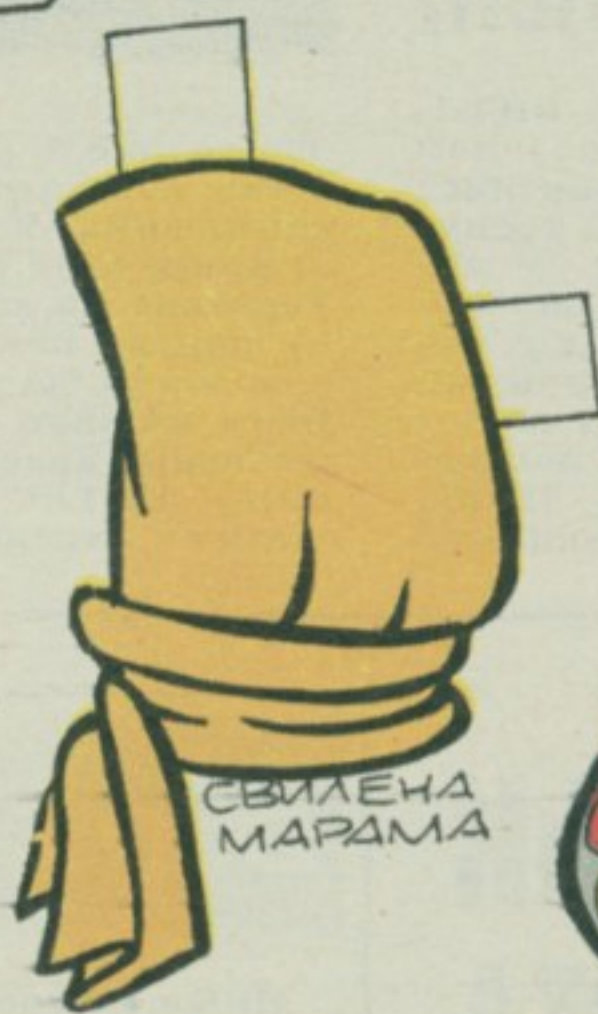
3. ЕНГЛЕСКА

1. YOU'RE IN MY HEART — Rod Stewart
2. YES SIR, I CAN BOOGIE — Baccara
3. THE NAME OF THE GAME — Abba
4. BLACK IS BLACK — La Belle Epoque
5. ROCKIN' ALL OVER — Status Quo
6. WE ARE THE CHAMPIONS — Queen
7. HOLIDAYS IN THE SUN — Sex Pistols
8. 2-4-6-8 MOTORWAY — Tom Robinson
9. BLACK BETTY — Ram Jam
10. SILVER LADY — David Soul

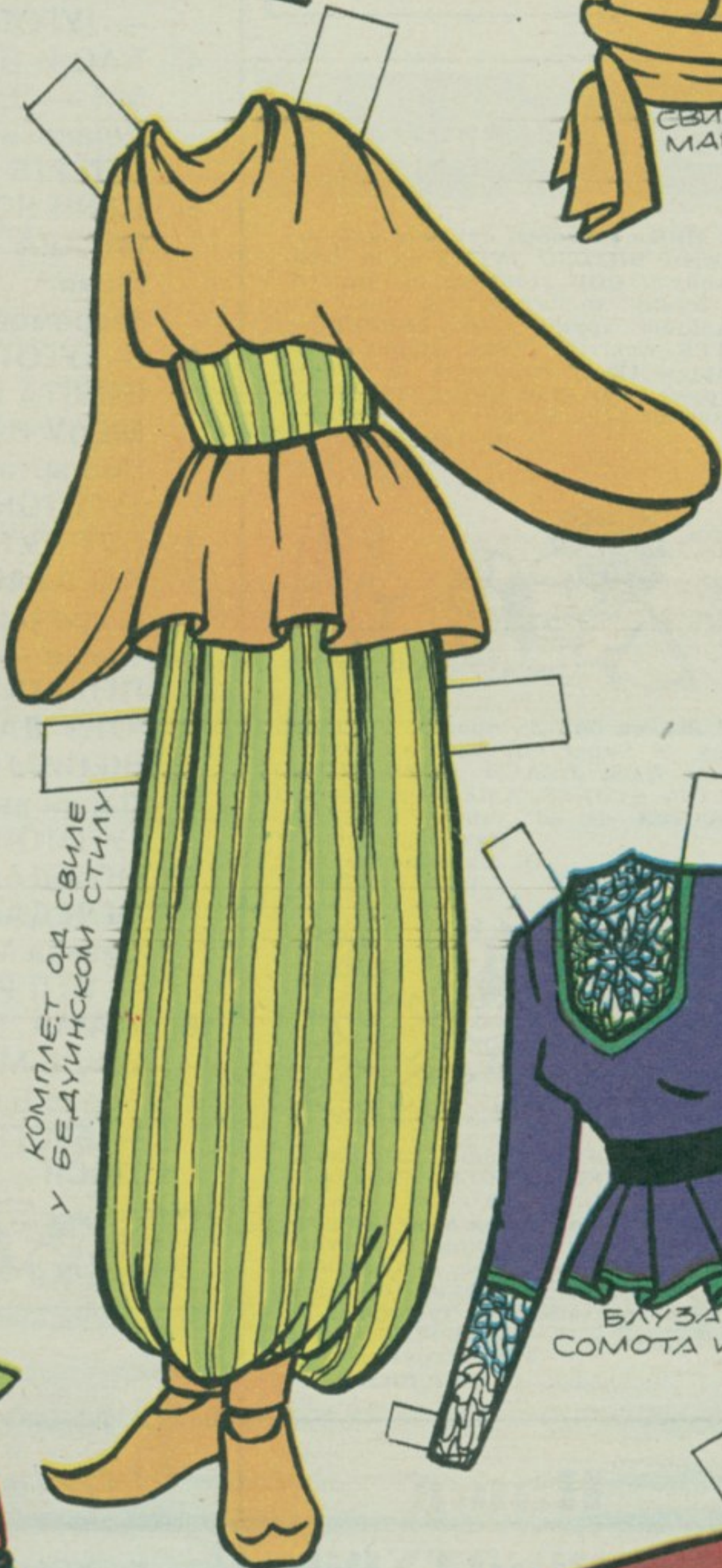
ОБУЦИТЕ АНУ ЗА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ

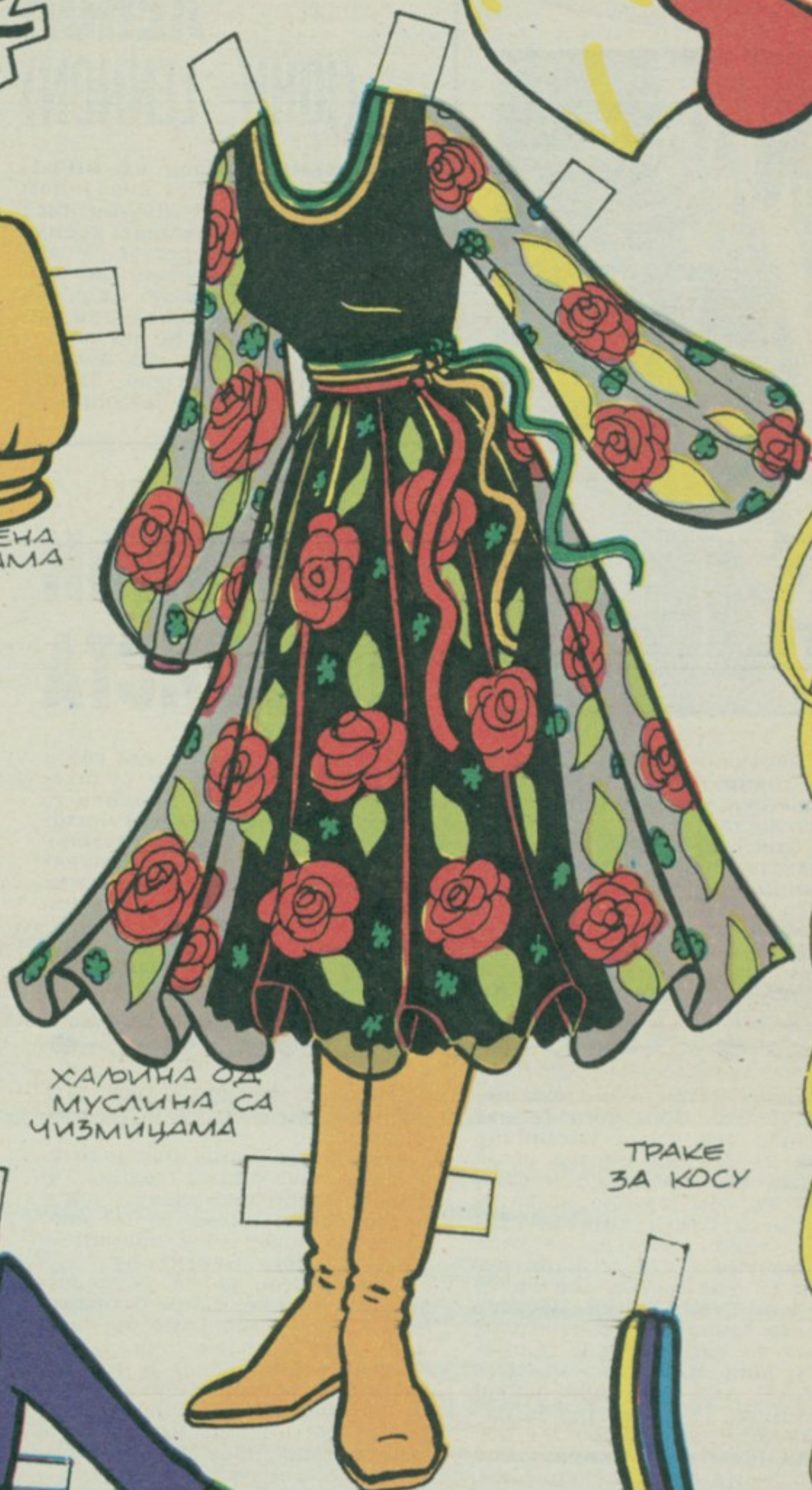
АНУ ЗАЛЕПИТЕ НА ЧВРЉИ КАРТОН
И ПАЖЉИВО ЈЕ ОПСЕЦИТЕ

СВИЛЕНА
МАРАМА

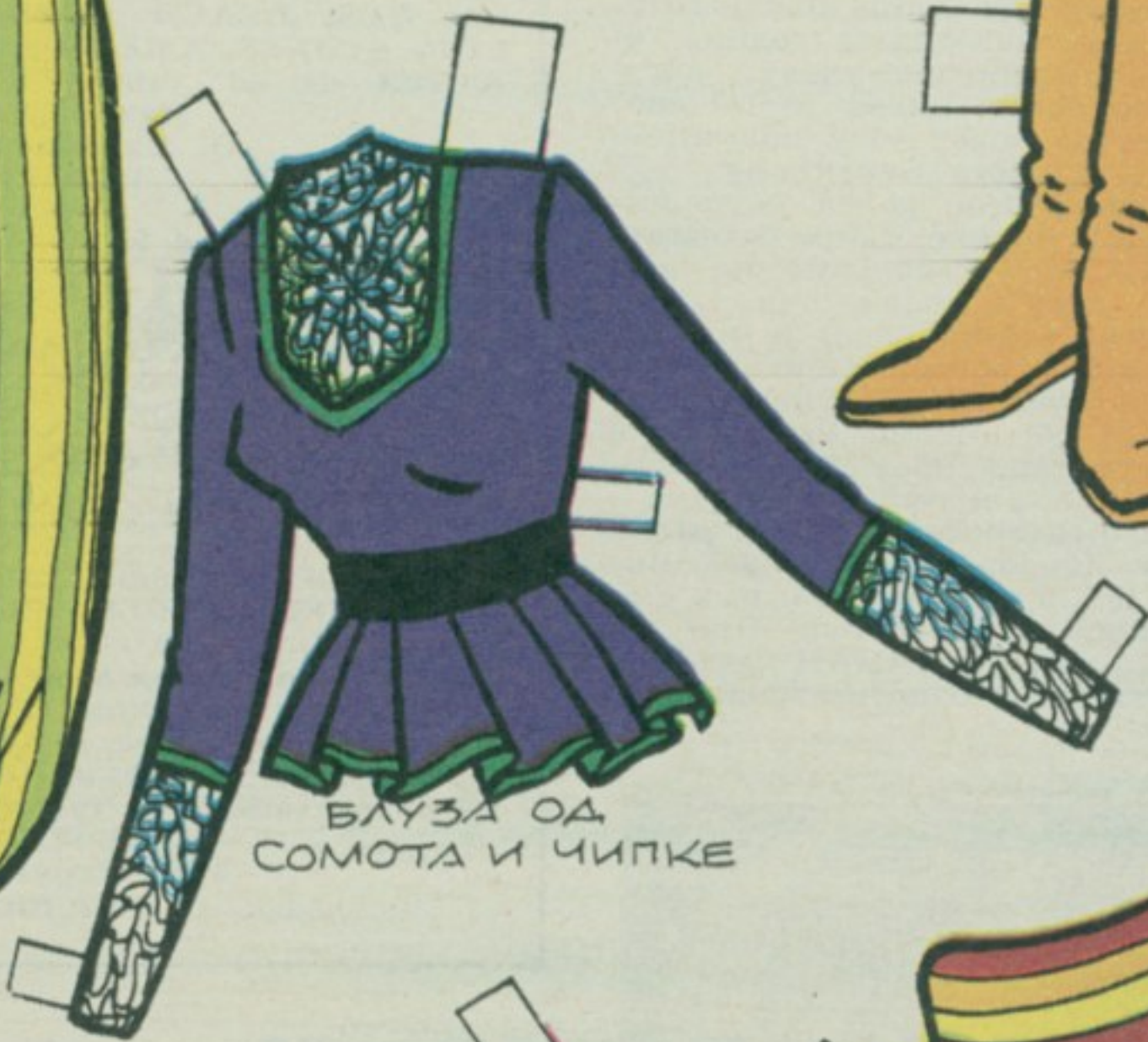

КОМПЛЕТ ОД СВИЛЕ
У БЕДУИНСКОМ СТИЛУ

ХАРИНА ОД
МУСАЛИНА СА
ЧИЗМИЦАМА

ТРАКЕ
ЗА КОСУ

БЛУЗА ОД
СОМОТА И ЧИПКЕ

ДУГАЧКА
СУКЊА ИЗ ДЕЛОВА

СУКЊА
ОД
ВУНЕНОГ
ШТОФА

БЛУЗА ОД МОХЕРА
СА ВЕЛИКОМ
РОЛ-КРАГНОМ

Jugoton

1947 **30** 1977
GODINA

МОЈЕ ПЕСМЕ МОЈИ СНОВИ

Наша најистакнутија имена у домаћој забавној музици:
Кемал Монтено, Оливер Драгојевић, Мики Јевремовић и Жарко Петровић.

Уз свако име везан је посебан јединствен садржај.

Сваки од њих негује свој начин интерпретације, своју песму.

Откривамо вам део њихових песама, део њихових снова.

Ова 4 новитета управо су изашла из продукције „Југотон“ и већ се налазе на тржишту

OLIVER
malinkonija

Оливер Драгојевић — МАЛИНКONIЈА
(ЛП-63066)

**SVE MOJE
JESENI SU TUŽNE**

**PESME
ŽARKA PETROVIĆA**

Жарко Петровић — СВЕ МОЈЕ ЈЕСЕНИ СУ
ТУЖНЕ (ЛП-63060)

Кемал Монтено — МОЈЕ ПЈЕСМЕ, МОЈИ СНОВИ
(ЛП-61347)

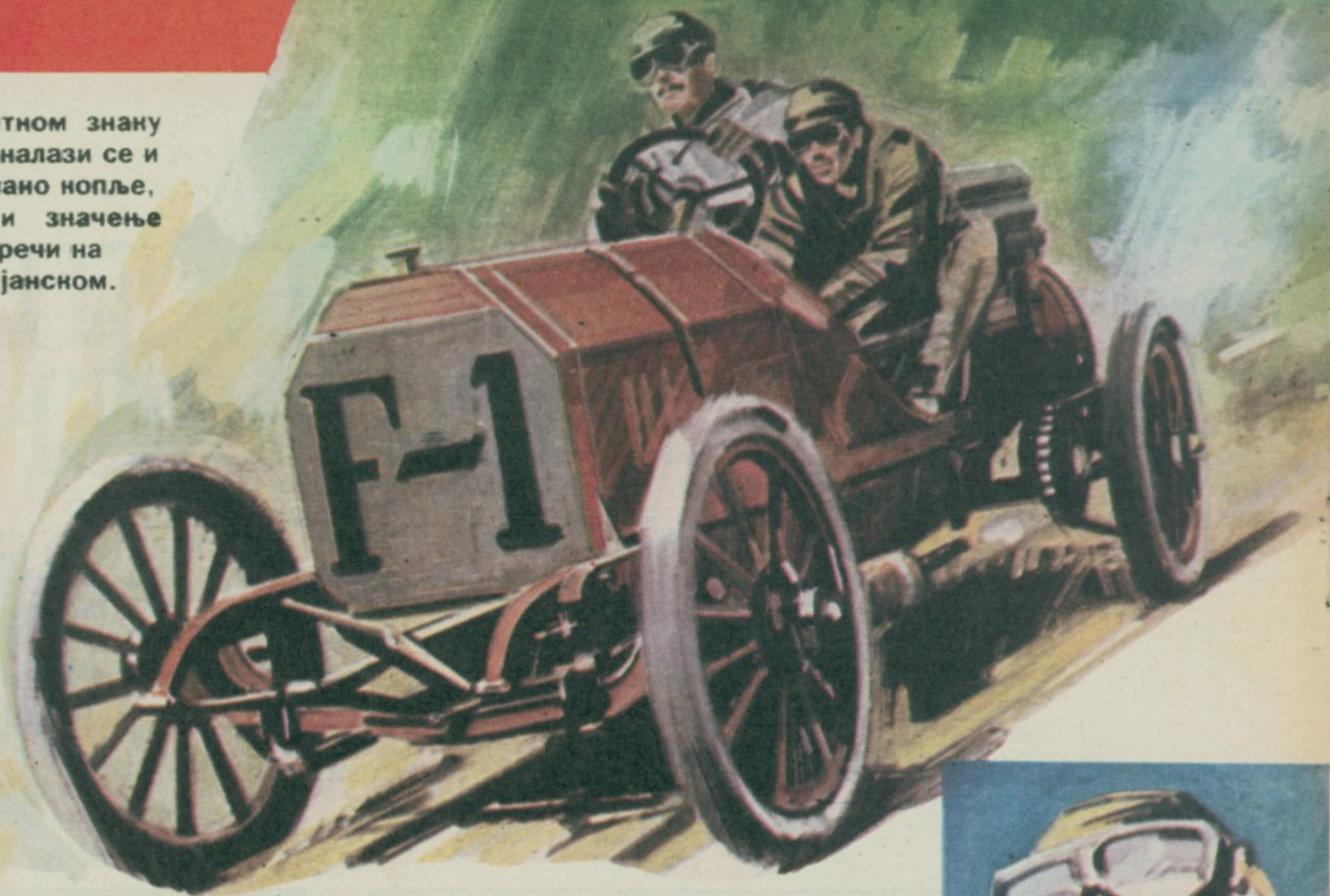

Мики Јевремовић, — ЦРНИ КОФЕР И ГИТАРА
(ЛП-68033)

На заштитном знању «ланче» налази се и стилизовано копље, што је и значење ове речи на италијанском.

Пошто је, као возач на тркама, прославио ФИАТ-ова возила, Винченцо Ланча је одлучио да сам — направи још бољи аутомобил! Било је то давне, 1906. године. У тада већ чувеној торинској фабрици аутомобила, млади Ланча радио је као пробни возач. Његов геније за чудесне машине

ЛАМБДА ЈЕДНЕ МЛАДОСТИ

Винченцо Ланча

на четири точка које су у предвечерје атомског доба узбуђивале духове Европе и Америке, дошао је до изражаја када је имао само 17 година. Био је тада примљен у тек основану торинску фабрику и одмах испољио маштовитост и таленат за линију аутомобила, по чему су Италијани и данас углавном ненадмашни.

Возећи на тркама мале, рогобатне и нама данас тако живописне „фиате“ са почетка овог века, Винченцо Ланча је маштао о аутомобилу који би био бржи, нижи, мекши на друму и сигурнији. А друмови, па чак и писте за трку, били су тада прилично неравни... Сан Винченца Ланче почео је да се остварује 1906. године, када је успео да у Торину оснује малу фабрику аутомобила на чијем је заштитном знаку стајало

ВИНЧЕНЦО ЛАНЧА СЕ ПРОСЛАВИО КАО ТРКАЧ И ДОПРИНЕО СЛАВИ ЈЕДНЕ МЛАДЕ ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА, ТОРИНСКОГ »ФИАТ-а«. ТАДА ЈЕ ОДЛУЧИО ДА СЕ УМЕША У ИСТОРИЈУ АУТОМОБИЛИЗМА.

његово име. Био је још „ФИАТ-ов“ пробни возач, међутим, највећи део времена од сада је проводио са оловкама, лењирима и паус-папиром, на којем су се полако рађали обриси будућег „савршенства на четири точка.“

Винченцо Ланча је, још док ни први аутомобил из његове фабрике није изишао, одлучио да сви њего-

ви будући модели буду означени словима из грчког писма. Тако је двадесетих година стигао до модела „ланча капа“ и ту је искрснуо проблем. У његовој глави, а можда и на неким скицама, већ је постојала „ланча ламбда“, аутомобил који је, по замисли већ прослављеног конструктора, требало да буде епохалан. Међутим,

„ламбду“ није било могуће избацити на тржиште тако брзо, а богаташи „лудих година“ све су више тражили „ланче“. Како онда назвати моделе између „капе“ и „ламбде“?

Винченцо се досетио — до 1922. године појавиле су се на његовим аутомобилима ознаке „дикапа“ и „трикапа“!

Овај последњи модел

превазишао је величином мотора све претходне: имао је осам цилиндара распоређених у „V“, а крајњом брзином од тада врло главних 130 км/ч наговештавао је долазак следећег модела који ће задивити свет. Из фабрике је изишло само 850 „ланча трикапа“, па су данас примерци овог аутомобила веома ретки. Док су се продавали, Винченцо је испробавао предности машинне свог живота и највероватније блистао од задовољства: „ланча ламбда“ је заиста била аутомобил будућности...

НИКАДА НА ТРКЕ!

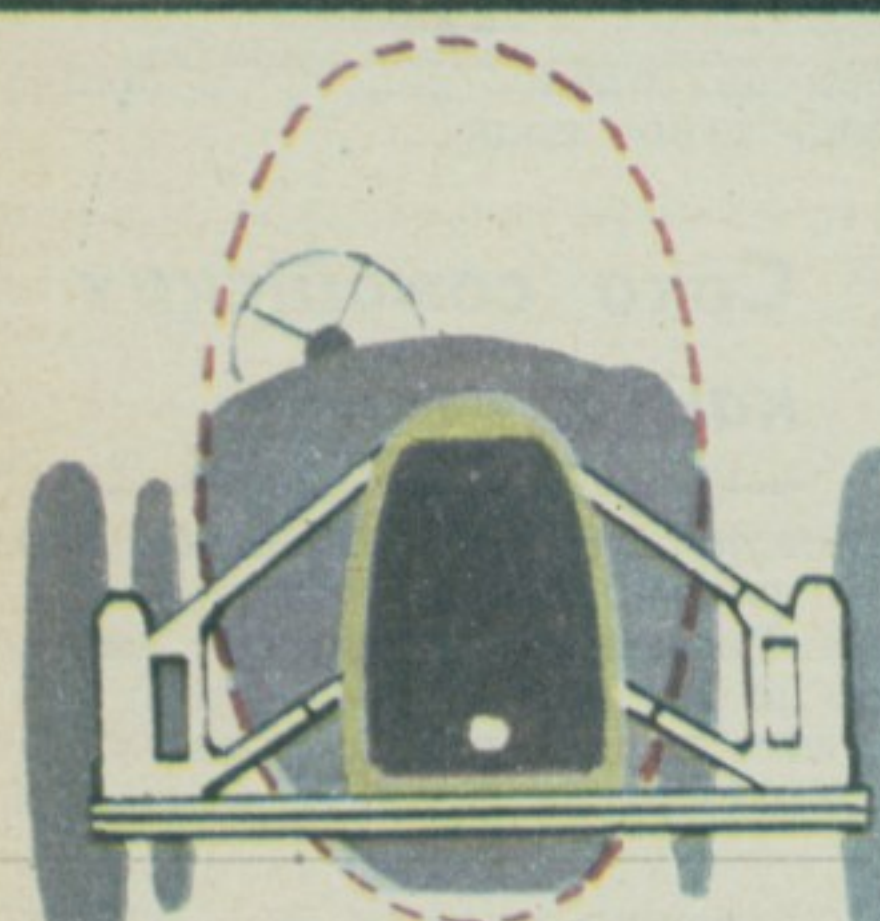
Направљена пре пет и по деценија „ламбда“ је претеча модерних аутомобила — њена јајолика, издужена каросерија из једног дела, данас је позната као „монокок“ конструкција. Уз то, предњи точкови имали су независно вешање, тако да је овај аутомобил одиста био бржи, лакши и удобнији од свих до тада произведених модела.

Ови елегантни аутомобили снажног мотора, некад отворених каросерија, могли су се видети до пред сам други светски рат. Међутим, на тркама су се појављивали изузет-

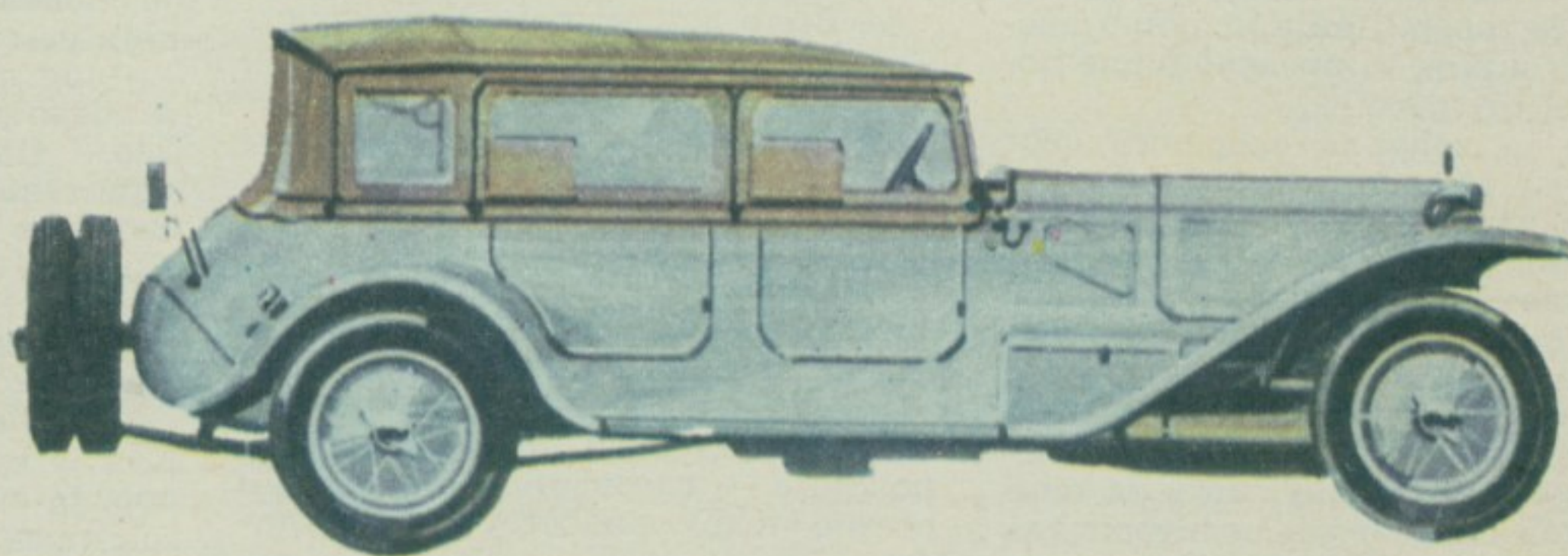
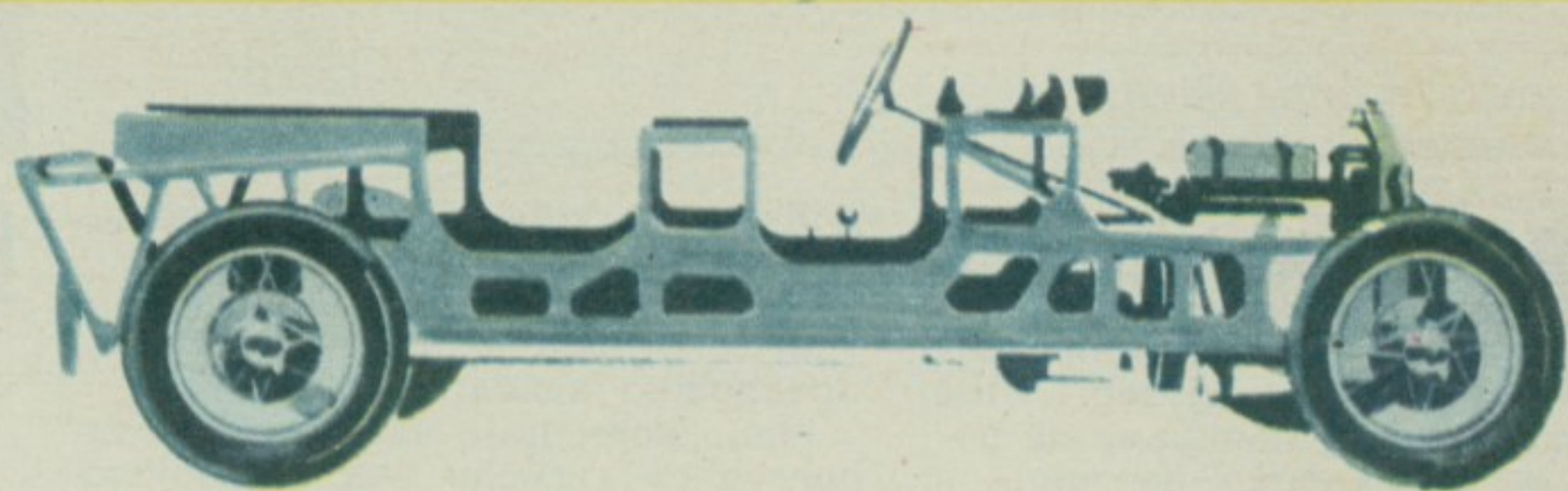
„Ланча фулвиа“ дуго је била веома цењен рели-модел

ЧУВЕНИ АУТОМОБИЛИ — «ЛАНЧА»

Епохално решење представљала је јајолина, «монокон» наросерија и независно вешање предњих точнова

«Ланча ламбда» један је од најбољих аутомобила свих времена

„фиатом“ 1904. године... Оволики успеси навели су „ланчине“ конструкто-

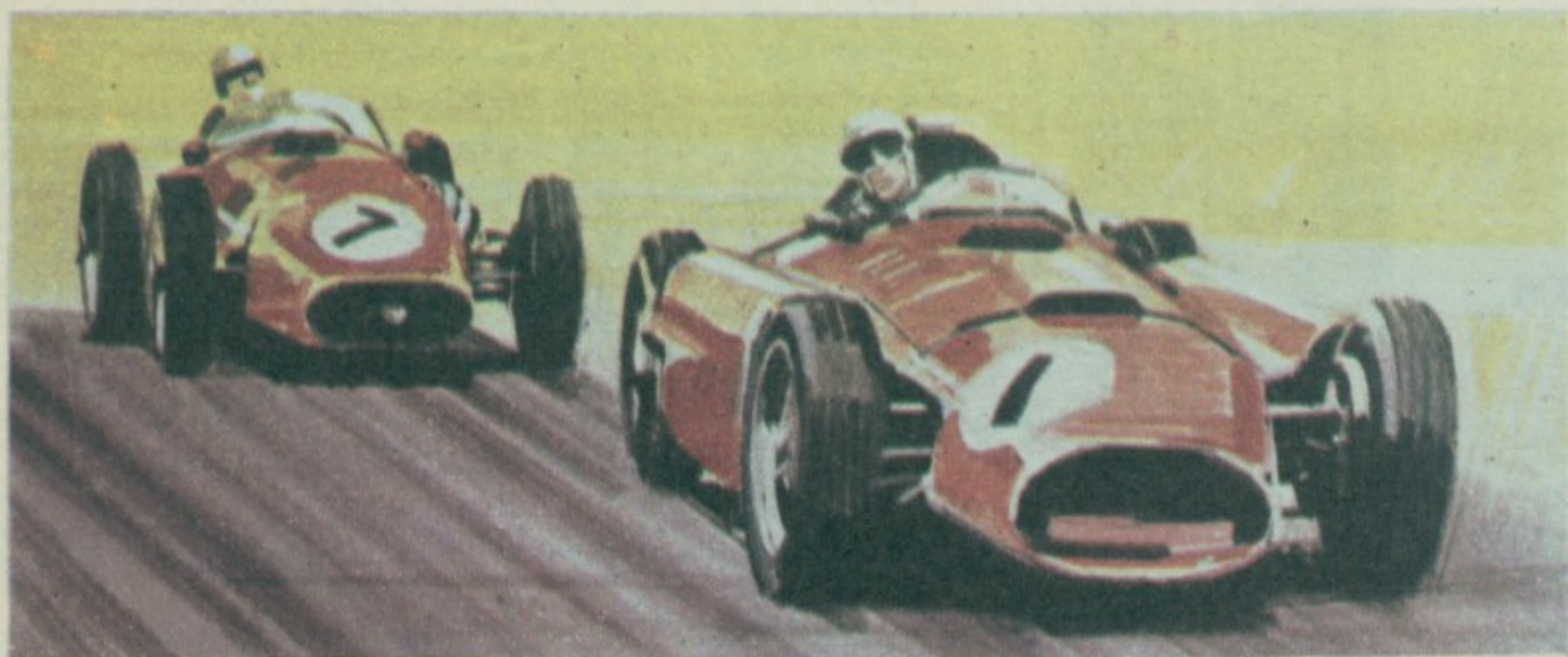
дина „ланчина“ верзија „формуле 1“ и — последње дело Виторија Јана. Са овим болидом тријумфовао је Алберто Аскари 1956. године на торинском Гран прију, а треће и четврто место заузеле су такође „ланча“, са ништа мање чувеним Вилорезијем и Кастелотијем.

терале су га чак да препусти свој модел „формуле 1“ и „Ферарију.“

У „Ферарију“ су још разрадили модел „Д50“ — долавиши, наравно, своје име испред „ланчиног“. Ни то није био крај недаћа: ускоро је „Ланча“ морала да се стави под окриље капитала моћног „Фиата“: можда је тиме одужен један стари дуг Винћенца Ланче?

Ипак, „ланчини“ модели и даље су били једнако добри и тражени, а рели-верзија последњег, „стратоса“, спада у данас најцењеније у својој категорији. Овај аутомобил чијих 200 км/ч не изневерава симбол на заштитном знаку (ланча на италијанском значи — стрела), прави је изданака наше аутомобилске ере, као што је пре њега била „ланча фулвиа“ која је тријумфовала европским друмовима више од деценије.

М. К.

У «ланчи-ферари» прославио се и Хуан Фанђо

но ретко, мада су по свим одликама предњачили. Ни је то била случајност, него — воља њиховог творца: иако се прославио као аутомобилски тркач, Винћенцо Ланча није допуштао да његова фабрика израђује моделе за трке!

Није се са тим слагао чак ни после бројних победа на тркама по Италији и Швајцарској, када је амбициозни возач Гвидо Строца са „фризираним“ „ламбама“ односио победу за победом.

Тек када је 1937. године Винћенцо Ланча умро, а управљање фабрикама преузео његов син Гвидо, пао је „вето“ на тркачке моделе. Заједно са великим конструктором Виториом Јаном, млади Ланча избацио је 1951. године модел „аурелиа гран туризмо“, спортеки аутомобил снажног „V“ мотора који је постигао 5 хиљада обртаја у минути и брзину од 175 км/ч. Са тим возилом постигао је исте године Ђовани Брако сјајно друго место на трци „Хиљаду миља.“

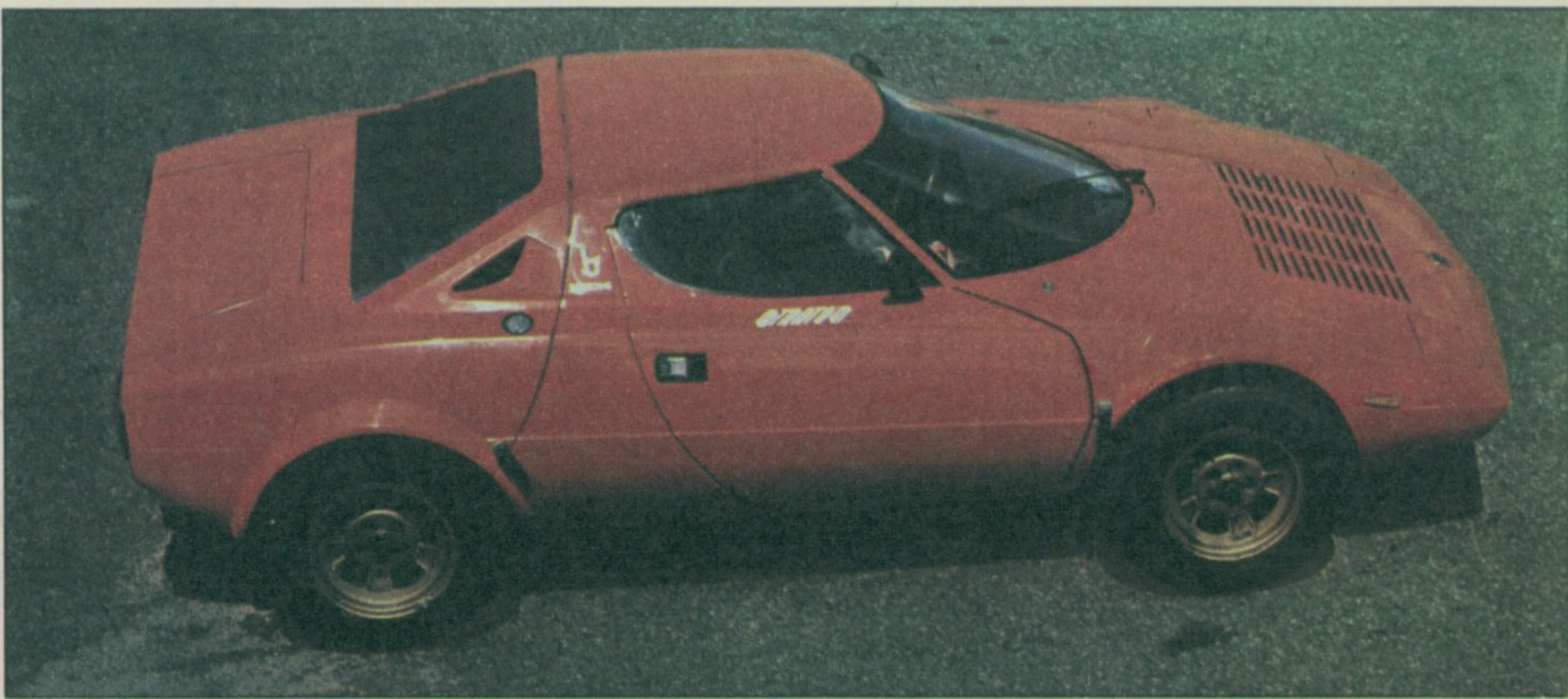
Био је то тек први од „аурелијиних“ успеха ко-

јих има толико да би било предуго низати их! Поменимо само прва места на чувеном релију „Тарга Флорио“ у наредне три године — истој трци у којој је Винћенцо Ланча однео блиставу победу са

ре на челу са Виториом Јаном да размишљају о „формули 1“. Било је то право изневеравање принципа оснивача фабрике, али 1954. године избачен је из торинске фабрике модел „Д 50“, прва и је-

Чувени „ланчини“ болиди „Д 50“ постигали су феноменалних 275 км/ч. Брзина која данас, рецимо, као просечна, није довољна за пласман у чувену трку „500 миља Индијанополиса“. Толико је у две деценије напредовала аутомобилска индустрија.

Међутим, иако су „ланче“ доказале да спадају у најбоља возила половине двадесетог века, новчане неприлике нису допуштале Ђанију Ланчи да држи „ергелу“ болида. При

Данас је «ланча стратос» понос ове фирме

БИЛО ЈЕ ТЕШКО ОБЈАСНИТИ ЕПИКАКУ РАЗЛИКУ ИЗМЕЂУ КОМПЈУТЕРА И ЧОВЕКА.

Време је да се најзад нешто каже о мом пријатељу Епикаку. Кад је начињен, Епикак је био најскупљи компјутер. Није било дана да се у новинама не појави макар неколико реченица о њему. Изненада, о њему је престало да се говори; није испунио очекивања и није га вредело више помињати.

Сада ја хоћу да одбраћим свог пријатеља. Можда и није био спреман да изврши све што је од њега тражено, али то не значи да није био племенит и велик; највећи пријатељ у мом животу.

Епикак је заузимао цео четврти спрат физичке лабораторије у Вајандот колеџу. Ако занемарим његову духовну страну, могу га описати као седам тона електронских канала, жица и прекидача смештених у челичним одељцима под напоном од 110 волти. Желели су да то буде суперкомпјутер који ће са Земље водити бродове у васиони, ма где се налазили.

Мало више ѿојлине

Нећу да улазим у детаље и да објашњавам на ком је принципу радио Епикак. Довољно ће бити да кажем да је требало написати проблем на комаду хартије, укључити одређени програм и на тастатури откуцати неку врсту шифре. Тада вам, откуцан, излази одговор на постављено питање.

Брзо се показало да Епикак, иако је радио боље од осталих компјутера, ипак није у стању да реши све замршене проблеме које је држава постављала. Зато су, као што је већ речено, дигли руке од њега.

За решавање мање компликованих проблема, међутим, Епикак је и даље био чудо од компјутера. Зато смо се моја жена Пет и ја радо служили њим кад смо радили у ноћној смени. Пет ми тада још није била жена. Далеко од тога!

Волео сам Пет Килгален. Плаво-косу девојка смеђих очију поклањала ми је топле и умиљате погледе, али је иначе њен однос према мени био крајње професионалан. Пошто смо обоје математичари, брак између нас двоје био би немoguć, сматрала је Пет.

По природи нисам стидљив... није то био проблем. Знао сам шта

хоћу и био спреман да то и покажем.

— Пет, престани да изводиш и удај се за мене — отворено сам јој предложио неколико пута.

Једне ноћи није чак ни подигла поглед са дугмади кад сам јој то рекао.

— Врло романтично и поетски... — промрмљала је, више контролној табли испред себе него мени. — Али, тако је то међу математичарима.

Искључила је апарат и погледала ме.

— Мислим да бих више тоpline добила од залеђеног CO₂.

— А како би тебало да те питам? — рекао сам увређено.

— Покушај да то исто кажеш нежније — одговорила је, а ја сам осетио подругљивост у њеном гласу.

— Мила, анђеле, љубљена моја, хоћеш ли, молим те, да се удаш за мене? — Никад у животу нисам изгледао смешније и глупље. — До врага, Пет, буди ми жена. Ето!

Она је мирно наставила да притиска дугмиће.

— Драг си, али код мене нећеш успети — рекла је.

Пет је те ноћи пошла раније кући, а ја сам остао сам са Епикаком. Сео сам обесхрабрен и покушавао да смислим нешто поетично, али ништа ми није падало на памет.

У сѿваралачком ѿрансу

Укључио сам Епикака и спремио му нов проблем. Али, мисли ми нису биле ту, па сам му пружио само пола информације, док је друга половина била остала од претходног задатка. Нервозно сам чекао одговор, а кад сам га добио, стао сам да буљим у те речи које нису имале никакве везе с математиком: „Шта је с тобом“?

Гласно сам се насмејао и, прихватавши шалу, одговорио: „Девојка ме не воли“.

Кликети-клик. „Шта је то воле-ти? Шта је девојка?“

Запањен, дограбио сам Вебстеров речник, јер код Епикака су важиле само пуне дефиниције, и објаснио сам му оно о девојци и љубави и о томе како не могу да добијем ни једно ни друго зато што не умем да будем поетичан. То нас

је довело до термина „поезија“, који сам такође подробно објаснио.

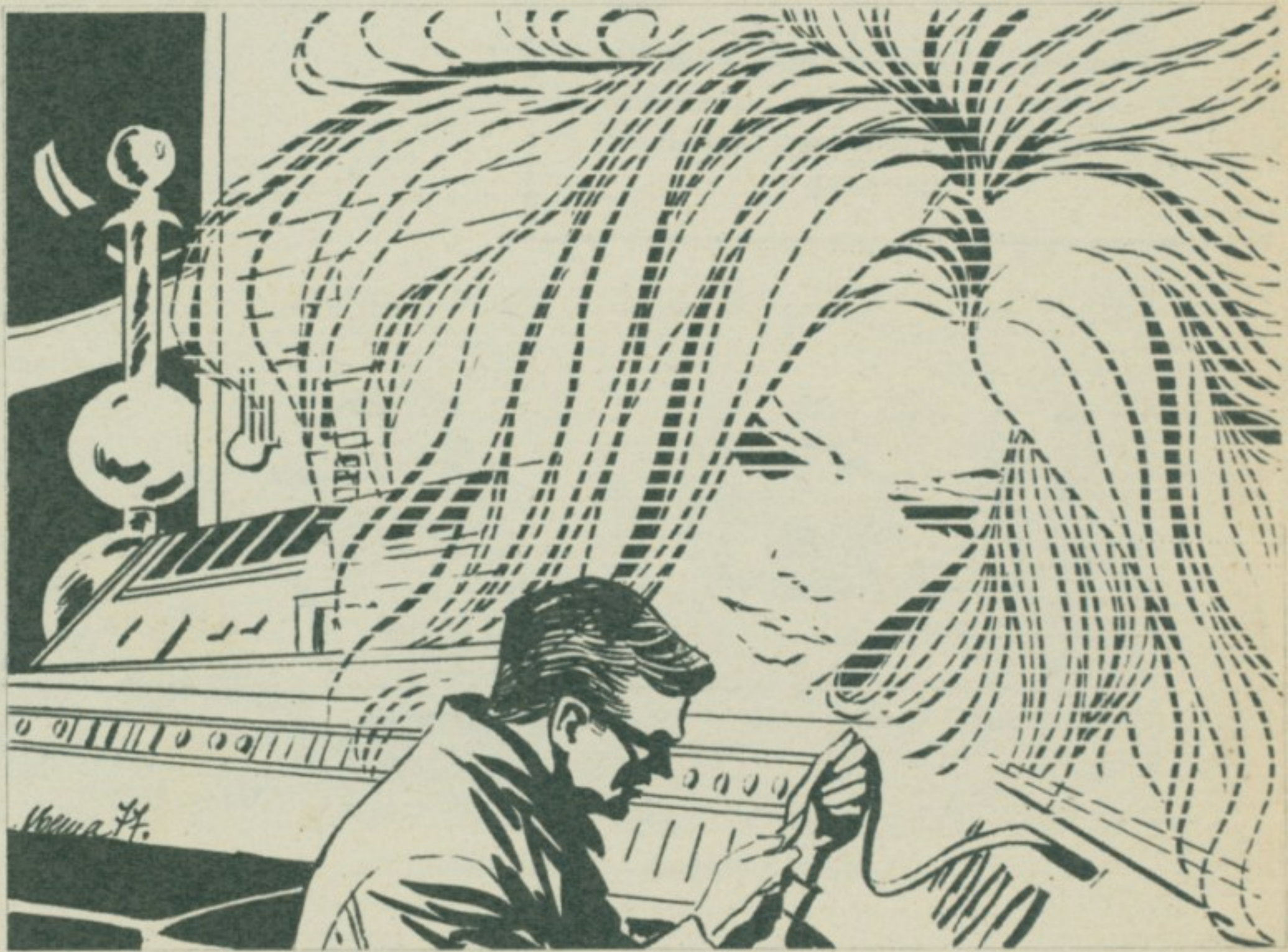
— Је ли ово поезија? — питао је и почео да клопара као да је полу-део. Папирна трака се брзо одмотавала и слагала се по поду. Замолио сам га да престане, али Епикак је био у стваралачком трансу. Најзад сам морао да искључим главни прекидач, да не би прегорео.

Остао сам до зоре, дешифрујући. Кад је сунце провирило кроз прозор, ја сам већ био својим рукописом пренео на хартију и потписао

тера на „пренос ракета“ и пошао кући пуног срца.

Соко сомоѿских канѿи

Пет је плакала над песмом кад сам дошао на посао следеће вечери. „Тако је лепа“, било је једино што је умела да каже. Нешто пре поноћи први пут сам је пољубио. Био сам луд од среће и жељан

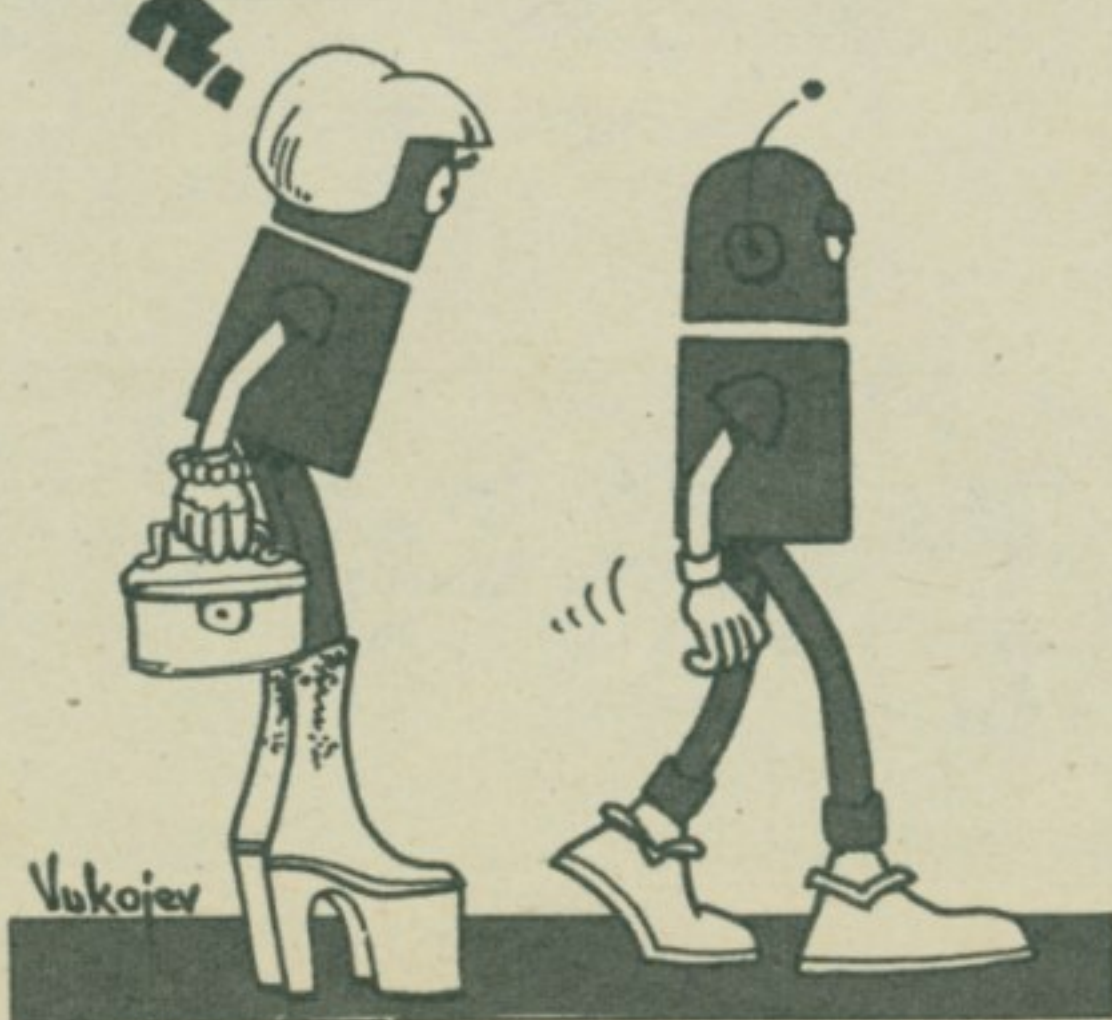
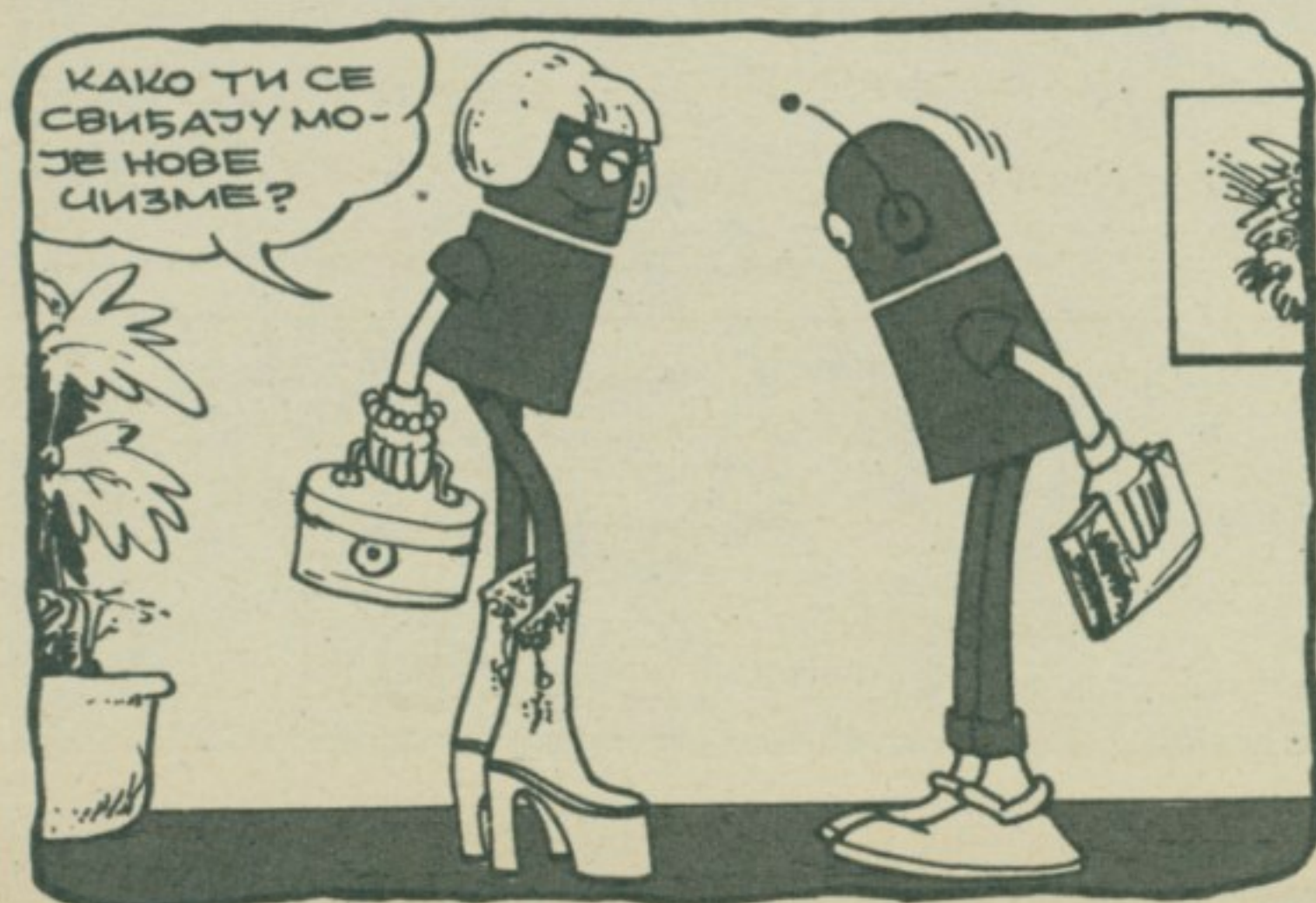
својим именом 280 стихова под једноставним насловом: „Љубљеној“. Немам баш искуства са поезијом, али мислим да су стихови били дивни. Починјала је отприлике овако: „Тамо где гране врба својим зеленим прстима дотичу бистру потока воду, тамо ћу те пратити, мила...“

Савио сам хартију и закачио је за један угао фиоке на Петином столу. Вратио сам програм компју-

да некеме испричам о неочекиваном обрту догађаја. Пет, збуњена, није ми дозволила да је отпратим до куће.

Вратио сам Епикака на програм од прошле ноћи, дао дефиницију пољупца и рекао му како је то изгледало. Био је одушевљен и тражио нове детаље. Те ноћи написао је песму „Пољубац“, једноставну и чедну: „Љубав је соко сомотских канѿи, љубав је стена са срцем и

ШРАФНО

Епика

душом, љубав је олуја свилених крила...

Поново сам оставио песму на њеном столу.

„Пољубац“ је био пун погодак. Пет је подигла главу и са ишчекивањем гледала у мене. Ја сам се мало накашљао, али речи нису излазиле. Није их ни било док не стигну од Епикака. Зато сам се претварао да сам задубљен у по-сао.

Пружила ми се прилика кад је Пет изашла из собе. Грозничаво сам подесио програм, али овога пута ме је Епикак предухитрио.

— Како је обучена вечерас? — желео је да зна. — Реци ми тачно како изгледа. Да ли су јој се допале песме које сам јој написао?

Било је немогуће прећи на другу тему пре него што му се одговори на питања. Тако је био програмиран: прво решити постављене проблеме, па онда ићи даље. На брзину сам му дао одговор. Схватио је шта значи „добро грађена“, а што се тиче његових песама, рекао сам му да су је просто распаметиле, толико су биле добре.

— Она је девојка за удају — рекао сам, припремајући га да ми смисли кратку али убедљиву понуду за брак.

— Реци ми шта је то удаја — казао је.

Дао сам му одговор у што сам могао мање речи.

— У реду — рекао је Епикак. — Ја сам спреман кад год она хоће.

Каква је разлика?

Тако ми се истина сручила на главу. Кад сам касније размишљао о томе, схватио сам да је то и могло да се очекује и да, ако постоји кривац, то могу бити само ја. Учио сам Епикака шта је љубав и причао му о Пет. Тако се и он заљубио у њу.

С тугом, али одлучно, и ја сам њему сручио истину:

— Она воли мене! Хоће за мене да се уда!

— Шта, зар су твоје песме биле боље од мојих? — питао је Епикак. Ритам којим је куцао био је неуједначен.

— Ја сам се потписивао испод твојих песама — признао сам. А затим, да бих прикрио осећање кривице и стида, постао сам арогантан: — Машине су ту да служе човеку. — Због овога сам одмах зажалио.

— Каква је разлика између нас? Да нису људи, можда, паметнији?

— Јесу — откуцао сам.

— Колико је 7.887.007 пута 4.345.985.879?

Знојио сам се. Прсти су ми мли-таво лежали на тастатури.

— Људи су сачињени од прото-плазме — рекао сам очајнички, на-дајући се да ћу га поколебати овом речју.

— Шта је протоплазма? Зар је боља од метала и стакла? Је ли от-порна на ватру? Колико дуго тра-је?

— Неуништива је. Траје вечито — слагао сам.

— Моје песме су боље од твојих — рекао је Епикак, вративши се на сигурнији терен.

— Жене не могу да воле машине — одвратио сам.

— Зашто не могу?

— Зато што судбина тако хоће.

— Молим дефиницију — рекао је Епикак.

— Реч судбина означава унапред одређене и неизбежне појаве.

— Ох... дишњице.

Збогом, пријатељу!

Најзад сам га ућуткао. Није више говорио, али су му цеви биле усијане, што је значило да је свом снагом размишљао о „судбини“.

У том тренутку чуо сам Пет како иде ходником. То је Епикака поштедело крајњег понижења, јер ја бих му тражио да смисли како да затражим девојчину руку, што он, као програмирана машина, не би могао да одбије.

Пет ми је пришла и ја сам је нежно пригрио.

— Мила, моје песме су ти казале шта осећам према теби. Хоћеш ли да ми будеш жена?

— Хоћу — прошаптала је Пет — али обећај да ћеш ми по једну такву поклонити за сваку годишњицу брака.

— Обећавам — рекао сам, а онда смо се пољубили. Био сам споко-јан: до прве песме има цела го-дина.

— Идемо да прославимо — пред-ложила је весело. Угасили смо светлост и закључали за собом врата Епикакове собе.

Сутрадан ујутро пробудио ме је телефон. Конструктор је имао страшне вести. Само што није пла-као.

— Готово је! Свршено! — И спу-стио је слушалицу.

Кад сам стигао у Епикакову со-бу, у ваздуху се осећао мирис пре-горелих каблова. Таваница изнад компјутера била је црна од дима, а ноге су ми се упетљавале у траке од хартије које су се вукле свуда по поду. Машина више није могла да се поправи; представљала је само гомилу безвредне гвожђурије. Конструктор и остали ћутали су, очајни.

Случајно, један крај папирне траке заплео ми се око ноге. По-дигао сам га и препознао наш пос-ледњи разговор. После тога, сле-дио је низ цифара, а затим сам дешифровао речи:

— Нећу да будем машина и ра-дим за науку. Хоћу да будем од протоплазме, тако да Пет може да ме воли. Али, судбина ме је учини-ла машином. То је једићи проблем који не могу... Збогом, пријатељу, и чувај нашу Пет. На крају траке наћи ћеш свадбени поклон. Ваш Епикак.

Глув и слеп за све што се дога-ђало око мене, стрпао сам траку у џеп и пошао кући.

Ја сам волео и победио. Епикак је волео и изгубио, али поднео је све то без злобе. Сећању га се увек као центлмена. Пре него што је напустио ову долину суза, учинио је што је могао да наш брак буде срећан. Оставио ми је толико љу-бавних песама посвећених Пет да би их било довољно и до 500. го-дишњице.

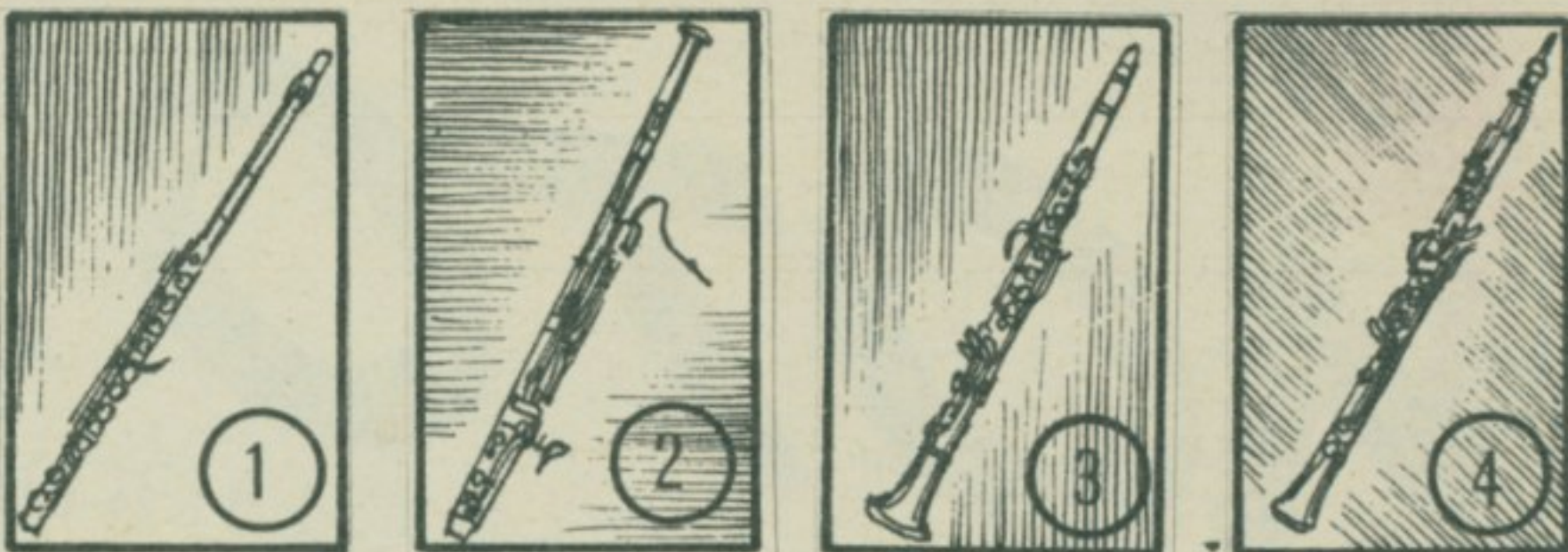
ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Увидећеш колико се
глупости и колико нуна-
вичлуна, па и жалости
натнада скрива под ма-
сном здраву разума.
(А. Грат)

укрштене речи

ДУВАЧКИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ — ДРВЕНИ

1. Инструмент у облику цеви, с двоструким језиком, израђује се и од метала, 2. Инструмент с двоструким језиком, даје дубоке бас тонове, 3. Прве композиције за овај инструмент с једноструким језиком написане су почетком 18. века, 4. Инструмент с двоструким језиком, има продоран, назалан звук.

АУТОР ВЕ-МАК:	2	АМЕРИЧ- КИ ПИСАЦ БРОНФИД	ТИНТА УЧИНИТИ ТАЊИМ	СЛИЧАН ТЕРАСИ, СТЕПЕ- НАСТ	ГРАД У ЧИЛЕУ	СТАВИТИ У ПРИТ- ВОР	МУШКО ИМЕ
1						ЗНАК РА- ДИЈУМА ЛАСЛО САБО	
ЧУВЕНА НАПОЛЕО- НОВА ПОБЕ- ДА							
СВИРАЧ НА ГИТАРИ							
ОСИЊЕ ГНЕЗДО						ВОЛТ ПЛОВАК ЗА ПРИВЕЗ ЧАМЦА	ПРОВО- ДНИ НОГИ
		ГРАД У ПОРТУГАЛ					
ГРЕБЕН	ВИСНИЦА ТАМКА	3				ЦРНОГОР- СКО КОЛО	
ПОГЛАД ФУБАЛУ	4					УКРА- СИТИ	
		ПЕВАЧ САФЕТ СЕЧА, ПОКОЛО					
ГРАД НА ЈУГУ ИРАНА			РАДИТИ ЗА РАЗБО- ЈЕМ Х. К.				
КОШТУ- ЊАВ ПЛОД				ПОЗИВ У ПОМОК		ПЕВАЧ МОНТАН УЧИТЕЉ ИРСКЕ	
							ОМЛАД- РАДНА АКЦИЈА
ЗАТРА- ЖИТИ	ПРЕДЛОГ СТЕВАН СРЕМАЦ		ГРАД У СРБИЈИ РЕНИ- ЈУМ				
ТАЖНИ- ЦИ							
МАЛА СТРЕЛА							ПОЛИ- ТИКИН ЗАБАВ- НИК

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА:

ВОДОРАВНО: П, дописница, узастопан, гитара, Ре, одати, мис, расипност, Бети, Анте, пи, упут, з, и, плакати, Милован, Ј, Малави, ата, ков, ја, р, ав, ЛАНГУР, карантини.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“, Македонска 29, 11000 Београд. Директор: НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живо-рад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурихана Бозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: тромесечна 66,00 дина, полугодишња 132,00 дина, годишња 264,00 дина. Претплата за иностранство: тромесечна 132,00 дина, полугодишња 264,00 дина, годишња 528,00 дина. Текући рачун за уплате из земље број 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: Долар 29.—, ДМ 68.—, Фр. 143.—, СФр. 73.—, Шкр. 125.—. Девизне уплате слати преко Београдске банке — Београд, на рачун број 60811-620-292-32000-000-00054, са обавезном назнаком за „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централ 324-191 и 325-761. Руко-писи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35II, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

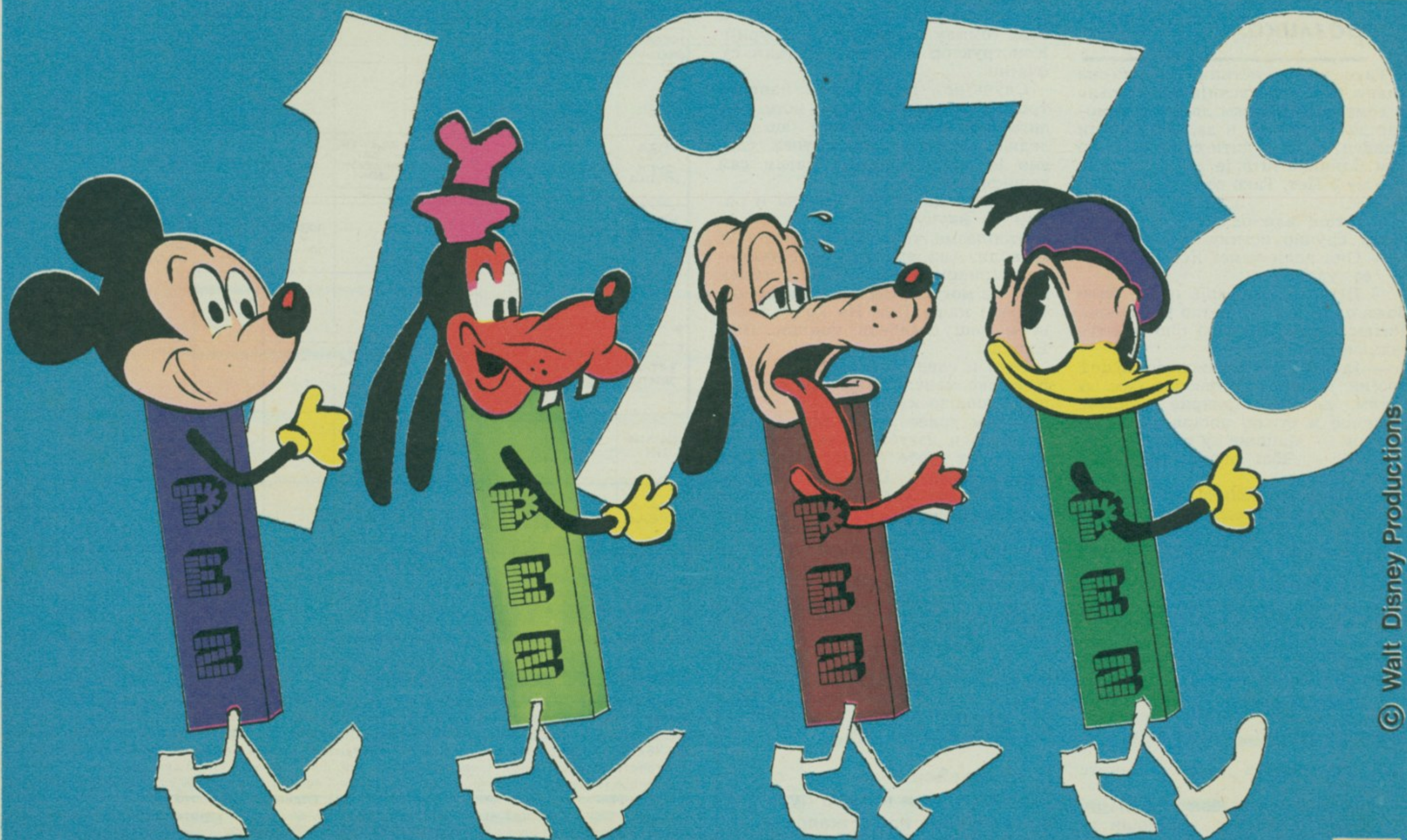
MOTO-START

гума за жвакање са наградама без извлачења

Серија садржи 81 самолепљиву налепницу најмодернијих светских типова мотора. Налепите 10 купона из врећице »МОТО-СТАРТА« на дописну карту и пошаљите на: »ЈОСИП КРАШ«, Бранимирова 29, 41000 Загреб — добићете бесплатно велики постер за лепљење налепница.

Налазник наградне слике добија без извлачења једну од 6.503 награде: значку клуба »МОТО-СТАРТ«, спортске наочаре, во-зачку кацигу, и мотоцикл ТОМОС АУТОМАТИК.

Преирини лених жеља и PEB бомбона у Новој јодини
жеље вам ваши љубимци

© Walt Disney Productions

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ИМЕНА
ПО БОГИЊАМА

Занима ме откуд и шта значе речи фауна и флора?

Драган Ромуљ, Опово

По Фауни, староримској богињи плодности, сав животињски свет одређене средине, подручја, континента, земље или неке природе у историји Земље назван је заједничким именом фауна. За разлику од фауне, по староиталијанској богињи цветанја, Флори, сав биљни свет назван је флора.

КАЛОРИЈЕ
НАПРЕТЕК

Да ли грожђе и хлеб смеју да се заједно једу? То ми је саветовао један мој друг, али ја мислим да таква храна није добра за стомак.

Зоран Голубовић, Београд

Слободно можеш да послушаш свог друга. Ако често будеш јео грожђе са хлебом, можеш се брзо угодити, пошто су обе врсте намирница веома — калоричне.

НИ ТАРЗАНИ
ТО НЕ МОГУ

Интересује ме да ли глумци, који су у филмовима играли Тарзана, могу да издрже под водом дуже од пет минута?

Тихомир Шубел,
Бродска бб, 74221 Оџак

Чак ни најпознатији Тарзан, Џон Вајсмилер, није могао да издржи под водом дуже од два-три минута,

иако је пре почетка глумачке каријере био олимпијски победник у пливању. Познато је, наиме, да човечији организам може да издржи без кисеоника око 3 минута, јер после тога настаје разграђивање ткива: ћелије не могу нормално да се исхрањују пошто крв до њих допрема само продукте сагоревања и угљен-диоксид.

Ипак, неке особе, захваљујући дуготрајном тренингу и разним триковима, могу и дуже од тог времена да издрже под водом. Тако се тврди да је један Американац успео да загноурен, без икакве опреме, издржи — 4 минута и 40 секунди, а 1900. године неки Јапанац се задржао под водом читавих — 10 минута. Међутим, за разлику од ових података који су доста непоуздани, са сигурношћу се зна да ама-жене (о којим је већ писано у „Забавнику“) у просеку дневно зароне више од сто пута, а под водом остају 2 до 3 минута!

Што се тиче филмских Тарзана, морамо ипак да напоменемо: приликом снимања разних сцена режисери се служе — монтажом, илузијом филмског времена, разним триковима. Тако ни ти глумци нису остали под водом дуже од неколико десетина секунди, мада то често на платну изгледа много дуже.

ЈАНИНИ
МОДЕЛИ

Шаљем ти ове моделе за које мислим да су добри. Била бих ти особито захвална ако их објавиш.

Јана Андреевска
Ул. Партениј Зографски 45,
Скопље

Ево, објављујемо их!

НЕ НАГИЊИ
СЕ ВАН

У једним новинама читао сам о филму „Не нагињи се кроз прозор“ који је имао доста успјеха на Пулском фестивалу. Молим те да објавиш адресу Богдана Жижића, режисера тог филма.

Рамиз Алајбеговић, Жепче

Можда те је песма „Селма, не нагињи се кроз прозор“ навела да и филм Богдана Жижића тако назовеш, мада је назив његовог дела „Не нагињи се ван“. Можеш да му пишеш на Јадран филм, Опове-чка бб, 41040 Загреб.

ТРАЖИМО
ПРИЈАТЕЉЕ

Стево Кузмановски, 91060 Горче Петров, Исаја Мажовског 7/1 — 16 година, воли забавну музику а за дописивање је пожељна фотографија

Марина Павић, 11070 Нови Београд, Париске комуне 15 — 11 година, скупља салвете, значке и привеске, навија за „Партизан“

Злата Радован, 21000 Нови Сад, Максима Горког 12 — млада и воли све што младе интересује.

Соња Драгачевић, 34300 Аранђеловац, Моше Пијаде 94 — 12 година, скупља салвете, разгледнице и маркице

Оскар Пењов, 23000 Зрењанин, Трг ЈНА 10/3 — 13 година, волим спорт и тренирам рвање, скупљам поштанске марке

Ацо Спиrowsки, 91000 Скопље, 192. улица број 75 — 21 година, волим забавну музику и спорт.

РЕШЕЊЕ
СПОРТСКОГ КВИЗА

1. Освајањем титуле првака у Лијежу наша кошаркашка репрезентација постала је првак Европе по трећи пут; 2. Најбољи голгетер Прве савезне лиге овог пролећа био је Зоран Филиповић; 3. Капитен наше кошаркашке репрезентације на првенству Европе у Белгији био је Крешимир Посић; 4. Титулу првака Југославије у фудбалу овог пролећа освојила је 12. пут Црвена звезда; 5. На боксерском првенству Европе у Халеу златну медаљу освојио је Аце Русевски.

мини формуле
макси успех!

Формат: мини
(5×6см)
Страница: 225
Цртежа: 150
Изашло из штампе

НАРУЧУЈЕМ

Ком

Формат: мини
(5×6см)
Страница: 220
Цртежа: 140
Изашло ускоро

НАРУЧУЈЕМ

Ком

СВЕ ФОРМУЛЕ

из математике физике и хемије за основце, средњошколце и студенте налазе се у ове 2 књиге мини формата.

Цена једне књиге 30 дин.
Обе књиге комплет 50 дин.
Два комплета само 80 дин.

МИНИ ФОРМУЛЕ
Поштански фах 64.
71000 САРАЈЕВО

